

İngiltere ile Fransa arasında başlayan konuşmalar bitti

Bütün meselelerde tam bir anlaşma olduğuna dair resmî tebliğ neşredildi

Avrupa vaziyeti, Akdeniz, Uzak Şark meseleleri Orta Avrupada iktisadî vaziyet te görüşülmüş

B. Çambörleyn ile B. Daladiyenin mühim beyanatları

Millî heyecandan doğan millî kuvvet

Reisicümhur İsmet İnönü ecnebi gazetecilere beyanatlarında demişlerdir ki: «Son günlerde, bütün bir milletin müheyyiç kederine şahid olduğunuz. Atatürk aşkıdaki bu birlik, Büyük Ölütnün kurduğu rejimin remzidir. Kemalizmin hususî vasfı, devamlılığında mündemiçtir.» Bu sözler, millî ve içtimai bir hakikati ifade ediyor.

Milletler için zaferler, bayramlar gibi toplu sevinç günleri kadar, hüznün ve matem içindeki birliğin de derin mânâsı vardır. Büyük elemeler insanları, kendi içlerine çekilerek yüreklerinin manevî sesini dinlemeye sevkettiği gibi, tarihin sayılı kara günleri de cemiyeti, varlığındaki kudreti bir kere daha denemeğe tahrik eder. İçtimai hayatta, birdenbire hissedilen her büyük yokluk, bir zincir halkasının kopması gibidir. Bu kopuşla, mevcudiyetinin sürekliliğinde bir çözümler tehlikesi sezen cemiyet, devamlılığını korumak için aksülamelde bulunur, millî hisler yeniden coşar, bütün cemiyet aynı duygu, aynı düşünce etrafında kuvvetle toplanır, bütün kâbler aynı heyecanla çarpar ve o zamana kadar gevşemiş, sönmüş gibi görünen mâserî vicdan yeniden canlanır, ateşlenir. Matem denilen içtimai müessesenin fazileti bundadır.

Türk milleti, geçirdiği büyük acı içinde, birliğini, müsterek göz yaşlarıyla bir daha yuğurdu. Büyük ideal etrafındaki millî vahdet, suya batmış kızgın demir sağlamlığı kazandı.

Bu ulvî manzaranın dışardan görünüşi Türkiye'nin kudret ve meziyetini arttırdığı kadar, içerde yarattığı manevî kuvvet, milleti bekleyen ağır vazifeleri başarmak için yeni bir hız teşkil edecektir. Tabiatla hiç bir şey yok olmadığı gibi, içtimai hayatta da kaybolmaya mahkûm heyecan yoktur. Son günlerde bütün bir millet aynı müheyyiç keder içinde, tek bir kalb gibi çırpındı. Bu müsterek heyecanın doğurduğu yeni millî ruh, çektiğimiz acının şiddeti nisbetinde yaratıcı ve yaşattıcı olacaktır.

(Devamı, 11 nci sahifede)

Necmeddin Sadak

İngiliz Başvekili B. Çambörleyn, Fransız Başvekili B. Daladier'nin elini sıkarken (Sağda Fransız Hariciye nazırı Bonnet)

Paris 24 — İngiliz Başvekili B. Çambörleyn ile refikası, Hariciye Nazırı lord Halifaks ve refikası, hariciye müsteşarı B. Cadogan dün saat on yediyi elli geçte Parise gelmişler,

istasyonda Fransız Başvekili B. Daladier, Hariciye Nazırı Bonnet, İngilterenin Paris büyük elçisi ve birçok zevat tarafından karşılanmışlardır. (Devamı 11 nci sahifede)

Filistin için Londrada bir konferans toplanıyor

İngiltere bütün Arap memleketlerini konferansa iştirake çağırıyor

Londra 23 (A.A.) — Müstemleke Nazırı Macdonald, bugün Avam kamerasında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Londrada toplanacak olan Filistin konferansı için, Mısır, Irak, İbnsuud Arabistan, Maveraüyüşeria ve Yahudi ajansını davet ettim. Bu mesele hakkında Yemen ile müzakere daha bitmemiştir.

Filistin Arabistanına gelince, yüksek komiser, bu konferansa bütün mühim grupları da davet emrini almıştır. Hükümet, Kudüs müftüsü hakkında kararını vermiştir. Arap şeflerinin bu konferansa iştirake için Londraya gelmeleri bahsinde hükümet her türlü kolaylıkları gösterecektir.

Konferansın önümüzdeki hafta zarfında toplanabileceğini ümid ederim.

Dikkatler: At ve meydan

«At bulunur, meydan bulunmaz!» derler. Atın ve meydanın beraber olması şarttır. Son tecrübeler gösteriyor ki, atlı polis, meydana bir şehirde muvafık değildir.

Hem biz nifaksız, şikaksız bir millettiz. İdeallerimizde birlik olduğunuzu son matem etrafında da bir kere daha izhar etmiş bulunuyoruz. Bu noktadan da, anarşili garb şehirlerinde olduğu gibi atlı ve matraklı polise meydan olmasa gerektir.

Zabitanın azimkâr tekayyüdü her hangi bir fenalık ihtimali üzerinden bile eksik olmasın. Fakat demir eller, ipek eldiven de giyebilirler. Memleketimizin şuurlu ve reşid vaziyeti bunu icab ettiriyor.

Ecnebi heyetler ve askerî kıtalar memleketlerine döndüler

Reisicümhur, Fransız, Sovyet, Afgan heyetleri reislerin kabul etti

Şehrimize gelen Bulgar heyeti dün Taksimdeki Cümhuriyet âbidesine çelek koydu

Atatürkün cenaze merasiminde bulunmak üzere Ankaraya giden ecnebi heyetler ve kıtalar şehrimize avdet etmişlerdir.

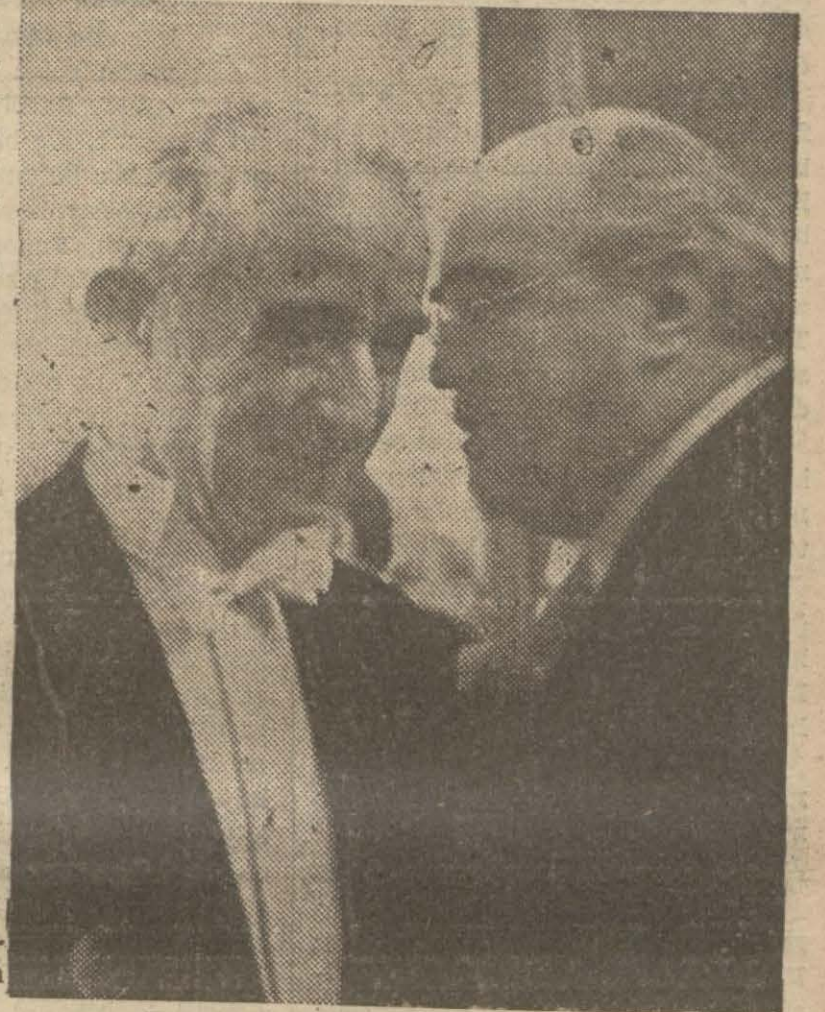
Fransız heyeti reisi eski Başvekil, Dahiliye nazırı B. Sarraut dün 10,50 de gelmiş ve doğruca limanımızda demirli bulunan Emil Bertran kruvazörüne giderek Fransaya müteveccihen hareket etmiştir.

İngiliz heyeti reisi mareşal Birdwood evvelki akşam gitmiştir. İngiliz heyetinin diğer azaları da bu gün gideceklerdir.

Alman heyeti evvelki akşam Berlin müteveccihen hareket etmiştir.

İspanyol heyeti dün tayyare ile Ankaradan gelmiş ve bir müddet Yeşilköy hava meydanında kaldıktan sonra İspanyaya hareket etmiştir.

Yuunan heyeti de evvelki akşam

Reisicümhur İsmet İnönü, Fransız heyeti reisi M. Sarraut ile görüşüyor

Atınaya dönmüştür.

Yugoslav, Rumen ve Bulgar heyetleri dün akşam hareket etmişlerdir. (Devamı 11 nci sahifede)

Erzincan demiryolu işletmeye açıldı

İlk posta treni halkın coşkun tezahüratı içinde Erzincana vardı

Erzincan 23 (Akşam) — İnşaatı ikmal edilerek 8 teşrinievvelde tecrübeleri yapılan Erzincan demiryolu bugün işletmeye açılmış, ilk posta treni halkın coşkun tezahüratı içinde şehre gelmiştir.

Erzincanlılar, vilâyetleri için yeni bir hayatın başlangıcı olan bu sevinçli hâdisede hazır bulunmak üzere daha gündüzden itibaren istasyona toplanmışlardır.

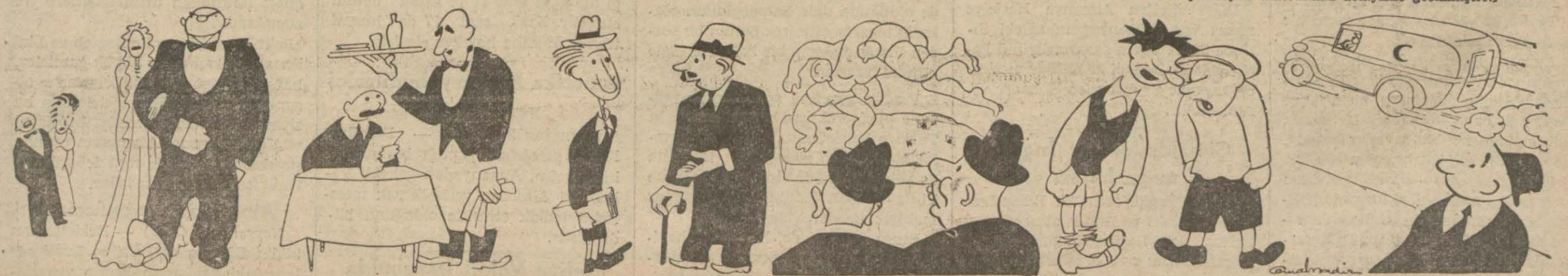
İlk posta treni saat tam 20,55 te

defne dalları ve bayraklarla süslü olduğu halde halkın alkışları arasında istasyona girmiştir. Bundan sonra tren seferleri muntazam bir surette işliyecektir.

Demiryolu siyasetine azimle devam eden Cümhuriyet hükümetinin bu muvaffakiyeti bütün Erzincanlıları sevince garketmiştir. Erzincanın tren kavuşması, bu havalinin refah yolunda inkişafında en büyük âmillerden biri olacaktır.

Lokantada geçen edebî bir hâdisa etfarında duyulanlar:

[Hâdisenin akibinde yapılan bu karikatürün neşri büyük matemimiz dolayısıyla gecikmiştir.]

— Dünyada ne zalim babalar var yahu!... Serçe kâdarcık kızı bir edebiyatçıya verecekler!...

Müşteri — Söğüş var mı? Garson — Hayır bayım, daha edebiyatçılardan kimse gelmedi!...

— Şiire başladım... — Bu sıskalıkla mı?...

— Hay maşallah!.. Edebiyatçı mısın be mübarek!...

— Benim babam pehlivan!... — O da bir şey mi?.. Benimki gair, gair!...

— Acaba gene hangi edip?...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

“Türk milletinin asalet ve vakarına hayran kaldık,, Fransız Dahiliye Nazırı B. Albert Sarraut'nun beyanati

Atatürkün cenaze merasiminde Milletler Cemiyetini temsil etmek üzere hazır bulunan heyet dün Ankaradan şehrimize gelerek, akşam, ekspresle Cenevreye hareket etmiştir. Heyetin reisi M. Valters bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur: «Milletler Cemiyetinden bir heyetin Atatürkün cenaze merasiminde taziye vazifesini ifa etmesi, Türkiye hükümetinin harici sadaka takibi etmekte ve etmekte berdevam olduğu siyasete karşı Cenevrede hissedilen takdir ve hayranlığın nazır bir ifadesidir.

Ebediyete intikal eden Büyük Şefin hamleleri altında Türkiye, sulha bağlılığının bir delilini göstermiştir. Komşularla sulh ve dostluk münasebetlerini sağlam esaslar üzerine kurmuştur. Bu suretle, etrafında bir emniyet ve sükunet havası yaratan Türkiye, Milletler Cemiyetinin tesisinde gaye olan ideallere kıymetli yardımda bulunmuştur.

Müsaadenizle şunu da ilâve edelim ki Türk milletinin, bu büyük matemdeki samimi olduğu kadar vakur tarzı hareketine hayran kaldık.

Reisicümhur İsmet İnönü ve diğer Türk zımmadamları tarafından hakkımızda gösterilen çok nazıkâne hüsnü kabulden derin surette mütehasis bulunuyoruz.

Memleketinizi terkederken, Türk milletinin refah ve tealiisi için en samimi temennilerimizi beyan ederiz.

Albert Sarraut'nun beyanati

Dün Emile Bertin kruvazörile şehrimizden hareket eden Fransız Dahiliye Nazırı B. Albert Sarraut kendisi görüşen gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

— Bana karşı Türkiye'de gösterilen fevkalâde hüsnü kabulden son derece müteşekkirim. Atatürkün ce-

naze merasiminde gördüğüm umumî teessür beni çok müteessir etti. Bihassa genç mektebillerin hali çok şayanı dikkattir. Türkiye'nin büyük te-rakkilerine hayran kaldım.

Reisicümhur İsmet İnönü beni kabul ettiler ve büyük bir nezaketle karşıladılar. Hariciye Vekili ile de uzun bir mülâkatta bulundum. Bu münasebetle Türkiye ile Fransa arasındaki dostluğu bir kere daha tersin etmiş bulunuyorum.

Yugoslav hyeti reisinin beyanati

Ankaradan gelen Yugoslav heyeti reisi Yugoslav Harbiye ve Bahriye Nazırı general Nedîç bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Yugoslav heyeti, Türkiye'nin büyük evladı, Yugoslavyanın büyük dostu, şanlı Atatürke Yugoslavya namına son hürmeti ifa etmek vazifesini büyük teahhülle ifa etti. Dost ve müttefik Türk milletinin bu elemli zamanlarında yalnız derin taziyelerini bildirmekle kalmıyoruz; Türk milletinin elemine tamamille iştirak ediyoruz.

Her sınıfa mensup Türklerin, Büyük Şefin ziyat karşısında duydukları derin kederin asil ve müessir tezahürü bizi çok mütehasis etti. Aynı zamanda anladık ki bütün bu keder rağmen yeni Türkiye, Atatürkün en büyük muavini, Yugoslavyanın büyük dostu ve Balkan tesanüdünün büyük kurucusu Cümhurreisi İsmet İnönünün rehberliği altında sulh ve şeref içinde terakki yolunu azimle takip etmekte devam ediyor.

Türk teceddüdü tevakkufe uğramadan ilerlemekte devam edecek ve Türk milletinin saadeti için ebedi olacaktır. Bu suretle bu muhteşem eserin şanlı ve lâyemut yaratıcıları ebedi olarak yaşayacaklardır.

Mareşal Fevzi Çakmak

Dün akşam hususî trenle Atınaya hareket etti

Büyük Erkânı Harbiye reisi mareşal Fevzi Çakmak, 28 teşrinisanide Atınada toplanacak olan Balkan antantı erkânı harbiye reislerinin içtimainda hazır bulunmak üzere dün akşam hususî trenle Atınaya hareket etmiş, istasyonda, vali, kolordu komutanı, birçok erkân ve ümerayı askeriyeye tarafından uğurlanmıştır.

Yugoslav ve Rumen büyük erkânı harbiye reisleri mareşal Fevzi Çakmakla Selânikte birleşecekler ve hep birlikte Atınaya gideceklerdir.

Mareşalin bu seyahati 10-12 gün kadar sürecektir. Mareşal Fevzi Çakmağa iki hariciye memuru ile 12 zabıt refakat ediyor.

Başvekil Zonguldakta

B. Celâl Bayar Safranboluda fabrikaları tekik etti

Ankara 23 (A.A.) — Başvekil B. Celâl Bayar, bugün saat 15 de hususî trenle bir kaç gün kalmak üzere Zonguldaga hareket etmiştir.

Safranbolu 24 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar, Karabükte gelmiş ve fabrikaların inşaatını baştan başa tetkik etmiş, müdür ve mühendislerden lâzım gelen izahatı almış ve fabrikada çalışan Türk işçilerinin muvaffakiyetlerinden memnun kalmıştır.

Başvekil Celâl Bayar, fabrikada gördüğü intizamdan ve mesaiden dolayı fabrika müdürüne teşekkür etmiş ve Zonguldaga hareket etmiştir.

Demir ve çelik fabrikasının büyük bir kısmı ikmal edilmiştir. Bu yıl başında top fabrikasının ve gelecek temmuz ayında da diğer kısımlarının tamamen bitirilmesi bekleniyor.

Türk - Yunan ittifaki

Hariciye Vekilinin beyanati Atınada büyük memnuniyetle karşılandı

Atina 24 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Bütün gazeteler, Türkiye Hariciye Vekili Saraçoğlunun Türk - Yunan ittifaki hakkındaki beyanatını ilk sayfalarında neşretmektedir.

Katimerini diyor ki: Saraçoğlunun beyanati, dost ve müttefik memleketin harici siyasetinin hususî vasfını tebarüz ettiren bir tezahür teşkil eder. Bu beyanat isbat ediyor ki, Türkiye'nin harici siyaseti, Atatürk tarafından bırakıldığı şekilde devam etmektedir. Bunun Yunan milleti için derin bir memnuniyet vesilesi olduğunu ve Türk - Yunan ittifakına olan bağlılığını tamamille muhik kıldığını söylemek zattir.

Yalnız şunu ehemmiyetle kaydetmek isteriz ki, Türkiye'nin harici siyasetinin devamı Balkanlarda sulhun en sağlam garantisidir.

Tipos gazetesi, Türk - Yunan pak-tının iki millet tarafından hükümetlerinden istenilen bir pakt mahiyetinde olduğuna dair Saraçoğlunun sözlerini tebarüz ettirerek bunun bir sözden ibaret olmayıp bir hakikatı ifade ettiğini yazıyor.

Vradini gazetesi, aynı suretle mü-talea yürüterek işte bunun içindir ki Türkiye Reisicümhuru İnönü, Başvekil Metaksasa gönderdiği telgrafta da pek güzel ifade etmiş olduğu üzere Türk - Yunan dostluğu sarsılmaz bir mahiyet arzeder.

Etnos gazetesi de, hususî muhabirinin yazdığı bir mektupta «Atatürkün mesai arkadaşları, ki onun eserini devam ettiriyorlar, istikbal için en emin teminatıdır.» diyor.

Avrupada yeni buhran tehlikesi mi baş gösterdi Almanlar Rutenyanın taksimi emeline karşı asabiyet gösteriyor

Londra 24 (A.A.) — Evening Standard gazetesi, Avrupada yeni buhran tehlikesi baş gösterdi başlığı altında yazdığı bir makalede diyor ki:

«Polonya Çekoslovakyanın Rutenya kısmında bütün hudud boyunca yedi fırka asker tahşid ettiği gibi Romanyanın Çekoslovakyaaya yardım etmesine mâni olmak için de Romanya hududunda kırk bin kişi tahşid etmiştir. Öyle anlaşılıyor ki Polonya ve Macaristan Romanyayı merkezi Avrupa ile birleştiren Rünteya arazisini ortadan kaldırmaya ve kendi aralarında paylaşmaya azmetmişlerdir. Hattâ, bu hareketin tarihini de bu ayın 27 sine tesbit etmişlerdir.

Şimdiye kadar Almanya, bu harekete mâni oluyordu. Fakat bu sabah Polonyaya ve Macaristana yaptığı bir tebliğde iki şartla bu muhalefeden vazgeçeceğini bildirmiştir. Bu şartlardan birisi, Danzig üzerindeki Milletler Cemiyeti kontrolünün ilgası, Danzigin kati bir Alman şehri halini alması ve ikincisi de, Rutenya Macaristana ilhak olunduğu takdir-

de buradan Çekoslovakya'dan geçmek üzere Romanya hududuna kadar Almanyaya demiryolu ve otostrat yapmak imtiyazının verilmesidir.

Budapeşte 24 (A.A.) — Rutenyalıların kendi mukadderatlarına kendilerinin sahip olması için, Macar gazeteleri tarafından bir müddettenberi yapılmakta olan neşriyat dündenberi umumî bir tevakkufa uğramıştır. Pester Lloyd gibi, yarı resmî gazeteler bu mesele hakkında tek bir satır bile yazmıyorlar.

Alman mahafilinde asabiyet, garanti beyannamesi neşredilecek

Berlin 25 — Alman siyasi mahafil, Rutenya arazisini paylaşmak ve müşterek bir hudud tesis etmek için Lehler ile Macarlar tarafından izhar edilen emellere karşı büyük bir asabiyet gösteriyorlar. İyi malûmâtı siyasi mahafille göre Almanya ile İtalya, bu paylaşmaya mâni olmak için pek yakında Çekoslovak hududunu garanti altına alan bir beyanname neşredeceklerdir.

Fransada Halk cephesi tamamilen sarsıldı

Polis grevcileri işgal ettikleri fabrikalardan zorla çıkarıyor

Paris 24 — Halk cephesini teşkil eden radikallerle sosyalist ve komünistlerin arası gittikçe açılmaktadır. Son mali kararname gerginliği artırmıştır. Komünistler protesto için toplantılar yapıyorlar. Bazı yerlerde amele grev ilân etmişlerdir. Şimal muntakalarında bazı fabrikalar da işgal edilmiştir. Şimendifer sendikaları, kararnameyi protesto eden umumî iş konfederasyonunun bu protestosuna iştirak etmiştir.

Umumi iş konfederasyonu 26 ikinciteşinde bir protesto yapmağa karar vermiştir. Birçok işçi teşekkülleri bu protestoya iştirak edecektir.

Fransız maliye encümeninde

Paris 23 (A.A.) — Maliye encümeninin gece akdettiği toplantı esnasında hükümetin kararnamelerine mu-arız olan sosyalistler tarafından verilen taktir 18 muhalif ve 2 müsten-

kif reye karşı 20 reyle reddedilmiştir.

Bütçe tahsisatının derhal müzakeresi hakkında radikaller tarafından tevdi ve hükûmetçe kabul edilen diğer bir taktir de 16 muhalif ve 2 müstenkif reye karşı 25 reyle kabul edilmiştir. Hükûmet bu suretle itimad kazanmıştır.

Grevcilerle polisler arasında müsademeler

Paris 25 — Grevciler tarafından işgal edilmiş olan fabrikaların, vukubulan hadiselerle rağmen zabıtaca tahliye ettirilmesine devam edilmektedir.

Biyanurda kâin Renault fabrikalarında vahim hadiseler olmuştur. 2.000 amele hâlâ atelyelerde kapalı bulunmakta ve dışarı çıkmaktan imtina etmektedir. Polisler ile grevciler arasında vukubuan müsademelerde 10 polis yaralanmıştır.

Kral Karol Almanyada

Dün Berchtesgadende B. Hitler ile görüştü

Berchtesgaden 24 — Romanya kralı Karol bugün yanında veliahd olduğu halde B. Hitleri ziyaret etmiştir. İki devlet adamı Alman Hariciye Nazırı B. Ribbentrop da hazır bulunduğu halde uzun müddette görüşmüşlerdir.

Berchtesgaden 24 (A.A.) — Hitlerin Romanya kralı Karol ile yaptığı mülakat saat 17 ye kadar devam etmiştir. Kral, saat 17 de hususî trenle Münih'e hareket etmiştir.

Amerika Alman yahudilerini yerleştiriyor

Vaşington 24 (A.A.) — Dahiliye Nazırı gazetelere yaptığı beyanatta, hükümetin, Almanyadan gelecek Yahudileri Alaskaya yerleştirmek meselesini tedkik etmekte olduğunu bildirmiştir.

Maliye Vekili İstanbulda

Maliye Vekili B. Fuad Ağralı dün Ankaradan İstanbul'a gelmiştir.

Prens Pol

Londra seyahati münasebetile Belgrad gazetelerinin nesriyatı

Prens Polün Londra seyahati Belgrad 23 (A.A.) — Bütün Yugoslav gazeteleri naib prens Pol'un Londra seyahatine sayfelerinde geniş bir yer ayırmaktadırlar.

Gazeteler, Londradan, verilen bir çok haberlerde hususî muhabirlerinin telgraflarını neşretmektedirler. Bu muhabirlere göre bu ziyaret siyasi ve diplomatik mahfillerin şiddetle alâkasını celbetmekte ve İngiliz matbuatı tarafından uzun tefsirlere yol açmaktadır.

Politika ve Vreme ile Zagreb ve Liubliana'da çıkan diğer büyük gazeteler, hangi partiye mensub olurlarsa olsunlar bütün İngiliz gazetelerinin bu ziyaretin hususî ehemmiyetini kayıd ve Yugoslavyanın Avrupanın cennubu şarkisinde oynadığı rolü tebarüz ettirdiklerini yazmaktadırlar.

Amerikada çığ faciası

Nevyork 24 (A.A.) — Bridetowdan bildirildiğine göre, Sainte - Lucie adalarındaki dağlardan kopup yuvarlanan çığlar, ölenlerin miktarını 250 ye çıkarmıştır.

Fransa ile Almanya bir pakt imzalıyor

İki memleket dost olduklarını bildirecek, hududlarını garanti edecek

Paris 23 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor.

Resmî mahfillerin de teyid ettiğine göre, Fransa ile Almanya arasında pek yakında, vaktile Münih'te B. Hitler ve Çambörleyn arasında imzalanan deklarasyona müşabih bir vesika imzalanacaktır.

Bu Fransız - Alman deklarasyonunda, iki memleket arasında dostluk bulunduğuy teyid edilecek, karşılıklı surette hudutları garanti altına alınacak ve, üçüncü devletlerle olan hususî münasebetler kaydı ihtirazisi ile, anlaşmazlık hallerinde müşavere usulü tatbik edileceği tasrih olunacaktır.

Bu deklarasyonu imza etmek üzere B. von Ribbentrop pek muhtemel olarak bu ay sonunda Parise gelecektir.

Alman mahfili ne diyor?

Berlin 23 (A.A.) — Yarı resmî bir membadan bildiriliyor:

Yabancı gazeteler, B. von Ribbentropun yakında Parise gideceğini yazıyorlar. Alman makamati, bu seyahat hakkında daha herhangi bir işarda bulunmamıştır. Bu şayialar burada, ne teyid ne de tekzip edilmektedir.

Paris 23 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Fransız - Alman deklarasyonu hakkında pek muhtemel olarak yarın resmî beyanatta bulunacaktır. Deklarasyonun metni ise birkaç gün sonra imza günü neşredilecektir.

Pariste memnuniyet

Paris 24 (A.A.) — Stefani: Siyasî

Paris mahfilleri yakında Fransa ile Almanya arasında müşterek bir beyanname imza edileceğine dair resmen verilen haberi büyük bir memnuniyetle kaydetmekte ve bu beyannamenin metninin Münih'te Hitler ile Çambörleyn arasında imzlanan beyannamenin metninden daha sarıh ve daha katı olacağını beyan etmektedirler.

Havas ajansı komünistler ve bazı sosyalistlerden maada bütün fırkalara mensup mebuslar tarafından bu münasebetle izhar edilen memnuniyete makes olmaktadır. Yarı resmî mahfiller Fransız - Alman beyannamesini Daladier ve Bonnet'in şahsî vaziyetini tarsin hususunda büyük parlâmentonun açılışında Kabinenin bir rol oynayacağını tahmin etmektedirler.

Diğer cihetten Almanya Hariciye nazırı von Ribbentropun ağılebi ihtimal 28 soteşrin pazartesi günü Parise gelerek Bonnet ile birlikte mezkûr beyannameyi imza edeceği haber verilmektedir.

Çanakkaledeki İngiliz mezarlıkları

Ankara İngiliz sefiri Sir Percy Loraine, refikası ve İngiliz ataşemiliteri binbaşı Ross ile Çanakkaledeki İngiliz mezarlıklarını ziyaret etmek için dün Malaya dridnotile ve İngiliz Bahri-sefid filosu başkumadamı amiral Poond ile beraber Çanakkaleye gitmişlerdir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Başlıca temennilerimiz

Yürüten, devam eden bir rejim içinde yeni bir devrin eşliğinde bulunuyoruz. Eskiden başlanan işlere devam edilmekle beraber, şimdiye kadar mevcut olunan faaliyet sahaları da keşfedilecek, hayatımıza katılacak.

Bir bakıma - Büyük ziyamız ber-taraf - hiçbir değişiklik olmuş değildir. Bu yeni devletin kurulmasında birinci amil olan bir Şef ve arkadaşları, yine iş başındadırlar. Onun için, mevcudun ve girişilenin devam edeceğinde, nihayetleneceğinde kimse-nin şüphesi yoktur.

Diğer taraftan, İsmet İnönü devri bize elbette daha başka güzel ve hayırlı eserler de getirecektir. Bu, bit-tabi zaruridir. Zira, en basit mülâ-haza ile şu akla geliyor: Garp mede-niyeti, ailesine bizden evvel dahil ol-muş memleketlerde mevcut, fakat bi-zim henüz vakit bulup da başlayama-dığımız nice unsurlar var; birer birer hepsi bu yurdda ihdas edilecek; belki de bunlara milli geçişler verilecek; yahut mukabillerinde benzerleri icad olunacak... İşte «daha başka güzel ve hayırlı eserler» dediklerimiz bun-lardır.

Yalnız kendi dar muhitimize ba-karak, birinci plânda hissettığımız ihtiyaçlardan bahşayalım:

Şimdiye kadar, şehirciliğe yalnız besmele çekilmiş; iyi şeylere niyet edilmiş, fakat - Ankara müstesna - şanımıza, şerefimize yakışan ve diğer sahalardaki inkişafımıza uyan um-ran, kuvveden fiile çıkarılmamıştır. Hele şu metruk İstanbul! Bütün coğrafi, tarihi ve propaganda ehem-miyetine rağmen, bu metruk halde-dir. Cumhuriyet Türkiye'sine şehirci-liği hakkiyle sokacak ve, İstanbul başta, bir kaç mühim şehrimizi şeh-re benzetecek olan bir hükümet, şim-diki neslin sarsılmaz şükranını ka-zandıktan başka torunlarımızın da ebediyen duasını alacaktır.

Memleketimizde ilk adımı bile atıl-mamış ve her gün «ah yapılırsa!» diye beklediğimiz bir iş silsilesi de muhte-lif meslekler erbabını teşkilâtlandırmak; felâketlere, ihtiyarlığa, ailevi sefaletlere karşı temin etmektir.

Memurlar Tanzimat zamanından-beri tekaüdiye ile, dul ve yetim ma-aşile emniyet altına alınmış da, tez-gâhtarlar, fırıncılar ve saire (her zümre) niçin alınmasın? İtiraf et-meli ki, Tekaid sandığı kurulduğu tarihten bugüne kadar içtimai te-minat sahasında Türkiye'de bir tek ciddi adım atılmış değildir. Cümhu-riyet rejimi bunu başarabilmek eh-liyetindedir. Bizimle aynı ekonomik seviyedeki milletler, hattâ Balkan devletleri, bu yolda ehemmiyetli bir takım teşkilâtı başarmışlardır. İsmet İnönü devresinde biz de buna erişir-sek, sade bu mazhariyet bile bir ebe-di şükran vesilesi olur.

Şiddetle ihtiyaç duyulan diğer bir cihet de, bir manevi sağlamlık, bir ahlâk resaneti mimarlığına girişmek-tir. Camiamız böyle bir belkemiğine ne kadar lüzum duyuyor. Garbli bir medeniyetin mensubu sıfatile, - aile müessesesinden, ferdî seciye ye ka-dar, - türlü türlü kuvvetlendirilecek sahalarmız var. Bakkalda hilesiz yağ istediğimiz gibi, hattâ hilei şer-iyesiz iş arzı ediyoruz.

Bunun zamani, imtisale lâyık yük-sek misallerin gitgide çoğalmasındır. Mürakib olarak ta - içinde matbuat

ŞEHİR HABERLERİ

Otobüsler
İlkbahardan
itibaren belediye
işletecek

Belediyenin getireceği otobüsler hakkında Almanya, Fransa, İtalya, Macaristan ve Romanyada tedkikler yapmış olan makine şubesi müdürü B. Nusret bu husustaki raporunu bu-günlerde riyaset makamına verecek-tir. B. Nusretin raporu riyaset mak-a-mınca tedkik edildikten sonra satın alınacak otobüslerin şartnamesi he-men tanzim ve ilân edilecektir. Be-le-diye, şu bir kaç ay içinde yeni oto-büsleri getirterek ilkbahardan itiba-ren otobüs servisine başlamak fikrin-de-dir.

Tahmin edildiğine göre beher oto-büs, on bin liraya mal edilecektir. Belediye şimdilik 30 - 35 otobüs ge-tirecek ve bu hususta ayrılan yarım milyon liralık tahsisatın bakıyesile-de yedek alatu tedarik ve yeni gara-jlar inşa ettirilecektir. Yeni otobüs garajları, Taksimde yeraltı olarak, inşa edilecektir. Garajın yeri müte-hassıs B. Prost tarafından plânda gösterilmiştir.

Tramvay, tünel

Satın alma müzakeresine
ay sonunda başlanacak

Tramvay ve tünel şirketleriyle ya-pılacak satın alma müzakeresi için Nafia Vekâleti bu şirketlerin salâhi-yet sahipleri mümessillerini 15 teş-rinisaniye Ankara'ya davet etmişti. Milli matem münasebetle müzakere tehir edilmiştir.

Haber aldığımız göre Belçikadan gelecek murahhaslar, bu ay sonunda Ankara'ya gidecekler ve Nafia Vekâ-letille temas ve müzakereye başlıya-caklardır. Tramvay ve Tünel şirket-lerinin satın alınması için yapılacak müzakerede Nafia Vekâleti müzake-reye zemin teşkil edecek esasları -bir komisyon marifetile- tesbit ettiğinden müzakere nihayet bir ay içinde neticelenecektir.

Parti kongreleri

1938 yılı Parti İlçe kongrelerinin gün ve saatleri kararlaştırılmıştır. Kongreler aşağıdaki gün ve saatler-de yapılacaktır.

Kartal İlçesi 26/11/1938 cumartesi 14. Sa-riyer İlçesi 26/11/1938 cumartesi 15. Beyoğlu İlçesi 26/11/1938 cumartesi 15. Beşiktaş İlçesi 26/11/1938 cumartesi 20. Bakırköy İl-çesi 27/11/1938 pazar 11. Eyüp İlçesi 27/11/1938 pazar 11. Beykoz İlçesi 27/11/1938 pazar 14. Adalar 27/11/1938 pazar 15. Kadıköy 27/11/1938 pazar 17. Yalova 28/11/1938 pa-zartesi 14. Şile 29/11/1938 salı 14. Üsküdar 29/11/1938 salı 17. Çatalca 30/11/1938 çarşamba 14. Silivri 30/11/1938 çarşamba 14. Eminönü 30/11/1938 çarşamba 18. Fatih 30/11/1938 çarşamba 20.30.

ta bulunan - kontrol mekanizmasına ehemmiyet verilmelidir. Neticesi ta-hakkuk etmemiş şüpheler üzerindeki ikazlar bile, şu veya bu otoriteyi sar-samak değil, ona yardımda bulunmak sayılmalıdır. Bunu yapabilen, - yap-makla beraber, işi lübaliliğe vurma-yan - bir matbuat, umduğumuz ah-lâk kalkınmasında belli başlı amil olacaktır. (Vâ -Nû)

Aldığımız mektuplar

Bozulan telefonların
süratle tamiri meselesi

Akşam üzeri saat yedide bozulup ertesi gün saat on birde tamir edilen bir telefona dair mütalâamızı yaz-mıştık: Bu gibi numaralar haricden arandıkları ve cevap vermedikleri takdirde hasıl olacak fena vaziyetleri mevzuubahis etmiş, - kazalarda ol-duğu gibi - yıldırım süratinde bir ta-mir teşkilâtının ihdasını temenni et-miştik.

Kendisine teallük eden her neşri-yatla daima alakadar olan P. T. T. umum müdürlüğü bu husustaki mül-talâasını bize yazıp göndermiştir. Ge-lecek seneden itibaren bu tarz arıza-ların süratle tamir edileceğini bu mektubundan memnuniyetle öğreni-yoruz.

31/10/1938 tarihli gazetenizin «Dik-katier» sütununda çıkan «Tamir teş-kilatı» başlıklı yazı münasebetle yaptırılan tedkikat neticesinde:

42795 numaralı telefonun abonesi-nin 200 küsur metre olan «Toron» devresinde saat 19 da zayıf vukua geldiği ve geceye tesadüf eden bu arızanın ertesi gün geçikmesiz ola-rak tamir edildiği anlaşılmıştır.

Elde mevcut vesaitin müsaadesi nisbetinde yapılabilenekte olan umu-mi tamiratın böyle münferit tamirle-re de teşmiline bütçe vaziyeti halen imkân vermemektedir. Gelecek sene-ler bütçesile alınacak tahsisat vaz-iyetine göre bu icabın temini de şim-diden alınmış bulunmaktadır. Saygı-lar. Umumi müdür V. Ş. Karacan

Masa başında can
ciğer oturdularŞişeler boşanınca kavga çıktı,
Birisi ağır yaralandı

Dün Çenberlitaş civarında Tavuk-pazarında sarhoşluk ve kadın yüzün-den ağır bir yaralama vakası olmuş-tur. Bu kanlı hadisenin tafsilatı şöyledir:

Tavukpazarında oturan ve heroin satıcılığından müteaddid sabıkası bu-lunan Şakir, yanına Hasan isminde bir arkadaşını alarak erkenden içki içmeğe başlamıştır. İki arkadaş kısa bir zamanda bir hayli rakı içerek sar-hoş olmuştur.

İki arkadaş bu şekilde kafaları kı-zıstırdıktan sonra Şakir; Hasanla aralarındaki eski bir kadın mesele-sini tazelemiş, ortaya atılan kadının ismi, o dakikaya kadar canciger olan bu iki genci birbirine düşman etmiş-tir. Nihayet şiddetlenen münakaşa Şakirin bıçağa davranmasıyla netice-lenmiş ve Şakir çektiği bıçağını Ha-sanın vücudunun müteaddid yerleri-ne sokup çıkardıktan ve onu kanlar içinde bir tarafa yığıttıktan sonra kanlı bıçağıla birlikte savuşmuştur.

Bu kanlı hadiseyi görenler zabıta-yı haberdar etmişler, çağırılan can-kurtaran otomobili Hasanı Cerrah-paşa hastanesine götürmüştür. Ya-ralının vaziyeti ağırdır. Carih Şakir aranmaktadır.

Kömürden zehirlendiler

Beyoğlunda Balo sokağında oturan terzi Araksî ile yanındaki kalfası Ka-tina, ütüye koydukları kömürün iyi-ce yanmaması neticesi zehirlenmiş-lerdir. Hâdiseden haberdar edilen za-bıta, kadını kızı Beyoğlu hastanesi-ne yatırmıştır.

Asfalt yollar

Babiâli caddesin-de inşaata
başlanıyor

Kısmen asfalt, kısmen mozayık parke olmak üzere yapılacak cadde-lerden Babiâli caddesinde inşaata başlamak üzere türbe köşesinden Çağaloğlu'na kadar uzanan sahanın taşları hemen bir ay evvel söktüldüğü halde inşaata hâlâ başlanamamıştır. Belediye, ileride yolun bozulmama-sı, yol altında bulunan bütün kab-loların piyade kaldırımlarının altına alınması ve evlerin lâğımlarının mec-raya bağlanması muvafık görülmüş-tü. Telefon, havagazı, su, elektrik kablolarının mevkileri buna göre de-ğiştirilmiş, cadde üzerinde bulunan binaların mecraları da ana kanalı-zasyona bağlanmıştır.

Ancak bu yol üzerinde Evkafa aid altı bina vardır ki bu binaların lâğımları - Belediyeye yapılan müteaddid müracaatlara rağmen - hâlâ kanalı-zasyona bağlanmamıştır. Vali ve Be-le-diye reisi B. Muhiddin Üstündağ geçen salı günü yolu tedkik etmiş ve Evkaf idaresine yeniden müracaat etmiştir. Şayed Evkaf idaresi bu altı binanın lâğımları bağlamakta gecikirse Belediye icab eden tedbirleri alarak yolun inşasına başlayacaktır.

Eminönünde

Evkaf bedeli yüzünden bir
mülk sahibile ihtilâf çıktı

Eminönü istimlak sahasında ve Eminönü hanının altında bulu-nan saatci dükkânının gayri safi iradı, tapuca ayrı olarak mukayyed bulunduğu için evvelce tesbit edilen istimlak bedeline beş bin lira zam yapmak lüzum gelmişti. Nafia Vekâ-leti bu beş bin liralık farkı da, sahi-bine verilmek üzere, Belediyeye gön-derdiği halde hanım istimlak mua-melesi henüz neticelenmemiştir. Mal sahibi, şimdi de, Evkafın istediği yir-mi senelik evkaf taviz bedelinin ken-disine değil, Belediyeye aid olduğunu iddia etmektedir.

Emlak alım ve satım işlerinde -yeni Vakıflar kanununa göre bir gayri menkul satılınca - evkaf icare veya mukataasının yirmi senelik ta-viz bedeli alıcıya aittir. Eminönü ha-nı sahibi de kendi tasarrufu uhdesin-den çıkacak olan bir mal için kensini böyle bir mükellefiyetle alakadar tel-lâkki etmemektedir.

Maamafih Belediye, Eminönü hanı sahibinin bu talebini reddederek mah-kemeye müracaat etmiştir. Belediye, istimlak edilen binaların yola ve meydana tahvil edileceğine göre bu binalardan maddi bir intifa temin edilemeyeceğinden taviz bedelinin kendisine taallük etmediğini iddia etmektedir. Bu vaziyet halledilinceye kadar Eminönü hanının yıktırılması gecikecektir. Bundan başka bu ha-nın bulunduğu adadaki bazı mülkle-rin sahiplerine henüz tebliğat yapılmıştır. Bu itibarla Eminönü istimlak sahasının bu kısmına aid istimlak biraz daha uzayacaktır.

Bir çırpıda

Balık hikâyesi

Arada bir gazetelerimizde, halk dilinde bir «balık hikâyesi» dir bağ-lar. «Balık hikâyesi» tabiri belki size biraz tuhaf gelecektir. Bunun için «balık hikâyesi» sözünü biraz izah edeyim. «Balık hikâyesi» meşhur «yılan hikâyesi» ne benzer.

Nasıl «yılan hikâyesi» nin sonu gelmezse bizim «balık hikâyesi» nin de nihayeti gelmek bilmez.

Bu balık hikâyesinin başladığı za-manlarda dinleriz. İstanbul'da o ka-dar çok balık çıkmış ki karada, sa-hilde kepeçlerle, adı kaplarla balık tutmak kabil oluyormuş. Sahillerde karaya vuran binlerce balığa rasge-linirmiş. Tutulan palamutlar o kadar çokmuş ki, bunları denize dökmeye mecbur oluyormuş.

Hattâ bazan palamutun bir çiftinin altmış paraya satıldığını da işitiriz.

İstanbul'da biz bu balık hikâyesini dinleyip dururken, biraz da etrafı-mıza bakalım...

Romanya bize nazaran adeta bir kara memleketi sayılır. Bizim sahil-lerimize mukabil Romanyanın tek bir sahili vardır. Karadeniz... Bu sa-hili de öyle büyük, ucuz bucaksız birşey değildir. Düne kadar balıkçı-lığı hiç mesabesinde olan Romanya bugün adeta bir balık memleketi ha-line gelmiş.

Bir gazetede kısa bir istatistik gör-düm. Romanyada bu senelerde çıkan balık kendi ihtiyacına kifayet ettik-ten maada dışarıya ihraat yapı-lıyormuş. Hattâ yalnız balık değil, dışarıya istakoz ve diğer deniz malû-katı da gönderiliyormuş. Yalnız bu sene içinde tayyare ile harice gönde-rilen istakozların miktarı şimdiye kadar 300,000 i geçmiş. İstakozlar harice gayet taze olarak gönderili-yor ve gayet yüksek fiate müşteri bu-luyormuş. Romanya gibi, bize nisbe-ten bir kara memleketi sayılan bir yer bu neticeyi alsın biz niçin dura-lım.

Bu meşhur «balık hikâyesi» ni ar-tık «yılan hikâyesi» gibi bitmeyen bir iş halinden çıkaralım, müsbet bir yo-la koyalım.

Hikmet Feridun Es

Otomobil kazaları

Üç kişi yaralandı, şoförler
tevkif edildiler

Bogaçiçi lisesi talebesinden bayan Leylâ, mektep önündeki tevekkuf mahallinde tramvay beklemekte iken şoför Yasefin idaresindeki taksi bü-tün süratle gelerek kıza çarpmış ve kolunun kırılmasına sebebiyet ver-miştir.

Yapılan tahkikatta suçlu görülen şoför yakalanmış, bayan Leylâ Be-yoğlu hastanesine yatırılmıştır.

On iki yaşlarında İstavri isminde bir çocuk Tophanede Boğazkesen cad-desinde karşıdan karşıya geçerken şoför Ahmed Kadirin idaresindeki otomobilin sadmesine uğramış, ya-ralanmıştır.

Kırk beş yaşlarında Fuat isminde biri sarhoş bir halde Sarıhaneba-şından geçerken şoför Ömerin idare-sindeki taksinin sadmesine uğraya-rak yaralanmıştır.

Polis bu iki şoförü de yakalıyarak haklarında kanunî takibata giriş-miştir.

Bay Amca yasta!..

— Kaç gündür görmüyordun bay Amca. Böyle yaşlı günlerde seni de görememek ne talihsizlik...

... Bir şeye canımız sıkılsa sana koşar...

... Senden neşe dilerdik...

... Gerçi bu yaşlı günlerde «Neşe» timid ettiğin şaşar da senden gam-lıdır, demekte haklısın...

B. A. — Yalnız bir tesellim var: Atam birdi, matem de bir olacak.

B. Hoover şiddetli bir nutuk söyledi

Eski Reiscümhur, Yahudiler aleyhindeki tedbirleri protesto etti

Toronto - Amerika- 23 (A.A.) — Eski Reiscümhur Hoover burada söylediği bir nutukta «Almanya'da Yahudilerin maruz kaldığı menfur muameleyi» şiddetle takbih ederek totaliter devletlere hücum etmiş ve demiştir ki:

«Umumi harptenberi 21 demokrat idare mahvolmuş ve bunların yerine diktatörlükler çıkmıştır. Bunlar kendi şahsi tehakkümünü idame etmek için yeni prensipler ortaya koymuşlardır.»

Hoover, Çinde ve İspanyada askeri lüzum olmaksızın imha edilen binlerce kadın ve çocuğu da mevzuu bahsetmiş ve bu tethiş hareketinin önüne geçmek için bütün dünyanın silâhlarması lâzım geldiğini söylemiştir.

Belçika meclisinde

Brüksel 23 (A.A.) — Mebusan meclisinde, yahudi muhacirleri meselesinin müzakeresi sırasında liberal mebus Max kendi partisi namına Almanya'da Yahudilere yapılan fena muameleyi protesto etmiş ve «Bu sözlerimin Almanya'da işitilerek gayri insani muamelelerin nihayet bulmasını temenni ederim» demiştir.

Bu nutuk meclis tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Macar kabinesi ekalliyette kaldı

Kabinenin istifasını vermesi bekleniyor

Budapeşte 23 (A.A.) — İmredi Kabinesi bugün Parlamento huzuruna çıkmış ve aşağıdaki hususati itimad meselesi yapmıştır:

1 — Macaristana ilhak olunan Çekoslovakya arazisindeki halkı vaktile Çekoslovak parlamentosunda temsil eden Macar mebusların Macaristan parlamentosuna kabulü,

2 — Hükümet projelerinin derhal müzakeresi.

İlk rey tasnifinde hükümet, 85 reye karşı 115 reyle ekalliyette kalmıştır.

Müzakereye yeniden devam olunmuş ve büyük emlak sahiplerinin mümessili Marşal, söz alarak hükümetin lehinde rey vermiyeceğini bildirmiş ve ruznamenin değiştirilmesini teklif etmiştir.

Bunun üzerine ikinci defa âraya müracaat olunmuş ve bu sefer de hükümet, 95 reye karşı 105 reyle katı surette ekalliyette kalmıştır.

Macar parlamento ananelerine göre, B. İmredi, kral naibine istifasını vermek mecburiyetinde bulunmaktadı.

Kabine istifa etti

Budapeşte 24 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Başvekil İmredi, dün akşam Kabinenin istifasını naib Horty'e vermiş ise de, devlet reisi bu istifayı kabul edib etmemek kararını tehir etmiştir.

Horty bugün fikirlerini almak üzere siyaset adamlarını saraya davet etmiştir.

Muhalliflerin bir toplantısı

Budapeşte 23 (A.A.) — B. İmredi, parlamentonun aleyhte rey vermesini müteakip toplanan nazır meclisinin nihayete ermese üzerine kral naibi tarafından kabul edilmiştir. Görüşmenin neticesi henüz malûm değildir.

Öğrenildiğine göre hükümet partisi, hükümetin ekalliyette kalması üzerine tehdid eden vaziyeti tedkik etmek maksadile, bu gece bir ke-re daha toplanacaktır. Partiden istifa etmiş olan 67 mebus da sosyalistler hariç olmak üzere diğer muhalefet partileri âzası ile birlikte bir içtima yapacaklardır.

Bir milyar Marklık ceza

Berlin 23 (A.A.) — Yahudilere kesilen bir milyar marklık cezanın tahsili hakkında maliye nezaretinin bir emirnamesi gazetede intişar etmiştir.

Bu ceza Yahudilerin serveti üzerinden fevkalâde bir vergi suretinde tahsil olunacaktır. Ecnebi tabiiyetindeki Yahudiler bu kanun ahkâmına tâbi değildir. Mecmuu serveti beş bin markı aşmayanlardan bu ceza alınmayacaktır. Tahsil dört taksitte yapılacaktır. Alman Yahudilerinin bu suretle servetlerinin yüzde yirmisi devlete geçmiş olacaktır.

Diğer taraftan sigorta sandıklarındaki paralar kâmilan ve derhal hazineye devrolunacaktır. Bu devrolunan para cezaya uğrıyan Yahudiden tahsil olunacak miktardan fazla olursa da sahibine iade edilmeyecektir.

Fransada bir protesto

Paris 24 (A.A.) — Harbe ve faşistliğe karşı millî mücadele komitesi neşrettiği bir beyanname Almanya'da Yahudilere yapılan zulmü protesto etmekte ve İngiliz - Fransız Nazırlarının Paris mülakatından istifade ederek Amerikanın yaptığı gibi Almanya'daki bu zulümleri takbih edecekleri ümidini izhar eylemektedir.

Otomobillere yeni plâkalar takılıyor

Taksi ve hususilerde siyah zemin üzerine beyaz, resmilerde de kırmızı zemin üzerine beyaz rakamı ihtiva eden otomobillere aid yeni plâkalarından şimdiye kadar ancak üç yüz küsürü takılmıştır. Belediye 10 teşrinisaniden itibaren bir buçuk aylık bir mühlet verdiğinden bu mühlet doluktan sonra plâkasını değiştirmeyen otomobillerin çalışmasına müsaade edilmeyecektir.

ULU ŞEF'in

ve

Büyük Atatürk'ün

Hayat ve vefatına ait en muvaffak olmuş film

Marmara Stüdyosu tarafından 20 den fazla muktedir Türk operatör ve teknisyenlerinin iki günde sesli ve sözlü olarak vücade getirdikleri pek mükemmel bir şaheser:

TAKSİM ve SÜMER

Sinemalarında gösterilmektedir.

Bu filmde görülecek tarihî ve enteresan sahneler

ATATÜRK'ün en yakın hatıratına aid sahneler, Ege manevralarında, ve Büyük Millet Meclisinde bizzat konuşmaları,

10 Teşrinisanide vefatları mü-nasebetile Taksim âbidesi önünde gençliğin muazzam mitingi, Dolmabahçe sarayı etrafında toplanan halk,

Tabut Dolmabahçe merasim salonunda katafalk üzerinde, Generaller, devlet erkânı ve konsolosların ziyaretleri,

Üniversitenin ziyareti, Mekteplerin, izcilerin ve halkın ziyareti,

İstanbulda yapılan büyük cenaze töreni,

Dolmabahçeden hareket,

Tophane, Karaköy ve Köprüden geçiş,

Tayyarelerin takibi,

Sarayburnu parkında,

Tabutun Zafer torpidosuna konulması ve Yavuz'a gidiş,

Yavuzun hareketi, ecnebi se-fainin selâm ve takibi,

İstanbul halkının denizden teşyii,

Gece İzmirde tren konulması,

Bu film İstanbulda Şehzadebaşı'nda FERAH, Gedikpaşada AZAK

ve İzmirde TAYYARE sinemalarında da gösterilmektedir.

20 Ulu Önder
ve ebedî
Şefimiz

ASRIN GÜNEŞİ
ATATÜRK'ün

ufulu üzerine İstanbulda 4000, İzmirde 1000 ve Ankara'da alınan 5000 metre film arasından seçilen 3500 metrelik tam ve en mufassal, Ankara'da ve İstanbul'da yerinde ve hakiki sesli makinelerle alınmış kısımları ihtiva eden YEGANE FİLM

Bugün yalnız iPEK sinemasında

ve film dosyalarımızda mevcut, ATATÜRK'e ait bütün filmlerden mürekkep ve bizzat ATATÜRK'ün Türkiye Büyük Millet Meclisinde irad buyurdıkları nutuk.

Bugün saat 11 de matine: Bu filmler İzmirde ELHAMRA ve YENİ sinemalarda da gösterilmektedir

SEYAHATLARI

Kayıd muamelesine başlamıştır.

Arzu edenlere grup haricinde müs-takil seyahatlar tertip olunur.

Tafsilât
NATTA

Galatasaray

İTA

Perapalas karşısında

ÇOK DUYGUSU

61 inci sayı bugün çıkmıştır. Bu sayıda (Atatürk yeni Türkiye'yi nasıl kurdu?) başlıklı ve çocuklarımız için çok faydalı bir yazının neşrine başlanmıştır. Çocuklara hasseten okumalarını tavsiye ederiz.

Bugün matinelere itibaren

SARA Y sinemasında
BÜYÜK ŞEFİMİZ ATATÜRK'ün

İstanbuldan Ankara'ya kadar muazzam cenaze törenini - bütün tafsilâtile gösteren sesli ve sözlü filme ilâveten:

ANN HARDİNG ve VASİL RATHEBONE

tarafından temsil edilen ve korkunç maceraları tasvir eden

KADINLAR KATILI

Fransızca - sözlü heyecanlı ve hareketli film gösterilecektir. Matinelere Bugün saat 11 den itibaren başlar.

Bu hafta TAKSİM Sinemasında
ULU ŞEFİMİZ ve
EBEDİ ÖNDERİMİZ
ATATÜRK'ün

Dolmabahçe sarayından Ankara'ya kadar yapılan muazzam ve emsalsiz cenaze töreni bütün tafsilâtile ve tamam olarak gösteren millî ve tarihî filme ilâveten: **TÜRKÇE SÖZLÜ ve ARAPÇA ŞARKILI AŞKINGÖZ YAŞLARI**

Büyük aşk ve ihtiras filmi gösterilmektedir.

Alphonse KARR'in meşhur romanından iktibas ve büyük Arap mugannisi **ABDÜLVEHAP** tarafından temsil edilen

Bu Türkçe sözlü film şimdiye kadar görülen ve dinlenen diğer hiçbir **TÜRKÇE SÖZLÜ** filmi ile mukayese edilemez.

Programın uzunluğu hasebile seanslar saat 12 - 3 - 6 ve 9 da başlayacaktır.

Bu hafta SÜMER sinemasında
ULU ŞEFİMİZ ve
Ebedî Önderimiz
Atatürk'ün

Muazzam cenaze töreni, Dolmabahçeden Ankara'ya kadar yapılan merasimin bütün tafsilâtile gösteren millî ve tarihî filme ilâveten:

ASRÎ BATAKHANELER

ALBERT PREJEAN - DİTA PARLO

ve Line Noro tarafından temsil edilen

Büyük Fransız filmi gösterilmektedir.

Bugün SAKARYA sinemasında
ULU ŞEFİMİZ ve BÜYÜK ÖNDERİMİZ
ATATÜRK'ün

Dolmabahçe sarayından Ankara'ya kadar yapılan muazzam ve emsalsiz cenaze merasimini bütün tafsilâtile gösteren tarihî filme ilâveten Meşhur Zenci mugannisi **PAUL ROBSON, ANNA LEE ve JOHN LODER** tarafından temsil edilen

Hazreti Süleymanın hazineleri
Görülmemiş **TÜRKÇE SÖZLÜ** büyük ve güzel tarihî film.

Bu hafta: MELEK sinemasının

göstermekte olduğu

ULU ŞEFİMİZ ATATÜRK

Cenaze merasimini, Dolmabahçe sarayından Sarayburnuna kadar ve Sarayburnundan torpito ile Yavuz'a nakli, Ankara'da yapılan muazzam törende Reiscümhur ile Vekiller ve sayıtlar ve generallerin ve ecnebi diplomatik heyetleri ve askerî kıtalarının tazim ve takipleri vesaireyi tamamen ve bütün tafsilâtile gösteren tarihî filme ilâveten:

VIVIAN ROMANCE ve PIERRE RENOİR

tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan

AŞK BAHÇELERİ

Büyük Fransız filmi gösterilmektedir.

POLİTİKA

Köşe kapmaca

Kendi derdimizden başka bir şeyle meşgul olmadığımız günlerde Avrupa'da politika sahasında çok mühim şeyler geçmedi. O kadar heyecanlı hadiseler aştık ki -mükeyyifatın mikdarını gitgide çoğaltmaya mecbur bir tiryaki gibi- biz de artık olur olmaz hadiselerle «mühim» diyemiyoruz. Yoksa, başka zamanlarda dünyayı sarsacak işler olmadı değil!

Pariste Alman sefareti kâtipini bir yahudi öldürdü, bunun üzerine Almanyada bütün yahudilere karşı gayet şiddetli tedbirler alındı. O derece ki, bu muamele yüzünden İngiltere ile Almanyanın arası açıldı.

Buna mukabil, İngiltere ile İtalya, geçen ilkbaharda hazırlanıp da bir türlü meriyete giremeyen Akdeniz anlaşmasını imza ettiler: İtalya, İspanyadan on bin İtalyan gönüllüsü çekti, İngiltere de Habeşistanın İtalyaya ilhakını tanıdı.

Almanyanın, İngiltereden büsbütün soğuduğu bir devirde İtalya İngiltere ile anlaşırken, Almanya da Fransa ile uzlaşmaya çalışıyor: İki komşu devlet arasında bir nevi dostluk ve hudutların tanınması protokolü imza edilecek. Bu hadisenin, tam İngiliz Başvekili ile Hariciye nazırının Parisi ziyaretleri esnasında ortaya çıkması münidardır. İtalya, Fransaya yüz çeviriyor, İngiltere ile anlaşılıyor. Almanya, İngiltereye hiddet edip Fransaya güler yüz gösteriyor. Münich konferansından sonra dört büyük devlet arasındaki anlaşma ümidleri iki ay geçmeden suya düştü. Bahusus İtiller müstemleke istiyor, Fransa ve İngiltere «Asla olmaz!» diyorlar.

Şimdi Berlin - Roma mihveri ile Paris - Londra dostluğu arasında bir köşe kapmaca oyunu var.

Geçen haftanın politika manzarası budur.

AKŞAM

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Senede üç dört defa mahsul veren çilek fideleri

Zamanımızda harikalar yalnız sanayide değil, ziraat ve meyvacılık âleminde de yaratılmaktadır. Malumdur ki çilek senede bir defa mahsul verir. Halbuki Almanyada Wefenslebens'de ötedenberi çilek ve emsali meyva yetiştirmekle geçinen Gustav Herzberg senede iki üç, hattâ dört defa mahsul verecek bir çilek fidesi yetiştirmiştir.

Bu iş için on sene mütemadiyen tecrübeler yapan bu adam bu senenin mayısında çilek fidelerine çilek açtırmıştır, paskalyada yemişini toplamıştır.

Haziranın sonunda bir daha çilek

açmışlar ve temmuzun ortasında tekrar yemişini toplamıştır.

Eylülde fideler üçüncü defa mahsul vermiştir. Şimdi fideleri cam altına koymuştur. Noelde dördüncü defa mahsul vereceklerdir. Bu suretle yeni yetiştirilen fideler ile bütün sene çilek istihsal edilecektir.

Dört defa yetişen çileklerin cins itibarıyla farkı yoktur. Yalnız eylülde yetişenlerin kokusu fevkalâde hoş ve kuvvetlidir.

Almanya, taze yemiş için hem harice muhtaç olmamak, hem de her mevsimde turfanda meyva bulundurmak üzere, âdetâ bir inkılâb yapıyor.

Hadramutta bulunan eski eserler

Arabistan yarım adasının cennetindeki Hadramutta meşhur kraliçe Belkis zamanına ait gayet eski ve muhteşem bir medeniyetin bakiyeleri garip bir tesadüf eseri olarak meydana çıkarılmıştır.

Geçen sene teşrinisani ile mart arasında Mis Caton, Mis Tomson ve Mis Stork isiminde üç İngiliz âlim kız, Hadramutta arkeoloji ve jeoloji noktasından geniş mikyasta araştırmalar yapmışlardır.

Bu araştırmaların neticelerini müsterek bir raporla İngilteredeki Kraliçe coğrafya cemiyetine bildirmişlerdi.

Cemiyet bu tetkikleri fevkalâde mühim bulduğundan raporun umumi

heyette okutulmasına karar vermiştir. Meydana çıkan eserlerden en mühimi Hureyde civarında bulunan Kamer mabedidir. Rapora nazaran bulunan eserler paleolitik kültür devrinin hududunu göstermektedir.

Bu medeniyet Arabistan yarım adasına münhasır kalmış, Afrikanın ve Asyanın diğer eski medeniyetleri ile temas ve münasebeti bulunmamıştır.

Burada çıkan eserler Arabistan yarım adasının yakın zamanlarda Afrikadan ayrıldığına dair fen âlimleri arasında mevcut zan ve fikirlerin doğru olmadığını isbat etmiştir.

Kızların bulduğu eserlerin en yenisi milâttan altı asır evvel aittir.

Zabit elbisesi yakışıyor mu imiş?

Fransanın Belçika hududu civarındaki bir şehirde Fransız zabıtlarının sık devam ettikleri büyük bir lokantanın yeni bulunan garsonlarından biri aklından bir zabit elbisesinin kendisine yakışıp yakışmadığını tecrübe etmek hevesi geçmiştir.

Lokantaya devam eden zabıtlardan bazılarının üniformalarını sivil giyinmek üzere lokantanın vestiyerine emanet bıraktıklarını bildiğinden bunlardan birini seçerek odasına götürmüş ve giyinmiştir.

Giyindiği bir miralay üniforması idi. Garson bu parlak üniforma ile odasında bir müddet tolaştıktan sonra bu kıyafetle sokağa çıkmağı da düşünmüştür.

Önündeki gazetede o gün Belçika Kraliçesi için Fransızlar tarafından rekzolanun âbidenin kıyafet merasimi yapılacağını ve bu merasime askeri

mensuplardan da iştirak edeceği haberi gözüne ilişir.

Adeta iradesini kaybeden garson miralay kıyafetle bir lüks otomobile atlayarak merasim mahalline gider. Kendisine erkânı askeriye arasında yer gösterilir.

Fakat hiçbir zabit kendisini tanıymıyordu. Uzun müddet müstemlelerdeki garnizonlarda kalmış bir zabit zannetmişlerdir. Fakat askeri merasimde askeri nizamata uymayan tavır ve hareketle bulunduğundan yanına usulca yanaşarak iki askeri zabita memuru kendisini gürültüsüzce alıp götürmüşlerdir.

Yapılan tahkikatla sahte miralayın yalnız bir garson değil eski bir hırsız olduğu anlaşılmıştır. Garsonun zabit elbisesi kendisine yakışıp yakışmadığı için yaptığı tecrübe hapis-haneyi pek uzun müddet için boylamasına mal olmuştur.

Muhtelif mesleklerde en verimli yaş

Amerikanın Ohio üniversitesi profesörlerinden biri her meslek erbabının hangi çağda en ziyade verimli olduğunu öğrenmek için bir çok seneler tetkikatta bulunmuştur. Nihayet şu neticeye vasil olmuştur:

Kimyagerler 28 ile 32 yaş arasında, riyaziyeciler 34 ile 38, fizikçiler 30 ile 34, heyetşinaslar 43 ile 47, kâşifler 31 ile 35, arasında en ziyade verimli

li eser vücuda getirmektedirler.

Fakat bunların o kadar istisnası yoktur ki profesör bulduğu neticelerin sabit ve daimi birer kaide olabileceğine kanaat edememiştir. Meselâ bir çok memleketlerde muhtelif meslek sahipleri ve bahusus muharrirler ve ediblerin yaşlandıkça daha ziyade ve daha kıymetli eserler vücuda getirdikleri görülmüştür.

Viyanalı bir mütehassıs spiritizmacıların foyasını meydana veren bir konferans verdi

Spiritizmacılar hakkında uzun uzadıya tedkikat yapmış olan Viyanalı müteakid cinayet polis komiseri Pelz geçen gün tedkikati hakkında Viyanada bir konferans vermiştir. İzahatını büyük bir heyecan içinde dinleyen yüzlerce kişinin huzurunda Pelz tecrübeler de yapmıştır.

Sahnede uzun boylu, ince yapılı ve siyah gözlüklü bir adam duruyor. Bu adam medium'unu seyircilere takdim ediyor ve spiritizma tecrübelerine başlıyor.

Bu tecrübelerde hiç bir desise yoktur. Hepsini birer birer muayene edilebilir. Onların sıhhati hakkında tereddüd eden seyirciler bu muayene hakkından istifade ediyorlar ve doğruluğuna kanaat getiriyorlar. Bu kanaat arttıkça spiritizmacının kuvveti de artıyor, mütereddidlerin adedi de azalıyor.

Tecrübeleri yapan zat müteakid polis komiseri Pelz'dir. Spiritizma sayesinde gördüğü şeylere hayret etmemek kabil değildir. Dinleyicilere bir sürü boş kâğıtlar dağıtıyor. Herkesten elindeki kâğıd üzerine bir şey yazması rica olunuyor. Bazıları rakamlar yazıyorlar ve yahut resimler yapıyorlar. Ondan sonra kâğıtlar bükülüyor, bir kabın içine konuluyor. Bunun üzerine Pelz spiritizma sayesinde o kâğıtların üzerine yazılan şeyleri birer birer keşfediyor. Ondan sonra kâğıtlara birer birer bakılıyor, Pelz'in doğru keşfettiği meydana çıkıyor. Pelz bu iş için bütün düşüncelerini kâğıtları ihtiva eden kabın içine topladığını ve hattâ bir aralık nabzının bile durduğunu söylüyor. Hakikaten nabzının durduğu da tesbit ediliyor.

Tecrübeler devam ediliyor. Bir kadın muayyen bir kâğıd üzerine bir şeyler yazıyor. Kâğıd bir deri çantanın içine konuluyor. Pelz bu yazıyı da keşfediyor. İskambil kâğıdlarından türlü türlü oyunlar yapıyor. Medium bunların hepsini meydana çıkarıyor. Pelz tecrübelerinin sıhhatinden şüphe eden olup olmadığını soruyor. İlk tecrübelerde bir çok eller yukarı kalkıyor, sonraları şüphe

Konferansçı spiritizmacıların mediumlarıyla beraber kullandıkları hilelerden bahsetti ve bunları fiilen gösterdi

he edenler çok azalıyor. Hattâ bir kadın sahneye çıkarak mahkemede yemin etmek lâzım gelse oyunların doğruluğu hakkında yemin etmeğe bile hazır olduğunu söylüyor.

Pelz bundan sonra konferansının ikinci kısmına geçiyor ve diyor ki: «Şüphesiz bazı insanlar vardır ki bunlar hakikaten bizim göremediğimiz bir çok şeyleri görmeğe ve keşfetmeğe muktedirlerdir. Hiç bir kimse ruha nüfuz etmeğe muvaffak olamamıştır. Bu hadiseler farkına varılmadan ve yahut istenmeden insanlar istilâ eder. Fakat bir varyete sahnesine çıkarak spiritizma sayesinde bir çok şeyleri keşfedebileceğini iddia eden bir insan, blöfcülükten, hokkabazlıktan başka bir şey yapamaz. Hzurunuzda yaptığım tecrübeler de birer blöften ibaretti.

Bunu işiten halk hayrete düşüyor. Mahkemede yemin etmeğe hazır olduğunu bildiren bayan sözünü geri alıyor. Bu aralık Pelz sözüne devamla tecrübelerinin neden birer blöften ibaret olduğunu izah ediyor. Halkın bu gayet basit desiselere nasıl olup ta inandıklarına hayret etmemek elden gelmiyor. Pelz verdiği konferans sayesinde erişmek istediği neticeye tamamilâ vasil olmuş ve dinleyicilerinde bundan sonra spiritizmacılara inanmamak kanaatini husule getirmiştir. Çünkü Pelz biraz evvelki kâğıtları dinleyicilerin gözleri önünde birer birer nasıl okuduğunu ve hiç bir kimsenin bunun farkına varmadığını izah etmiştir. Koltuğunun altına koyduğu bir tahta parçasını hafifçe sıkıştırmak sayesinde kanının cereyanına mâni olduğunu ve halk tarafından muayene

edilirken nabzının durduğunu söylemiştir.

Pelz bundan sonra spiritizmacıların medium'larıyla beraber kullandıkları desiselere geçerek halka bunları da izah etmiştir. Meselâ meşhur spiritizmacı Hanussen'in bütün foyalarını meydana çıkarmıştır.

Bir de spiritizmacı madam Afra'nın spiritizma oyunlarındaki desiselerini anlatmıştır. Pelz'in ifadesine göre bayan Afra kendinden geçmiş bir halde sahneye oturuyor. Asistanı ise bu esnada seyirciler arasında dolaşarak ve onlarla konuşuyor. Fakat asistan salonun ortasına yayılı duran bir halının üzerinden hiç ayrılmamağa dikkat ediyor. Çünkü bu halının içinde bir tel vardır. Asistanın ayağının altındaki bir verici telgraf âleti bu tele bağlıdır. Bayan Afra da oturduğu yerde bir alıcı telgraf âletine maliktir. Bu iki âlet sayesinde uzaktan söylenilen sözleri gûya spiritizma ile keşfetmenin ne kadar basitleştığını söylemeğe hacet yoktur!

Spiritizmacı bayan Caruli işi daha ziyade basitleştirmiştir. O daima asistanının yanında yürüyor. Asistanın asabı bir adamdır ve konuştuğu lisanla tamamilâ vakıf değildir gibi görünür. Onun için konuşurken her cümleye sözde bir çok «Ah» lar ve «Eh» ler ilâve etmeğe mecbur olur. İşte bu «Ah» lar ve «Eh» ler spiritizmacı kadınla asistanı arasında tertib edilmiş bir paroladır.

Başka spiritizmacılar ayakla verilen işaretlere müracaat ederler. Hattâ asistanın bir defa ayağına yere vurmasıyla bir defa öksürmesi arasında geçen saniyelerin adedi bile bir anlaşma işareti sayılır. Bu desiselerin hepsini izaha imkân yoktur. Spiritizma hakkında tedkikat yapan öyle âlimler vardır ki bunlar bile o desiselere inanmışlardır. Fakat Pelz'in konferansını dinleyenler bundan sonra sahnede gördükleri spiritizmacılara artık katıyen inanmayacaklardır. Çünkü onlar yalnız konferans dinlememişler, aynı zamanda desiselerin nelerden ibaret olduğunu, tecrübeleri ve gözleriyle görmüşlerdir.

İngilterede şiddetli fırtına

Bütün münakalât durdu, bir çok kimseler öldü

Londra 24 (A.A.) — Büyük Britanya adaları üzerinde garpten şarka doğru saatte 170 kilometre süratle esen şiddetli kasırga yüzünden 13 kişi ölmüş ve büyük hasar olmuştur. Bir kaç saat müddetle bütün münakalât durmuştur. Bir çok vapur limandan çıkamamış veya limanlara girememiştir. Tayyare seferleri de kurulduklarındanberi ilk defa olarak dün tatil olunmuştur.

Kalles eyaletinde 650 telefon hattı harap olmuştur.

Londra 24 (A.A.) — Manş denizinde hüküm süren pek şiddetli bir fırtına İngiliz sahillerinde mühim tahribat yapmıştır. Şimdiye kadar beş kişi ölmüş ve birçok kişiler yaralanmıştır. Deniz nakliyatı intizamını kaybetmiştir. 20 kadar vapur evvelki geçedenberi limana giremiyerek Southampton açıklarında âtil bir vaziyette durmaktadırlar.

New - York'tan gelen Queen Mary Transatlantiği Plymouthta demirlemekten vazgeçerek Cherbourg'a doğru yoluna devam etmiştir. Norveç Kraliçesi Mand'in cenazesini hâmil olan İngiliz Royal Oak zırhlısı henüz yola çıkamamıştır. Bütün sivil ve askeri hava meydanlarında tayyarelerin hareketi menedilmiştir.

Gatwick hava meydanında altı hangar içlerindeki tayyarelerle birlikte mühim hasara uğramışlardır.

İstanbulun imarı için ilk yapılacak işler

17 milyon liralık imar masrafının 19 milyona çıkarılması lâzımgeliyor

Şehircilik mütehassısı B. Prostun hazırladığı nâzım plânına göre şehrin imar senelerine tahsis edilmiş ve ilk beş senede yapılacak işler için on yedi milyon liraya ihtiyaç gösterilmiştir. Belediye, bu husustaki noktaî nazarını bir raporla hükûmete bildirmiştir. Bu on yedi milyon lira ile yapılacak işler arasında Gazi köprüsünün her iki başından açılacak yollar, Taksim'de şimdiki stadyom binası yerine bir sergi binası inşası, Taksim meydanının yeniden genişletilerek tevsi, İstanbul tarafında başlıca yollar ve meydanlar vardır.

Nafia Vekâleti İstanbulda birinci derecede açılacak yollar ve meydanlar sırasında Bebek - Dolmabahçe yolunu da acele telâkki etmiş ve buna aid olan plânın birin evvel tekemmül ettirilmesini Belediyeye bildirmiştir.

Bu itibarla - imar plânı çerçevesinde - birinci derecede yapılacak işler arasında Bebek - Dolmabahçe yolunun inşası ve istimlakî gireceğinden on yedi milyon liralık imar masrafı on dokuz küsur milyon liraya çıkacaktır.

Hükûmet, İstanbulun imar hare-

ketine mali bakımdan yardım edeceğinden ve ilk elde beş milyon liralık bir tahsisat ayrılacağından Belediye yakında on dokuz küsur milyon liralık projenin kabul ve tasdiki için hükûmet nezdinde teşebbüste bulunacaktır.

Esirgeme derneği ve çocuklar

Esirgeme derneği, bayram münasebetiyle Darülaceze çocuklarına ve Kuledibi'deki Belediyenin yoksuz çocuklar yurdu yavrularına birer mendil ve birer kutu şeker dağıtmıştır. Mekteb müdürleri ve çocuklar son derece müteşekkîr kalmışlar ve bu hatıra almak gayet hoş ve aynı zamanda hüznü bir manzara teşkil etmiştir.

TRUFLEX

Oyuklu Traş Bıçağı

Blades

Bütün sakalları yener

Muz vasıtasile evlenmek!

Avustralyada genç bir işçinin bulduğu usul nasıl netice verdi?

Delikanlının heyecanla açtığı mektupta şu satırlar vardı: "Sende bir parça akıl yok mu? Muzun içine soktuğun sert tüb dişimi kırdı. Allah belânı versin!,"

Delikanlının kısmetli madam Mortimer

Avustralyada kadın azdır. Bunun başlıca sebebi dünyanın her tarafından bu adaya birçok genç muhacirlerin gitmesidir. Muhacirler burada yerleşerek kendilerine bir iş tuttukları ve bir kaç para kazandıkları zaman ilk iş olarak evlenmeyi düşünürler. Fakat kadın az olduğu için kendilerine hayat arkadaşı bulmakta güçlük çekerler.

Bir kaç sene evvel birçok gençler birleşerek Avrupada evlenme işleriyle meşgul olan bir acenteye müracaat etmişler, kendilerine birer eş bulması için acentenin tavassutunu istemişlerdi. Herkes ne tipte kadın istediğini ve bu kadında neler aradığını bil-dirmişti. Acente derhal faaliyete geç-miş ve 800 genç kız bulmuştu. Bun-ların resimleri gönderilmiş ve anlaş-ma hasil olduğundan 800 kız hususî bir vapurla ve her birine birer nu-mara verilerek yola çıkarılmıştı. O zaman gazeteler bundan uzun uza-diya bahsetmişlerdi.

Bu garib evlenme tarzı çok pratik bulunmuş ve ilk kafiyele daha bir kaç kafiyele takip etmişti. Fakat son

zamanlarda her nedense bu usul bir tarafa bırakılmıştır. Avustralyada evlenmek isteyenler şimdi gazetelere ilân vermek suretile kendilerine eş arıyorlar.

Avustralyanın cıvı Gal hükümeti dahilinde muz çiftliklerinden birinde çalışan bir genç gazeteler vasıtasile eş bulmayı zahmetli bir iş addetmiş ve daha pratik bir usul düşünmüştür. Bu genç işi talihe bırakmış ve şu usule müracaat etmiştir:

Delikanlı topladığı muzlardan en iri ve en nefisini seçmiş, bunun içine, selloid küçük bir borusu içinde, şu mektubu yerleştirmiştir:

"Adım Fred Brettir. 28 yaşımdayım. Boyum bir metre 70 santimetredir. Çalışkan bir işçiyim. İyi para kazanıyorum. Birlikmiş epeyce param da vardır.

Sevdiğim spor ve eğlenceler: Yüzme, tenis, dans ve sinema...

Bu muzı yiyen kız evlenmeye talih ise, bir fotoğrafı ile bir mektup göndermesini rica ederim. Teklifimin red edilmeyeceğine eminim. Taliimi muz ile denemek istedim. Adresim şudur: Cenubi Galde Tumbulgun muz çiftliği."

Birkaç gün geçtikten sonra delikanlı kadın yazısile bir mektup almıştır. Genç işçi: "Acaba hangi güzel kızdan geldi?" diye düşünerek büyük bir heyecan içinde mektubu açmıştır. İçinden, üzerinde şu satırlar yazılı bir kâğıd çıkmıştır:

Saygısız adam!
Önünü ardını düşünmeden böyle manasız harekette nasıl bulundun! Sende bir parça akıl yok mu? Kız böyle mi istenir? Muzun içine soktuğun sert tüb bir dişimi kırdı. Ne utan-

Yeni bir İngiliz zırhlısı denize indiriliyor

Londra 24 (A.A.) — Saraydan resmen bildirildiğine göre, kral ve kraliçe, 21 şubatta «King Georges 5.» zırhlısının Newcastle de denize indirilme-si merasimine riyaset edeceklerdir.

Bu merasimi müteakip kral ve kraliçe cenubi şarki muntakalarında bir seyahat yapacaklardır.

Almanyada radyo aboneleri miktari

Berlin 22 (A.A.) — Almanyada radyo abonelerinin miktari 10,753,179 a balığ olmuştur. Bunun 650,759 u Almanyada ve 23379 u Avusturyada pa-rasızdır.

Fred Brett

maz adamsın? Allah belânı versin!"

Mektubu gönderen cenubi Avus-tralyada Adelaide şehrinde vefat et-miş Mortimer adında ihtiyar bir ta-cirin yetmiş beşlik karısı imiş. Dişi kırılmasına son derece kızmış.

Genç adam bu vaka üzerine bü-yüklük göstermek istemiş: "Taliim bu imiş" diyerek ihtiyar kadına ev-lenme teklif etmiştir. Kadın bu tek-life daha ziyade kızmış ve çok sert bir cevap vermiştir. Bu vaka üzerine delikanlı düşündüğü garib usulden vazgeçmiş ve Sydney şehrinde çıkan gazetelerden birine evlenmek istedi-ğine dair bir ilân vererek rutad usu-le dönmüştür.

Tuğlaları istif ederken ağır yaralandı

Sütlücede bir tuğla harmanında çalışan İsmail, tuğlaları istif ederken rüzgârın tesirile bir kısım tuğlalar devrilmiş, başına isabet eden bir ta-nesi ağır surette yaralanmasına se-beb olmuştur. İsmail Beyoğlu hasta-nesine yatırılmış, kazazede kimsenin sun'u taksiri bulunmadığı tesbit edilmiştir.

Bir sarhoş yakalandı

Ayvansarayda oturan İsmail ismin-de biri, son derece sarhoş bir halde dolaşmakta iken polisler tarafından yakalanmış, mahkemeye verilmiştir.

Elâzığ mektupları

Dördüncü umumî müfettişlik mıntakasındaki umran faaliyeti

Umum müfettiş korgeneral Abdullah Alpdoğan her sahada yorulmak bilmez bir gayretle çalışıyor

Elâzığ (Akşam) — Dördüncü umu-mî müfettişliğin ihdası tarihinden bu-güne kadar birkaç sene geçtiği halde başarılı umumî hizmetler ve hu-susî işler memleketin göğsünü kabartacak bir vaziyettedir. Bunu her şey-den evvel kaydetmek lazımdır. Bu mu-vaffakiyetler mevzu bahis edilince ilk hatıra gelen zat, tecrübesile, şahsî ve ilmi kabiliyetile, idaredeki dirayetile dördüncü umumî müfettişliği liyakat-le deruhte eden korgeneral Abdullah Alpdoğandır.

General Alpdoğan, dördüncü umu-mî müfettişlik ve Tunceli valî ve ku-mandanlığını deruhte ettiği zaman Elâzığın mütevazî bir binasında sefer-ber bir garnizon hissini veren bir ka-rargâh vücade getirmişti. Bu vaziyeti ilk tedkik edenler hayrete düşmekten kendilerini alamıyorlardı.

Az müddet sonra Türkün ezeli teş-kilatçılık kabiliyeti kendisini göster-meğe başladı ve dördüncü umumî mü-fettişlikle Tunceli vilâyeti branşları yer yer binalar işgalile faaliyete geç-tiler ve ilk, müessir ve müstacel ran-dımanı vermeğe başladılar.

Alpdoğanın üzerine aldığı iş çok mü-him idi. Onun iman ve yüksek Türk-lük enerjisi her şeye kâfi geliyordu. Bir taraftan Tuncelinin geniş mik-yastaki tarihi şekavet hâdiselerile mücadele ederken, diğer taraftan ge-celi, gündüzlü ve hususî ikametgâhın-da sabahlara kadar meşgul oluyor ve yarına iş devretmemek iştiahiyle çalış-ıyordu.

Başlangıçta halk dördüncü umumî müfettişe çok ısınmıştı. Halkın bu bağlılık ve yakınlığı bugün o dereceyi bulmuştur ki generalden rivayet edil-en her sözün ve her hareketin mut-lak surette doğruluğuna itimad edili-yor ve generalin şahsiyetinde Cümhu-riyet hükümetinin faziletlerine hay-ranlık hissediliyor. İhtiyar bir köylü saf bir eda ile bana:

— Yaş doksanı aştı. Sultanların pa-şalarını da gördüm. Cümhuriyet ge-nerallerinin sözleri de özlery gibi doğ-rudur. Eskiler bizi kandırıyorlardı., şöyle olacak, böyle olacak diyorlardı. Şimdi öyle mi ya?... Dediğini yapıyor, el atıklarını başarıyorlar.

İşte böyle bir muhit içinde çalış-mağa başlayan dördüncü umumî mü-fettiş yalnız maddî eserler vermekle kalmamış, halkın manevî, fikri haya-tında da Cümhuriyetin feyizlerini be-lirtmeğe başlamıştır.

İmar faaliyeti

Bu teşkilâtın bidayetinden şimdiye

kadar Tunceli köprüler, şoselerle, ka-rakol, kışla, memur evlerle donatıl-mış, Bingöle şoseler temdid edilmiş ve Murad'ın üzerine biri Pertekte, diğeri Palu - «Gülüşker» istikametinde Asya-nın en büyük köprülerinden beton iki köprü kurulmuş, birçok varyant ve menfezler yapılmış, köy yollarına baş-lanmıştır. Bundan başka Elâzığ mer-kezinde iki büyük hastane binasına başlanmıştır. En iyi mevkide inşasına başlanan ve Cümhuriyetin modern mi-mari telâkkisine göre bir âbide halini alan dördüncü umumî müfettişliğin granit binası da bitmek üzeredir. Bir de muhafız kışlası yaptırılmış ve geniş Devlet mahallesinin kadastro su da yapılarak imara, inşaata devam edilmekte bulunmuştur.

Halkevleri mesaisi üzerindeki has-sasiyetli mürakabe ve halkın bu kül-tür müesseselerine girip çıkmasını ve feyiz almasını temin uğrunda sarfe-dilen gayret te ayrıdır. Ziraî sahada bilhassa faaliyetli bir çalışma vardır. Fidanlıklar vücade getirmek, meyva-cılığı ihya, iklim hususiyetlerini ted-kik bu cümledendir. Arıcılığın ihya edilmesi için hususî tedbirler alınmış-tır. İktisadî kalkınma sahasında ve ihracat maddelerini arttırmak uğrun-da büyük gayretler sarfediliyor.

Bütün bu işleri, en hurde teferrüa-tına kadar takip, tedkik ve intaca uğ-raşan general Alpdoğanın, diğer ta-raftan dördüncü umumî müfettişlik mıntakasını irki ve tarihi bakımdan hakikî Türklüklerini meydana çıkar-mak için çok âlimane ve vakıfane bir mesai sarfetmekte ve Türklüğün yük-sek tarihi varlığını her vesile ve vesika ile teyid eden müdekkik, mütetebbi ve muallimlere müzaheret etmekte-dir.

Bu havalinin düni ile bugününi mukayese edebilenler, Cümhuriyetin dinamik maddî ve manevî başarılarını hayretle görmekte ve gurur duymak-tadırlar.

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıtaadır. Alım satım, kira işlerin-de iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

★

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 72

Reşid paşanın kızı, en ufak bir te-essür alâimi göstermeden artistin odasına nasıl girdiğini, kamayı na-sıl sapladığını inceden inceye tarif etti. Para ile elmasları aldığını da ilâve etti.

— Şimdi onlar yanınızda mı?

— İşte!

Leman, çaldığı şeyleri bir paket halinde uzattı. Erkek açtı baktı. Pa-ranın arasına sıkışmış bir de mek-tub vardı. Nusret, «bu da ne?» diye-rek satırlara göz gezdirdi.

Bu, Şerminin Didara yazdığı rica mektubuydu. Genç kız nişanlısının artisti sevmesi üzerine hissettiği elem-den, üzüntüden uzun uzadıya bahsediyor, Adnanı nasıl delice sev-diğini söylüyordu.

Leman mırıldandı:

— Demek acele ile mektubu da al-mışım?

— Çok da iyi olmuş... Bu bizim için oldukça kıymetli bir vesika!

İki sırdaş, uzun uzun konuştular. Plânlar kurdular bir aralık Nusret:

— İyi ettiniz de geldiniz... Bence de korkmakta hakkınız var. Muhakkak Rauf bey hakkınızda polise birşeyler söylemiş olacak. Bu eskiler alayım kı-lıklı adam tedkikat için gelmiştir. İz arıyor... Siz ne yapıp edip o elbiseleri yok edin. Bu işi ne şekilde idare ede-ceğimi şimdiden bilemiyorum. Lâkin sizi ne suretle olursa olsun kurtaraca-ğımı katiyen vadederim. Hiç merak et-meyin. Bugünden başlayacağım... Ama haber veriyorum, çok paraya mal olacaktır.

— Ehemmiyeti yok!.. Paşa giderken tuvaletlerim için oldukça mühim bir para bıraktı. Derhal size bin beş yüz li-ra verebilirim. Ötesini de bir ay sonra tamamlarım. Yağdan kıl çeker gibi be-ni bu meseleden kurtarmalı!

— Merak etmeyin efendim.

Bu itimad verici söz üzerine kadın kalktı. Nusret onu sokak kapısına ka-dar teşyi etti. Sonra, düşünceli düşün-celi tekrar odaya girdi. Artistin inci gerdanlığı ile bileziğine baktı.

Şerminin mektubunu gene ağır ağır

ve dikkatle okudu. Bir saat kadar dü-şündü. Sonra zile basarak, adamını ça-ğırdı:

— Ben belki bir iş için bir müddet görünmiyeceğim. Şayed yarın gelmez-sem merak etmeyin. Borsadaki adre-sime de buraya gelen bütün evrakı yollayın.

— Başüstüne efendim.

Nusret çıktı. Her zaman yemek ye-diği lokantaya girdi. Dalgındı. Kah-vesini içtikten sonra, dosdoğru adliye-ye gitti. Polise de uğradı. Buralarda birçok ahbabları vardı. Bu suretle Di-dar meselesi hakkında adam akıllı taf-silat alabildi. Çıktığı zaman, kendi kendine:

«— Bizim hanımdan esaslı olarak kimsenin şüphelendiği yok. Fakat ba-zılarının aklından geçiyor galiba. Po-lise pek güven olmaz; fikrini söylemez. Birdenbire, koku almış gibi insanı ya-kalar. Meğer ki onu başka bir ize doğ-ru sevketmenin yolunu bulmalı...»

Ve yavaşça ilâve etti:

«— Bizim vakit kaybetmeden yapa-cağımız iş de budur.»

Köprüyü geçti. Galatada bir mey-haneden içeriye girdi. Burada, genç bir erkek bir masada, boşalmış kade-hinin önünde dalgın dalgın düşünüy-ordu. Nusreti görünce sevinçle ba-ğırdı:

— Sen misin?... Beni mi arıyorsun? Bu delikanlı, karışık işlerde daima

kullandığı bir insandı.

— Evet. Seni arıyorum. Becerikli bir çocuk olduğunu bilirim.

— Çok iyi, ağabeyciğim, çok iyi... Tam sırasında düştün... Beş param kalmamıştı.

— Kuzum, senin bir metresin var-dı galiba... Genç bir kız... Hani seni çok sever.

— Eee... Var...

— Güzel, değil mi?... Sarışın filân olacak.

— Hem de ne güzel, melek gibi... Hem de ne sarışın, altın gibi... İster-sen çağırayım, şuracıkta oturuyor...

— Çağır...

Genç kız geldiği zaman, Nusret, onun hakikaten güzel mavi gözlü, sarı sa-ğı olduğunu gördü. Hattâ üstelik ki-bar bir hali vardı. Yaşadığı hayata, iç-tiği sigaralara rağmen, sesi de bozul-mamıştı.

— Bu kız sana bağlı ve vefalı mı-dır?... Seni cidden sever mi?

— Hiç şüphem yok... Param olsa da, onu bu muhitten çıkarıp alsam yanım-da sadık bir kadın olarak oturur.

— O halde bak... Seninle açık ko-nuşmağı tercih ederim... Bir işim var... Oldukça para kazanırsın... Beş yüz pa-pel... Ne dersin?...

Delikanlının gözleri sevinçle parlı-yarak:

— Ne?...

— Evet, tamam... Beş yüz papell

— Başka izahata hacet yok... İş ne olursa olsun derhal kabul ediyoruz... Değil mi, Makbule?

Nusret, genç kıza izahat veriyor-du:

— Sizden beklediğim işte fazla süs-lü giyinmeğe hacet yok... Hattâ ne ka-dar basit giyinirseniz o kadar iyi...

Ve sonra, uzun uzun izahat verdi. O anlatıkça, Makbule dikkatle din-liyor; «Evet» makamında başını sallı-yordu.

Söz bitince, kız:

— Pekâlâ! - dedi. - Elmasları verin Söylediklerinizin hepsini yapacağım.

Nusret, yenip içilenlerin hesabını gördükten sonra hep birlikte çıktılar. İstanbul tarafına geçtiler. Çarşı ka-pısında ayrıldılar.

Lemanın iş adamı, karışık, çapraşık yollardan saparak, dar, karanlık köh-ne bir dükkândan içeri girdi. Burada, ihtiyar bir Ermeni kadını oturuyordu. Geleni görünce mütebessim:

— Vay, efendim! - dedi. - Hangi rüz-gâr sizi buraya attı? Hesap günümüz değil... He?

— Biliyorum madam Hayganoşcu-ğum!... Buradan geçiyordum da, uğra-yım, bir hatır sorayım dedim.

— Teşekkür ederim... Çok naziksi-niz...

— E... İşler nasıl?..

(Arkası var)

Conk bayırını gezerken...

Mustafa Kemal'in bütün dünyaya meydan okuduğu sahada bir dolaşma..

Kayzer tekrarlıyor: "16'ncı kolordu... Anafartalar..."

Anafartalar grubu kumandanı miralay Mustafa Kemal ve maiyeti

İki sene evveldi; küçük bir motor bizi Çanakkale'den meşhur Morto Ilmanına götürüyordu.

Batmış bir düşman zırhlısının iskeleti önünden kavrıldık. Limana yaklaştık. Burada bizi küçük bir araba bekliyordu. Buna bindik. Conk bayırının eteklerine doğru ilerlemeğe başladık. Hâkim bir tepenin üzerindeyiz. İşte Conk bayırı, işte Anafartalar... Mustafa Kemal'in bütün dünyaya karşı durduğu toprakların üzerindeyiz. Burası bir harp sahası değil, âdetâ her adımda insana huşu, hürmet hissi veren uçsuz bucaksız bir mabed... Hangi topraklar Mustafa Kemal'in döğüştüğü bu yerler kadar karış karış şehid kanile sulanmıştır? Hangi mukaddes toprak Mustafa Kemal'in savuşturduğu bu yerler kadar büyük kahramanlığa şahid olmuştur?

Burada döğüşen yüksek rütbeli bir zabıt, Anafartalar kahramanı Mustafa Kemal'in içinde döğüştüğü siperlerden birini, büyük bir hürmet içinde eline gösteriyor:

— Dünya harp tarihi bunun kadar çetin bir muharebe kaydetmiş değildir. Şu siperlerin birbirine yakınlığına bakınız. İki düşman siperi arasında 17 metrelik bir mesafe var... On yedi metrelik bir mesafe arasında düşmanla boğuşmak... Bu az kahramanlık mıdır?

İlerliyoruz. Şimdi Conk bayırının tam üstündeyiz. Namlusu parçalanmış bir top ve bir iskelet başı...

Bize izahat veriyorlar:

— İşte Mustafa Kemal'in saatine bir kurşun isabet ettiği yer... Bu kurşun saatini parçaladığı zaman Büyük Asker yaralandığını zannetmişti. Fakat askerinin maneviyatını bozmamak için, yanındakilere:

— Bu hâdiseden kimseye bahsetmeyiniz... demişti.

Atatürkün, askerinin maneviyatını ne dereceye kadar gözettiğini bir misalle anlatabayım:

Büyük Kumandan «Dağ başını duman aldı...» şarkısını çok sevmiş. Anadolu ve Anafartalar muharebesi'nin en karanlık günlerinde bile Büyük Kahraman'ın biran için neşesini kaybettiği görülmemiştir. Onun Çanakkalede düşmanı püskürttüğü zaman kaç kere «Dağ başını duman aldı» şarkısını söylediği işitilmiştir.

Atatürkün sesi, Atatürkün neşesi askerinin ta iline süzülmuştür.

Büyük insan çok sevdiği Anadolu dağlarını dolaşırken de birçok defa bu şarkıyı söylemiştir. Şimdi bu şarkının:

«Güneş ufuktan şimdi doğar...»

«Yürüyelim arkadaşlar...»

Misraları kulağımızda çınıyor. Onun şarkısında bile güneşle doğan idealer, kitleyi yürümeğe, ilerlemeğe teşvik eden sözler vardı...

Gene Çanakkaledeyiz. İngiliz kralı yedinci Edvard İngiliz ve Türk mezarlığını, Mustafa Kemal'in harp sahası olan Conk bayırını, Anafartaları ziyaretinden dönüyor... Kral, Kilitdülbahır kıyısına indi. Burada İngiliz kolonisi, halk bekliyor

Kral Edvard kalabalığın arasında ilerlerken birdenbire gözüne, yüzü süngü yaralarla çizilmiş, göğsünde İngilizlerin büyük harp nişanlarını taşıyan uzun boylu iki adam iliyor.

İngiliz kralı kendisine hazırlanan motöre doğru ilerlerken birdenbire yolunu kesiyor. Bizde onunla beraber geri dönüyoruz.

Kral, göğüslerinde İngiltere büyük harp nişanını, yüzünde süngü yaralarını taşıyan iki adama yaklaşıyor ve İngilizce soruyor:

— Çanakkalede mi döğüştiniz?

İki eski İngiliz zabiti krala cevap veriyorlar:

— Evet... Anafartalarda...

Kralın hayreti bütünü ziyadeleşiyor:

— Sizi gördüğüme hem sevindim, hem hayret ettim... Sevindim, çünkü sizi sağ buldum. Hayret ettim, çünkü Çanakkaledeki, Anafartalarda harbe girenlerin döndükleri, sağ kaldıkları pek nadirdir... diyor.

Kral Çanakkalede döğüşen iki İngiliz zabitanın elini hararetle sıkıyor ve onlardan ayrılıyor. Bundan sonra İngiliz zabitanlarının yanına biz yaklaşıyoruz. İki eski düşman muharibine:

— Çanakkalede döğüşmenizin sizde kalan hatırası nedir?... diye soruyoruz.

Yüzü yaralı İngiliz koloneli cevap veriyor:

— Hayatımızın en büyük şerefi Çanakkalede döğüşmemizdir. Çünkü biz Mustafa Kemal gibi kahraman bir düşmanın karşısında çarpıştık... Bu şerefi hiç unutamayacağız...

Çanakkale bir külge halinde yer yer Mustafa Kemal'in hatıraları ile doludur. Burada döğüşmüş büyük rütbeli bir zabıt bize şunları anlatıyor:

— O zamanlar Çanakkaleye bir sarı balon musallat olmuştu. Bu balonu idare eden gayet cüretkâr düşmanlardı. Her gün sabahın alaca karanlığında, bazan da akşamüstleri

geliyor, siperlerimize bomba atıyordu. Sarı balon işimizde çok mâni oluyordu. Nihayet Anafartalardan açılan ateşle bu balon yakıldı.

Mustafa Kemal balon yandığı zaman:

— İçindekiler cesur insanlardı. Bize kahraman bir düşmanla karşı karşıya gelmek zevkini verdiler... dedi.

Büyük harp... Almanyada küçük bir kasaba... Kayser Vilhelmin karargâhı. Bir Alman kütüsü İstanbul'dan gelen misafirler selâmlıyor. Bizat Kayser medhalin sahanlığında bu istikbale iştirak ediyor.

İstanbul'dan gelenler arasında büyük bir kahraman var. Anafartalar kahramanı, on altıncı kolordu kumandanı Mustafa Kemal...

İmparatorun yanında Hindenburg, Ludendorf ve bütün karargâh ümeleri...

Bu esnada İstanbul'dan gelenler imparatora takdim ediliyor. Bir eli göğsü üzerindeki düğmelerinin arasına sokulmuş olan imparator, öteki eline Mustafa Kemal'in elini tutuyor, çok yüksek bir sesle:

— On altıncı kolordu... Anafartalı...

Diye tekrarlıyor. Bütün gözler Mustafa Kemal'e... Büyük kahraman mütevazı bir tavırla başını önüne eğiyor. İmparator onun bu mütevazı halinden şüpheleniyor. Anafartaların büyük kahramanı bu mütevazı ve sıklıkla sarışın adam mıdır? İmparator soruyor:

— Siz on altıncı kolordu kumandanlığını ve Anafartalar muharebesini yapmış olan Mustafa Kemal değilsiniz?

Almanca sorulan bu suale Mustafa Kemal Fransızca olarak:

— Evet, ekselâns... Cevabını veriyor.

Atatürk bu «evet, ekselâns» cevabından bahsederken der ki:

«Bu kelimeler ağızdan çıkınca derhal anladım ki büyük bir hata yapmıştım. Sir yakut Kayzer demek lazımdı. Ne yalan söyleyeyim, insan elini alıştırmağı şeyleri söylemekte müşkülât çekiyor. Bu benim irtikâb ettiğim birinci hata da değildir. Bulgaristan kralı Ferdinandla ilk defa karşı karşıya geldiğim zaman da aynı hatada bulunduğumu hatırlarım.»

Onun kahramanlığı yalnız bizi değil, bütün dünyayı hayret ve hayranlık içinde bırakmıştı.

Hikmet Feridun Es

Zamanımızın bir dehâsı

İllustration, Atatürk'ten bu serlâvha ile ve büyük bir hayranlıkla bahsediyor

Mecmua: «Atatürkün başardığı işler insan kuvvetinin fevkindedir,» diyor

Pariste çıkan Illustration mecmuası «Zamanımızın bir dehâsı: Kemal Atatürk» serlâvhasile yazdığı bir makalede ebedî Şefin memleketine insanlığın fevkinde hizmetler ettiğinden bahisle diyor ki:

Uzun aylardanberi Kemal Atatürkün günleri sayılı olduğu biliniyordu. Müthiş bir hastalık - hayatının en kuvvetli devresinde, ancak elli sekiz yaşında bulunuyordu - bu zinde ve kuvvetli adamın hayatını tehlikeye koymuştu. Bütün memleketlerin en maruf doktorları, başı ucuna davet edilmişlerdi. Vaziyeti fenalaştığı zaman Savarona yatında bulunuyordu. Kendileri Dolmabahçe sarayına nakledilmiş ve 10 teşrinisani sabahı, gözlerini hayata kapamıştı.

Kemal Atatürk ile Hitler ve Mussolini arasında büyüklük itibarıyla bir mukayese yürütmek abestir. Bu üç devlet adamı memleketlerinin manzarasını derin bir surette değiştirecek islah etmişler, prestijini ve kuvvetini arttırmışlardır. Fakat kıymetleri daha bitarafane bir surette tedkik ve muhakeme eden tarih, yeni Türkiye'nin kurucusuna daha büyük bir hayranlık ve takdir hissi ayıracaktır.

Çünkü Atatürkün karşısında bulunduğu vaziyet, en ümitsiz bir vaziyetti. Atatürkün yenilmez bir azim ve enerjisi ile giriştiği ve muvaffakiyetle başardığı teşebbüs, müşküllele dopdolu bulunuyor, ve Hitlerçiliğin, faşizmin giriştikleri teşebbüslerin çerçevesini çok aşırıyordu.

Yalnız bir milleti siyaseten ayağa kaldırmak ve milletler ahenginde kendisine mümtaz bir mevkî işgal ettirmek mevzuubahis değildi. Millet'in ruhunu değiştirmek ve asrılık letarjyonu silmek icap ediyordu. Mustafa Kemal, yalnız Avrupa'ya karşı mücadeleye girişmiş olsa bile bu, beşer kuvvetinin fevkinde bir teşebbüs sayılabilir.

Zira Türkiye, büyük harbin ferdasında hemen hemen mahvolmuştu. Fakat Atatürkün, kendisine çizdiği maksad ve hedefe varması için içtimai çerçeveyi kurması, teokrasiyi ortadan kaldırması, orta çağlardanberi devam edegelen batıl itikatları ve âdetleri kökünden kazıması icab etmiştir. Kendisi, tek başına bu işe girişti. Eski Türk devletinde maddî ve manevî ne kadar kuvvet kalmış ise, kendisine karşı birleşmişlerdi. Fakat Kemal Atatürk azim ve sebatile, bütün müşkülâtı bertaraf etti, etrafında mikdarı, gittikçe artan taraflar topladı ve bütün bir millete kendi azim ve imanını telkin etti.

Illustration gazetesi Atatürkün, Türkiye'yi ölümlü uçurumunun dibinden nasıl çekip kurtardığını ve yaptığı büyük inkılapları birer birer saydıktan sonra devamla diyor ki:

«Atatürkün, başardığı işleri, bir mersiyenin satırları arasında hulasaten bile anlatmak kabili değildir. Bugün aziz hatırasını, asrımızın en fevkalâde adamlarına layık olan hayranlık ve takdir hissiyle selâmlamakla iktifa edelim.»

Küçük sinek kurduları icabında insanların hayatını kurtarıyormuş İngiliz gazeteleri çok mühim tıbbî hadiseden bahsediyorlar

İngiliz gazeteleri harikulâde bir tıbbî hadiseden bahsediyorlar: Her çareye başvurulduktan sonra naçar kalan hallerde bildiğimiz küçük sinek kurtlarının hayat kurtarıcı bir vazife gördükleri anlaşılmıştır.

Doktor Baer Londrada bir hastanede çalışıyordu. Bu tıbbî âlimi umumi harbin başından sonuna kadar cephede bulunmuş ve yaralanmıştı. Bu faaliyetinin dimağında bir eksiklik bıraktığı zannolunuyordu. Şüphesiz, doktor Baer fevkalâde müktedir bir hekimdi ve o en zorlu ameliyatı yapmağa çağırılıyordu. Bununla beraber herkes doktorun akıl tahtasında bir eksiklik olduğuna inanıyordu. Çünkü doktor boş zamanlarında sinek kurtları yetiştirmekle meşgul oluyor ve bu sineklerle türlü türlü tecrübeler yapıyordu.

Gecenlerde İngilterede büyük bir şimendifer kazası oldu. Bu kaza neticesinde ağır surette yaralananlar arasında bir kaç ta çocuk vardı. Bu çocuklar doktor Baer'in çalıştığı hastaneye yatırıldılar. Yaralıları muayene olundu ve çocuklardan ikisinin ümitsiz bir halde olduklarına kanaat getirildi.

Bunun üzerine doktor Baer ortaya atıldı, sinek kurtlarını sterilize etmeğe muvaffak olduğunu söyledi. Son bir tecrübe olmak üzere çocukların yaralarına kurt konmasına müsaade istedi. Bu müsaade kendisine verildi. Doktor Baer yaralar üzerinde kurt tatbikatı yaptı ve ümitsiz bir halde oldukları için kendi hallerine terk edilmiş olan çocuklar kurtuldular. Doktor Baer bu muvaffakiyeti üzerine esrarını aleniye çıkardı.

1917 senesinde garb cephesinde Almanlarla İngilizler müthiş surette birbirleriyle çarpışıyorlardı. İki İngiliz neferi bir devriye esnasında ağır surette yaralanmışlardı. Fakat her iki hasım tarafından terk edilmiş arazide yatmakta olan bu yaralıları ancak ertesi günü geç vakit bulunmuşlardı. Yaralı İngiliz neferleri

ümitsiz bir halde idiler. Doktor Baer onları tedavisi altına aldı. Bir taraftan neferlerin ölüme karşı bu kadar mukavemet etmiş olmalarına hayret ederken diğer taraftan yaralarını yıkıyordu.

Bu esnada doktor yaraların üzerinde şifa kurtları bulunduğunu gördü. Her halde askerler yaralanır yaralanmaz yaralarının üzerine kurt halinde sinekler konmuş olacaktı. Fakat bu kurtlar yaralar üzerinde faydalı bir faaliyet göstermişlerdi. Askerler hayatta kalmalarını kurtların bu faaliyetine medyundular.

Harb bittikten sonra doktor Baer o askerlerin yaralarında gördüğü tıbbî vaka hakkında uzun uzadıya düşünmeğe başladı. Ve sinek kurtlarının yaralar üzerindeki faydalı faaliyetini keşfetti.

Doktor Baer'in bu keşfi bir takım tıbbî kaidelerin altını üstüne getiriyor, inanılmıyacak bir şey hakikat oluyor. Bu küçük hayvanlar müthiş ve tehlikeli bir yaranın içindeki faaliyetlerle evvelâ öldürücü mikrobları defediyorlar. Malûm olduğu üzere yaraların içinde yaşayan bu kurtlar etraftaki sağlam eti çürütürler. Ondan sonra kurtlar bir taraftan yaranın kapanmasına hizmet edecek olan beyaz kan küreyvelerinin yaraya nüfuz etmesine yardım ederken diğer taraftan da yaranın zehirleme evsafını haiz olan çürük yerlerini yııyorlar.

Tıbbî âleminde uzun zamandanberi malûm olan bu keşfin ne gibi neticeler doğuracağını beklemek lâzım geliyor. Tıbbî âlemi sinek kurtlarının bu faydalı faaliyetini biliyor, fakat kurtlar sterilize edilememesi yüzünden bu tedavi tarzını tatbik etmeyi düşünmüyorlar. Ancak kurtların sterilize edilmesine imkân hasıl olduktan ve kurtların hastalık nakili olması tehlikesi ortadan kaldırıldıktan sonra bu hayvancıkların can kurtarıcı evsafından istifade edilmeğe başlanabilmıştır.

İstanbul kazan, ben kepçe

Taksim meydanı, Ayaspaşa, Talimhane, Pangaltı...

Oraya Taksim denilmesinin sebebi, Büyükdere ilerisindeki Valide mi, Sultan Mahmud mu, bilmem hangi bendden gelip bu taraflara dağılan suların tksim olduğu nokta oluşu.

Eski meydancığın ortasındaki yüksekçe, küçük, fıskiyeli havuzla yanındaki çıkıklı tahta tulumbayı ortalarsak, dairenin yarım kutru 25-30 adım anca vardı.

Sıraselvilere sapmayıp yürüyün. Sağınız boydan boya salaş, baraka, kulübe. Zamanına göre kavun, karpuz, zamanına göre kuru yemiş sergileri; derme çatma mangal kömürü ve oyun ardiyeleri; pis pis kahveler...

Arada da seyyar satıcılar: Hegbesi-ne başını koyup sırt üstü yatmış leblebiciler, tablasını dikip çömelmis simitçiler, ayak berberleri, hamal camal... Beyoğlu tarafının Yenicamisi de bu... Geç öteye...

Ayaspaşa tarafına sokulan kim? Kimin ne alışverişi var? Hariciye Nazırı Tevfik paşanın konağı Alman sefa-rethanesinden gayri ne mevcuddu ki orada?

Bugünün (Park Otel) i olan, içinde ziyafetler, düğün dernekler verilen, cazlarına ve danslarına dörtünale koşulan binanın sahibi paşa, pence-resine oturup o emsalsiz manzarayı rahat bir derunla tadararak, (gel key-f m gel!) demiş midir, bilmem?

Penim ol canibe ilk ayak atışımı he-saphyorum: Tam 40 yıl...

Almanya imparatoru ikinci Vilhelm ikinci defa olarak İstanbul'a gelmişti. Sekiz on yaşında bir çocuktum ve ivice hatırlımdır. (Sefarethanesine gelecekmis, bir kenardan biz de görelim şunu!) diye ailece oraya yollandık.

Ortalıkta bir hazırlık, bir telâs ki deme gitsin... Yol üstündeki köhne yerlerin, yükük duvarlarına önlerine tahta perdeler çatılmış, üstlerine beyaz badanalar vurulmuş... Devrin şahanelik adeti veçhile yollara kumlar serpilmede; çukurlar, tümsekler düzeltilmede; dilencililer köğulmada; kö-re bucaklardaki köpekler çöpçü arabalarıyla taşınmada...

Taksimden sapabilirsen sap, ilerli-yebilirsen ilerle... Nişanlara, sırmalara müstağrak paşalar; Vilhelmkârı biyıklı, mahdumdan, damaddan Hün-kâr yaverleri; bacak kadar Hünkâr çavuşları... Hepsî beygir üstlerinde, ortada mekik dokuyorlar; sanki kale-ler fethediyorlar.

Yasak aşağı, yasak yukarı. Sağa sola kırbaçlar yağıyor; arabaların kimi geri bastırılıyor, kimi uzaklara çek-tiriliyor.

Uzatmıyalım, bando Alman marşı-nı gürletmeğe başladı. Hâlâ gözümün önündedir: İmparatorun meşhur bi-yıklırla şapkasının sorgucunu, im-paratoriçenin de tüy yelpazesini görebil-dim ve araba uçup geçti.

Bu semt şimdiki İstanbulun en ki-bar mahallesi oldu, bu en lüks muhit-te en modern bir âlem kuruldu.

Araya sıkışmış türediler, daha doğ-rusu nazarlıklar da eksik değil ha... Kabul salonlarına frijiderlerini ko-yanlar, üstüne Vagnerin, Mozartın, Şopenin büstlerini sıralayanlar, büfe-lerinin içine yalancı yemişler dizen-ler, adam boyundaki Çin vazolarını kâğıttan çiçekler ve yapraklarla do-

Eski Topçu kışlası Talimhane meydanı

natanlar da tümen tümen...

Fransız hastanesini geçtikten biraz sonra Taksim meydancığının solunda parmaklıkları bir duvar başlar, Sürpa-goba kadar varırdı. Şimdi sayısız apartımanlar, çapraz sokaklar bulunan o koskoca saha o zamanın Topçu talimhâhı...

O da bir vakitlermiş ve sonra yasak edilmiş olacak ki, ben orada ne bir top, ne bir toparlak, ne de bir top ka-tanası görmüşlerden değilim. Bildi-gim bir şey varsa, koca arsada müte-madiyen tozun toprağın birbirine ka-rıştığı, mekteplerden boşalan kopille-rin koştuğu, kurusu verebilenlerin de kiralık hurda bisikletlere yapıştığıdır.

Burası gitgide bir panayır halini almıştı. Helâların az ötesine yapılan ahşap binada Meşrutiyetin ilk sene-leri, Kurtdereli, Filiz Nurullah, Ma-car Çaya, Rus Baradanof gibi profes-yonel güreşçilerin en yamanları ka-pışmış, meraklıları oraya üşüşür-müştü.

Civarin apartıman tarlası oluşunun arifesinde de Ben Amar cambazhane-sinin filleri, aslanları, kaplanları büt-tün İstanbul halkını o koca çadıra ta-şıldılar.

Akşamları Doğruyol piyasasına çı-kip (trotuar) yapanlar Ağacamisinin önünden döndükleri için, kalabalık daha yukarıya taşmazdı.

Taksim stadyomunu çevreleyen ha-rap bina meşhur Topçu kışlasıdır. Abdülmecid yaptırmış; mimarı da Beşik-taş sarayını yapan Balyan kalfa ola-cak galiba.

Şimdilerdeki (Şa, şa, şa; Fenerbah-çe çok yaşa!.. Galatasaray, Galata-saray, cim bam bom!) gibi bağrıla-rın, (Yetiş Ciciburun!... Kavra bay Damad!... Yakala Baba Hüsnü!... gi-bi yaygaraların yerine, topçu askerle-rine çalınan (Kalk karavana! Yat!...) boruları aksendaz olurdu.

Kışlânın ve bahçenin karşısındaki kat kat, pırl pırl apartımanlar tık-lım tıkım dolu. Her mezhepten şe-hirdeki kalbur üstündekiler, yahut borç harç böyleliğe yeltenenler hep orada...

Taksim bahçesini ayrı bir yazı mev-zuu ettim. Dağılık klübünden ötesi Vali konağı caddesine kadar gene bil-

diğimizden şaşmıyor. Ortadaki iki sı-ra ağaçlar müstesna olmak üzere, sağ sol eski hamam, eski tas...

Caddeyi takip edelim: Sipahi ocağı ve müstemilâti kendimi bildim bileli aynı halde. Açık manejinde Harbiye talebelerinden süvariler at koşturur-lar duvar kenarlarına gene bugünkü gibi halk birikirdi. O eski Harbiyenin süvari talim muallimi Giridi İsmail paşa koçyiğit kılığıla devrin namlı ya-kışıklılarından. Yoldaşı Hilmi paşa hakeza.

Mektebe daha yakın sahada meç ve kılıçla eskrim mübarezeleri yapı-lırken de parmaklığın önü seyirciler-le dolar, piyadeler haftada iki kere ta-bur olup Kâğıthane sırtlarına manev-raya çıkarlardı ki, buna (ameliyat) denirdi.

Binanın Hünkâr dairesi merdiveni hizasındaki, medhali balkonlu evin iki çiçeği vardı ki elde bir, deste gül-lerden.

O iki Ermeni hemşireye karşıdaki-lerden, büyüklü küçüklü biten bitene; nazırı sani Rıza paşa başta olmak üzere çenesi titriyen titriyene...

Fesi kalıplatmadan, potinleri boyat-madan, üste başa çekidüzen verme-den kapılarında geçen yok. Kılıcını şıkırdatma şıkırdatma piyasa edenler de sayısız.

Haspalar da hâza koza keleşbeği, fındık kurdu. İkisinde de kara kara kaş göz, süt beyaz ten, minnacık vü-cud... İkisi de afaçan mı afaçan... Güya incecik tül perdeyi siper ederek, saçlar omuzlara dökük, kolları, göğüs-ler açık, fıkır fıkır fıkırdamadalar... Gel de çileden çıkma.

Meşrutiyet senelerinde ortadan yo-koldular. Rivayete bakılırsa Amerika-ya gitmişler.

Gene mektebin cümle kapısı karşı-sındaki evlerin birinde madam Sofi Zelinga isminde 70, 75 lik bir kadın otururdu ki bütün gün pencere önün-de kukumav.

İçî hiç ölmemiş: Saçlarında sarı boya-lar, yüzünde pudralar, allıklar, gözlerinde sürmeler. Genç zabitlerin meftunu, delisi... Triyestelliymiş ve vaktinde meşhur güzellerdenmiş. Lo-yid kumpanyası başkaptanlarından birinin de karısı. Boy boy kızları, da-madları, torunları var...

Gel gelim hepsini tepmiş ve 30 yıldır tek başına İstanbul'a yerleşmiş. Bir zamanlar, fransızca ve almanca-sını ilerletmek istiyen delikanlılara ders-hane açmış. Hattâ Hareket ordu-su kumandanı Mahmud Şevket paşa-ya, İstihkâm Sabit paşaya, babama da yüzbaşlıklarında ders vermiş.

Para pul teklifi yok, pir aşkına... Maksadı çeşni çerez... Lüzumu olan kitapları bile kendi hediye edip üstle-rine, imzasile (filâncaya, falancaya yadigar) diye yazmada...

Zira kadın varlıklı. Memleketinden şır şır Kremisler geliyor.

Babam rahmetli:

— O zamanlar bile acuzeleşmişti. Fakat doğrusu lâzımsa, fransızca ve almancasından hayli istifade ettik!... derdi.

Sermed Muhtar Alus

GEÇMİŞ ZAMANLAR

200 sene evvel

Türkiyenin müsâlâha için Avrupa devletlerine tavassut teklif edişi

Avusturya imparatoru altıncı Kar-loş 1740 tarihinde bağıteten vefat etmişti. İmparatorluğun, kızı Mari Tereze intikali hakkındaki vasiyet-namesini vaktile kabul ve tasdik eden Avrupa hükümdarlarından İngiltere kralı ile Moskof Çarından madası sözlerini geri aldılar. Lehistan kralı üçüncü Oğüst, Bavyera kralı Şarl Alber, İspanya kralı beşinci Filip ile Sardunya hükümdarı veraset davalı açtılar. Prusya kralı ikinci Fre-derih (büyük Frederih) Silezya eya-letini ve aynı zamanda Fransa kralı on beşinci Lui Avusturyaya tâbi Fe-lemenk eyaletlerini zapta teşebbüs etti. Kral Şarl Alber, on beşinci Lui-nin muavenetile Bohemyayı istilâ etti. Mari Terez Silezyayı Prusyaya terk edip, fakat Bohemyayı istirdada ve Alzas eyaletini tehdide muvaffak oldu (1743). Onun üzerine on beşin-ci Lui silâha davrandı ve Prusya ile ittifak edip Avusturyaya taarruz etti ise de Avusturya ordularının Fran-saya girmelerine mâni olamadı.

İşte o vakit on beşinci Lui düş-manlarını Fransadan çekilmeğe me-cbur etmek için Türkleri harbe ka-rıştırmak istedi. Fransa sefirî Kont de Kastellan «Avusturyanın kudret ve şevketini kırmak Türkiyenin men-faati icabındandır» diyerek Babiâli ricalini harbe teşvik etti ise de on beşinci Lui mutaassib müşavirleri-nin sözlerini dinleyip bir müslü-man devletile usulü dairelerinde itti-fak muahedesi yapmak istemedi. Türkler de zaten sebatsız yere kan dökmeği tecviz etmiyorlardı.

Hasılı Türkiye Avusturya veraseti muharebesine dahil olmadı. Bitaraf-lık mesleğini tuttu. Sadrazam Seyid Hasan paşa muharib devletlere mu-salâhaya tavassut için birer nota yolladı. Bu vesikadan ıktibas ettiğî-miz parçaları buraya naklediyoruz:

«İnsanların selâmet ve rahatla ya-şaması ve memleketlerinin mamur olması sanayi ve ticaret sayesinde. Ancak insanların mayaları birbiri-nin zıddı unsurlardan yoğurulmuş-tur. Ancak insanların hallerinin yo-luna girmesi itidal üzere hareket etmelerine bağlıdır. İtidal üzere ha-reketin her türlü emellerimizi, mak-sadlarımızı elde etmek için birer reh-ber olduğu herkese anlatılmalıdır. Bu kaideye riayet etmiyerek âlemin nizamını bozanlara tuttukları yolun yanlış olduğu makul mukaddeme-lerle ve deliller ile bildirilmeli ve eğer dinlemez ise o vakit silâh göstererek onları durdurmalı, yani iptida nasihat edip dinlenmez ise cenk ilâcına müracaat eylemelidir; ve ârizai hrah ortadan kalkınca her hikmette ma-kul olan sulh ve salâhi - ki fevzi fe-lâhi müstezîmdir - sair maksad-lara takdim ile muhabbet ve mü-vaddet icabını icra ve kin ve gazabdan kaçınıp âlemin imâ-rına ve dünya işlerinin hüsnü idare-sine ihtimam eylemelidir. İşte bu suretle matlub olan itidali hareket hasıl olunca hükümdarların derhal sulh ve salâha dönerken hüsnü muâse-rete tevessül eylemeleri icabeder. Şim-diye kadar söylenen sözlerden garaz ve netice budur ki bir zamandanberi Avrupa hükümdarlarının tabiatleri ve ahlâkları değişti. Hepsî harb ha-zırlığına meyletti ve hepsi şan ve ün-van tahsili yoluna gitmeğe başladılar.

değiştî. Hepsî harb hazırlığına mey-letti. ve hepsi şan ve ünvan tahsili yoluna gitmeğe başladılar.

Bunların iddiası «bizimkisi ortalığı fesada vermek üzere cenk hazırlığı değil. Maksadımız dünyada matlub olan itidali elde etmektir» derler ve her sahibi kuvvet ve şevket halkın refahını temin yolunda hareket ettiği zannında bulunuyor. Halbuki makul bir sebep olmaksızın bir harb çıkarmak, dünyayı ve her-kesi birbirine geçirmek insanların meşekkatlerini ve bir çok milletlerin keder ve elemelerini mucibdir. Meşakkatın zararı ve sonu hayvanlara bile şamildir. Hükümdarlar için ken-

dilerine emanet olan reayanın niza-mını muhafaza etmek ve onları ko-rumak, memleketlerini güzel idare edip mamur etmek vecibedir. O ci-hetle bir kaç senedenberi Avrupada, karada ve denizlerde büyük krallar arasındaki cenk ateşinin sönmesi ve sulhü salâhın avdeti ümid olun-u-yordu.

Halbuki bugün Türkiye devleti ile kemali musafat üzere olup makarri hilâfette elçi ve kapı kâhyaları bu-lunan büyük devletlerin bu mümes-silleri Avrupa işlerine taallük eden hali harbin devam ettiğini bildiri-yorlar, ve gelecek sene her iki tara-fın külli yetli askerle boğuşup kan dökcekleri ve emval ve eşya gasbe-decekleri zannı galib olduğunu ha-ber veriyorlar. Eskidenberi sulhün semeresi olan ticaretin altüst olaca-ğı derkârdır. Hususile tüccar gemi-lerinin memleketimiz sularında bir-birlerine hücum ile her iki tarafın da zararlı olduğu görülmektedir.

Avrupada bir kaç senedenberi vu-kubulan harb dolayısıyla bunca in-san kanı döküldüğü ve ırzlarının paymal olduğu ve gelecek sene de bir çoklarının türlü meşakatlere giriftar olup karalarda ve denizlerde emniyetin ortadan kalkması ile reaya-nın refahını mucib olan ticaret işle-rine halele geleceği padişaha arzolu-ndukta kenduları bu fenalığın ve mülk davasının ortadan kaldırılma-sı esbabını bulmak ve harb iplerini keserek insanların mallarını ve ırz-larını siyanet etmek ve bu takrib ile memleketlerin rahatını ve ticaretin emniyetini istikmal etmek için muh-lisane ve sadıkane lisanla sulhün mergub ve matlub olduğunun dost-lara izah edilmesini müstahsen gör-mektedirler. Hâlâ Türkiye ile dost bulunan büyük devletlere padişahı-mızın bu reyini tarafımızdan her birinize ayrı ayrı iltihaz eylemek için dostane mektublar yazılarak İstan-bulda bulunan elçinize gönderil-miştir.

Hasılı mukaddematımızın neticesi şudur ki mülk kavgalarının hemen sulhe tebdili ile memleket ve reaya-nın refah yüzü görmeleri insaflı hü-kümdarların daima gözönünde bu-lundurmaları lâzımgelen şeylerden olduğunu cenabınız gibi dirayet sa-hibi bir zat vasıtasile haşmetli valâ makamı krala ve diğer iktiza eden-lere bildirdikten sonra hakikaten âlemin nizamını mucib ve adem oğul-larının refahına sebep olacak sulh ve salâha ve eskisi gibi muhabbet ve müveddet ve itidale meyle rağ-bet gösterildiği tarafımıza bildirilir ise bu husus padişahın namesi ile tekid olunarak muhariblerin arala-rının ıslah keyfiyetinin temin edile-ceği memuldür.

Hicri 1158 - Milâdi 1744 [1]

Salih Münir Çorlu

Mütakaidd büyük elçi

[1] Bu mühim vasika elfaz ve üslûbu ifa-de itibarile aslının aynı değildir. Meşhur bir nevi tercümesidir. Aslının şivesi, el-fazı ve terkiâtı o asra göre bile gayet müglâk ve çetindir.

Taksim meydanındaki salaşlar

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	-

Posta ittihadına dahil olmayan cen-bi memleketler: Seneliği 3600 altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 3 — Kasım 18

S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam V. 12.30 2.12 7.16 9.45 12.00 1.36

Va. 5.15 6.57 12.01 14.30 16.40 19.21

İdarehane: Babiâli civarı Acımuşluk sokak No. 13

SİNEMA

Tino Rossinin yeni filmi

Paris'in ışıkları ismindeki bu film epeyce münakaşalara sebep oldu

Tino için "Sinema artisti değildir,, diyenlere artistin taraftarları cevap veriyorlar

İtalyan sinema artisti Tino Rossi radyoda şarkı söylemek üzere, bir kaç ay evvel Amerikaya gitmişti. Tino Amerikada iki ay kaldı ve sonra tekrar Fransaya döndü. Parise gelir gelmez yeni bir film çevirmeye başladı. «Paris'in ışıkları» adındaki bu film geçende bitti.

Tino Rossinin yeni filmi Marne nehri kenarında bir kır kahvesinde cereyan eden sahnelerle başlıyor. Burada bir çok halk toplanmıştır. Akordeon çalınarak şarkı söyleniyor ve herkes eğleniyor.

Tino Rossi de kır kahvesindedir ve şarkı söyliylenlerin arasındadır. Tino burada küçük ve sevimli bir işçi kızla tanışıyor, aralarında karşılıklı bir sevdâ uyanıyor. Birlikte vakit geçiriyorlar.

Aradan bir zaman geçince Tino Rossi bir müzikhole giriyor ve buranın başartisti oluyor.. Müzikholdeki sahnelerden biri Meksikaya dairdir. Meksikaya ait güzel dekorlar içinde, Meksika kıyafetleriyle şarkı söyleniyor ve dans ediliyor. Tino bu sahnede İldansör adında melankolik bir rumba söylüyor.

Başka bir sahnede Parisin Concorde meydanı ve buradaki havuz görünüyor. Havuzun fiskiyesinden birer birer genç ve güzel kızlar çıkıyor. Tino bunların arasında «Paris, Paris!» diye bir şarkı söylüyor.

Film heyeti umumiyesi itibarile güzeldir. Mevzudan ziyade Tino'nun şarkıları filmi beğendirmektedir. Bazı kimseler buna bakarak: «Tino Rossi bir sinema artisti değildir,, bir şarkı söyleyicidir. Binaenaleyh film çevirmekten vazgeçmelidir.

Onun yeri şarkı söylenen tiyatro sahneleridir,, diyorlar. Fakat artistin şimdiye kadar çevirdiği dört filmin çok rağbet görmesi bu iddianın doğru olmadığını göstermektedir.

Tino Rossinin filmlerinde sinema tekniği noktasından birçok kusurlar olduğu şüphesizdir. Fakat buna rağmen bu filmler beğenilmektedir. Beğenilmese hasılat yapmazdı ve sinema şirketleri kendisine tekrar mura-caat etmezlerdi.

Tino, Marinella filmi ile yalnız seyredenleri değil, stüdyodaki işçileri de teshir etmişti. Artist şarkı söylemeye başladığı zaman birçok kimseler onu dinlemeye koyularak iş göremiyorlardı.

Hatta stüdyolarda artistlerin odalarına bakarak ihtiyar bir kadın: «Bu adam ne kadar tesirli aşk şarkısı söylüyor. Genç olsam kendisine hemen âşık olurum» demişti.

Tino Rossinin sesi bol değildir. Fakat çok heyecan ve tesirlidir. Beğenilmesinin başlıca sebebi de budur.

Tino Rossi

Artist on senedenberi şarkı söylemektedir. Bugün 31 yaşındadır.

Tino Korsika adasında Ajakccia şehrinde doğmuştur. Babası bir terzi idi. Küçük Tino'nun daha yedi kardeşi vardı. Baba, çocuklarını geçindirmek için çok çalışmaya mecbur oluyordu. Birçok zamanlar karısı kendisine yardım etmek için terzi dükkânına gidiyordu.

Çocukların hepsi derslerine çok çalıştıkları halde Tino haylazdı. En büyük zevki, şarkı söylemekti. Bu yüzden on sekiz yaşında mektebi bırakmıştı. Tino şehirde bazı gazinolarda şarkı söylüyor, fakat eline pek az para geçiyordu.

Bu sırada Ajakccia şehrine küçük Louis adında bir artist gelmişti. Bu artist Tino'yu dinleyince sesini çok beğenmiş, alıp kendisini Marsilyaya götürmüştü. Tino burada az zaman içinde iyi bir mevki yapmış ve Paris'ten teklifler almağa başlamıştı. Artist çabuk ilerlemiş, küçük Louis ise

olduğu yerde kalmıştı. Tino Paris'e giderken, kendisine büyük iyilik eden bu adamı kâtip sıfatile yanına almıştı.

Tino Rossi Pariste müzikhollerde çabuk şöhret kazandı ve bunun üzerine film şirketleri teklifte bulundular. Artist şimdiye kadar dört film çevirdi. Dördüncü filminde baş kadın rolünde Cenchita Montenegro yapıyor. Artist yakında beşinci filmine başlayacaktır.

Tino Rossi ve Cenchita Montenegro «Paris'in ışıkları» filminde bir sahnede

Haftalık piyasa

Ege mintakasında tütün piyasasının açılması - ihracat maddelerinin vaziyeti

Bayram münasebetile piyasaya hâkim olan büyük müesseseler ve ticarethaneler kapalıydı bu itibarla haftanın birkaç günü arife ve bayram gibi tatil günlerine tesadüf etmişti. Maamafih tatil günlerine rağmen, bazı yazıhaneler açıldı. İş adamları bu yazıhanelerde toplanarak piyasa hareketlerini tesbit etmişlerdir.

Ihracat maddelerimizin vaziyeti

Tütün — Bu hafta içindeki en mühim hadiselerden biri Ege mintakasında tütün piyasasının açılmasıydı. Piyasa İzmirde, Akhisarda pek hararetle bir surette açılmıştır. Piyasa açılmadan bir gün evvel, İnhisarlar idaresinin, tütün kumpanyalarının ve tütün ticarethanelerinin eksperleri, bütün köylere dağılmışlardı.

Eksperler sabaha karşı tütün denkerini muayene etmek suretile piyasa açmışlardır.

Bu seneki tütün piyasası pek hararetlidir. Başta Amerikan kumpanyaları olmak üzere bütün tütün müesseseleri, geçen seneye nazaran fazla miktarda tütün almışlardır. Esasen Amerikan tütün kumpanyaları, fazla miktarda tütün almak için, Amerikadan döviz tedarik etmişlerdi.

Amerikalıların Ege mintakasından tütün alışı, Türkiye - Amerika ticaret münasebetleri arasında bir tevazün husule getirmiştir. Halbuki Amerikaya ihracatımızın pek az olduğu zamanlarda, her iki memleket arasında ticarî bir müvazene mevcut değildi. Bu yüzden, Amerikadan ithalat yapmak imkânsız bir hale gelmişti. Nitekim iki, üç ay evvel vaziyet böyledi. Amerikadan getirilen motorlû vasıtalar, bakır, pamuk ipliği gibi maddeler gümrük anbarlarında bekliyordu. İthalât tacirleri, bu malları, gümrük anbar ve antrepolarından çekmek için, Merkez bankasından döviz alamıyordu. Şimdi vaziyet düzelmiştir.

İzmir tütün piyasasından sonra, Marmara havzasında tütün piyasası açılacaktır. Henüz bu havzada hazırlıklar devam etmektedir. Tütün tacirlerinin söyledigine göre, bu seneki tütünler kalite itibarile geçen seneki mahsule nisbetle daha iyidir.

Hububat maddeleri — Bayram münasebetile, Anadoludan az mal gelmiştir. Bu yüzden bayram ertesi fiyatlar hafif bir surette yükseliş olur. Bu hal, her sene görülen bir hadisedir.

Fakat bu yükseliş bir iki günden fazla devam edemeyecektir. Çünkü bayramdan sonra şimendifer istasyonlarında biriken mallar, birdenbire sevk edilir.. Piyasaya fazla mal gelir. Bu sefer eskisine nisbetle daha ziyade bir fiyat düşüklüğü görülür.

Bayram tesirlerinden sarfınazar edecek olursak, esasen piyasada, buğday vaziyeti de durgun geçiyordu. Di-

şariya ihracat pek azdı. Yalnız Yunanistana ufak partiler halinde sert buğday ihraç ediliyordu.

Arpa meselesine gelince, Arpa, buğdaya nisbetle daha ziyade canlıdır. Muhtelif memleketlere sevkıyat yapılmaktadır. İtalyada aylardanberi devam eden arpa siparişleri azalmıştır.

Keten tohumu üzerine işler fazladır. İtalya, İngiltereden keten tohumlarına karşı talepler devam etmektedir.

Dokuma ham maddeleri — Tiftik ve yapağı Almanyaya ihraç edilmektedir. Almanyada fiyatları kontrol dairesi tiftiklerimize karşı bir az nazlı davranmaktadır. Fakat mevsim başından itibaren tiftiklerimiz büyük bir rağbet görmüştür.

Alâkadarların ifadesine göre de tiftik stokları azalmaktadır. Bu şerait dairesinde, ihracat tacirlerimiz, fiyat hususunda Alman firmalarından daha nazlı hareket etmektedirler.

Yiyecek maddeleri

Zeytinyağı — Bu sene zeytinyağı rekoltesi pek azdır. Dışarıdan gelen haberlere göre, Suriye, Cezayir gibi yerlerde de zeytin mahsulü pek iyi değildir. Dahillî muharebelerin devam ettiği için İspanyada zeytin rekoltesinin miktarı belli değildir. Halbuki İspanya, birkaç sene evvel zeytin rekoltesinde hâkim bir rol oynardı.

Pamuk yağı — Zeytin yağına vasi mikiyasta pamuk yağı karıştırıldığı malumdur. Bu sene pamuk mahsulü de az olduğu için, zeytinyağın pek aziz arkadaşı olan, pamuk yağı da pahalıdır, şayet pamuk mahsulü bol olsaydı, pamuk yağı sayesinde, zeytin yağı fiyatları da ucuz olabilirdi.

Tereyağ — Trabzonla Urfa yağlarının fiyatı yükselmektedir. Zeytinyağı pamuk yağı gibi nebatî yağların azlığı ve pahalılığı da tereyağ fiyatlarının yükselmesine âmil olmaktadır.

H. A.

Yeni harfli banknotlardan ne kadar tedavüle çıkarıldı

Ankara 22 (A.A.) — Türkiye cumhuriyet Merkez bankasının 15 ikinci-teşrin 937 tarihinden itibaren tedavüle çıkarmaya başladığı yeni harfli banknotlardan 19 sonesrin 938 tarihine kadar beş liralıklardan 34,145,615 on liralıklardan 21,001,060, elli liralıklardan 19,446,550, yüz liralıklardan 17,992,700. Yekûn 92,585,925.

Ceman, doksan iki milyon beş yüz seksen beş bin dokuz yirmi beş lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan aynı miktar yani doksan iki milyon beş yüz seksen beş bin dokuz yüz yirmi beş lira tevadülden kaldırılmıştır.

Manisa (Akşam) — Manisa Halkevinin, yirmi bin lira sarfile ilâve edilen bazı inşaatla çok mükemmel bir hale getirildiğini yazmıştı. Halkevinin dokuz kolu da çok verimli şekilde çalışmaktadır. Vali ve parti başkanı B. Dr. Lütfi Kırdar, uzun bir çalışma neticesinde Manisa Halkevinin, diğer Halkevleri obaları için nümune olacak vaziyete getirmiştir. Yukarıdaki resimde Halkevi musiki kolu üyeleri bir arada görünüyorlar. Ortadaki zat Halkevi başkanı B. Azmi Önakin'dir.

Tino Rossi son filminde bir sahnede

AKŞAM SPOR

LİG MAÇLARI

İlk iki haftanın bize verdiği derslerden istifade edelim

Büyük Önderimizin vefatı karşısında nihaysiz bir matem ve göz yaşına boğulan Türk sporcuları sonsuz teessürlerinin ifadesi olmak üzere, bütün spor hareketlerini 10 ilkkânın tarihine kadar tehir etmişlerdir. İstanbul lig maçlarının tatil edildikleri tarihteki vaziyetini oyuncularıma bir cedvelle veriyoruz.

Dokuz haftadan mürekkep olan birinci devre lig maçlarının ilk altı haftası nihayetlenmiştir. Önümüzde daha üç haftalık lig maçı kalmıştır. Bu üç hafta zarfında oynanacak maçlar da şunlardır:

Birinci hafta:

Galatasaray - Hilâl

Topkapı - Beykoz

Beşiktaş - Vefa

Fenerbahçe - İstanbulspor.

İkinci hafta:

Beykoz - Galatasaray

İstanbulspor - Süleymaniye

Beşiktaş - Hilâl

Fenerbahçe - Topkapı

Üçüncü hafta:

Fenerbahçe - Galatasaray

İstanbulspor - Topkapı

Beşiktaş - Beykoz

Süleymaniye - Vefa

İlk altı haftalık maçların bize vermiş olduğu bazı dersler vardır. Önümüzdeki üç hafta zarfında bu derslerden istifade ederek çıtırdan çıkmak üzere bulunan lig maçlarını intizam altına almak bir vazifedir.

Bu sınırlarda fırsat bulducağı kısmen temas ettiğimiz ve ötedenberi hatalarımızı teşkil eden bu noktalar, anılması gayet kolay olan tedbirlerle bertaraf edilebilir. Uzun bir mazisi olan Türk futbolunun bu basit hatalardan müteessir olmaması için seyircilerimizin klüp idarecilerimizin hakemlerimizin ve teşkilatımızın kendilerine düşen vazifeleri yapmaları lazımdır.

Seyircilerimiz hakiki ve güzel futbolün kıymetini anlayabilecek bir takdir derecesine gelmişlerdir. Fakat büyük bir sporcu kütlesinin içinde bir takım gözü kızgın klüptülerin bulunması ve bu gibilerin lüzumsuz gürültüler yapması her yerde görülebilen hareketlerdendir.

Bir kaç maçta bu gibi taşkınlık yapanları sahalardan çıkarmak suretile stadlarımızın sükunetini ve tam sporculuğunu temin etmek kabildir. Teşkilatın bu basit tedbirleri alarak bu adedi mahdud seyircileri yola getirmesi çok yerinde bir hareket olacaktır.

Klüp idarecilerimizin, oyuncularını disiplin altında tutacak, sahada asabiyetlerine mağlûb olmayacak bir şekilde hazırlamaları, hakemleri ve

teşkilatı müşkül vaziyetlerde bırakacak ihtilâflara meydan vermemeleri ve tam mânasile sportmence hareket etmeleri elzemdir. Bu arada takım kaptanlarına ve oyunculara düşen vazife de çok mühimdir. Sporculuğa yakışmıyacak hareketlerle kazanılan bir maçın, centilmence kaybedilmiş bir müsabakaya müreccah olmadığını bilmeleri ve bilhassa kaptanların takımlarını dürüst bir şekilde oynamağa sevketmeleri lazımdır. Bilhassa futbolcülerimiz hakemlerin kararlarına itiraz âdetini artık tamamen bırakmalıdırlar. Hakemin, itirazlar ve dürüst olmayan hareketler karşısında vazifesini güçleştirmek ve şaşırtmak daima kendi aleyhlerinde bir harekettir.

Hakemlerimizin, derece ve tecrübeleri göz önünde tutularak daha iyi ve isabetli intihab edilmeleri icab etmektedir. Hakemin derecesi maçın ehemmiyeti ile çok alakadar bir keyfiyettir. İhmale uğrayan bu cihtin nazarı dikkate alınmasını, hakemleri intihab eden heyetten beklediğimizi ilâve edeceğiz.

Hakemlerimizin de daha otoriter davranmaları, sahalamızda sertliğe karşı tam bir müsamahasızlıkla hareket etmelerini bekliyoruz.

Son haftalar zarfında maçların yavaş yavaş sertleşmeğe başladığını nazarı dikkate alarak henüz vazifesi devam eden teşkilatın bu hareketlere karşı tedbir alması lâzımgeldiğini hatırlatacağız.

Şunu da ilâve edelim ki, müfrit ve lüzumsuz klüpçülüğün her geriyeye doğru atılacak adım futbolümüz için kazanç olacaktır.

«Muhakkak ve her şeye rağmen kazanmak» fikrinin yerine «güzel ve temiz oynamak» düşünce ve telâkkinin geçtiği gün futbolümüz büyük bir hız almış olacaktır. Futbolcülerimizin, sahada karşılarına çıkanları «hasım» olarak değil «rakip» olarak görmelerini öğretmek ve telkin etmek bugün klüp idarecilerinin en büyük vazifesidir.

Ulvi Yenil

Takımlar	Oyun	Galib	Berabere	Mağlûb	Attığı gol	Yediği gol	Puan
Fenerbahçe	6	4	2	—	18	4	16
Beşiktaş	6	4	2	—	26	8	16
Galatasaray	6	4	1	1	15	9	15
Vefa	6	4	1	1	12	8	15
Beykoz	6	1	2	3	10	11	10
İ. Spor	6	1	1	4	6	12	9
Hilâl	6	1	1	4	9	20	9
Süleymaniye	6	—	3	3	5	12	9
Topkapı	6	1	—	5	7	23	8

Beyoğlu Halkevinin bir müsabakası

Beyoğlu Halkevi, yüksek sportmenlik müsabakası açmıştır. Müsabakanın nizamnamesi şudur:

Voleybol, basketbol ve kır koşusu müsabakalarımızda sportmenliğe en yakışır surette hareket etmiş olan takım şöyle seçilecektir:

Takımlar sportmenlik kaidelerine riayet eder aşağıda geçen (Sportmenlik) başlığı altındaki yazıda işaret edilen hataların hiç birisini yapmazlarsa müsabaka başına 60 sayı dürüst hareket) başlığı altında geçen maddeleri aynen tatbik ederlerse müsabaka başına 10 sayı, her takım galibiyet için takım başına 30 sayı yekûnen 100 sayı kazanacaklardır.

SPORTMENLİK: Sportmenliğe yakışır surette müsabaka yapan takım 60 sayı alacaklardır. Aşağıda yazılı hatalar nisbetinde puan kaybetmek veya etmemek takımın hüsnühareketine bırakılmıştır.

1 — Şahsi hatalar: Müsabaka içerisinde yapılacak her şahsi hata için takım iki sayı kaybedecektir.

2 — Kastı hatalar: Müsabakada yapılacak her hangi bir kastı hata yüzünden takım 10 dan 20 sayıya kadar kaybedecektir.

3 — Oyundan ihraç: Müsabakadan ihraç edilen her hangi bir oyuncu için takım 25 sayı kaybedecektir.

4 — Seyirciler ve taraftarlar: Takım taraftarlarının yapacağı çirkin ve sporculuğa yakışmaz harekete mukabil takım 40 sayı kaybedecektir.

5 — Oyuna giderken, oyundan dönerken: Oyuna girerken veya oyundan ayrılırken müsabıkların ve taraftarların hareketleri nazarı itibare alınacak, yapacakları çirkin nümayişler ve hareketler nisbetinde takımları 20 den 60 sayıya kadar kaybedecektir.

DÜRÜST HAREKET

Vaktinde sahaya gelmek ve sahadan ayrılma 2 sayı.

Hakeme mutlak itaat ve temiz müsabaka yapmak 2 sayı.

Müsabıkların isimlerini vaktinde bildirmek 2 sayı.

Takım dahilinde temiz bir lisan kullanmak 2 sayı.

Sahaya temiz bir kıyafetle çıkmak 2 sayı.

Turnuvalarda galip takımı seçmek için kazanılan sayıların yekûnu oynanmış olan oyun adedile taksim edilecek en yüksek vasatıyı tutmuş olan takım birinci addedilecektir.

Beyoğlu Halkevi Spor komitesi başkanlığı

Beyoğlu Halkevi 938 yılı Voleybol turnuvası

1 — Beyoğlu Halkevi spor şubesi 1938 yılı voleybol şampiyonasına 18/XII/938 pazar günü başlanacaktır.

2 — Federe ve gayri federe bütün takımlara açık olan bu şampiyonanın kayıt maalesi 8/XII/938 perşembe günü saat 20 de kapanacaktır.

3 — Yaş farkı gözetilmeden takımlar üç kategoriye ayrılacaktır.

Tasvir şöyle olacaktır:

a) Geçmiş senelerde birinci kategoride oynamış olan oyuncular ikinci, ikinci kategoride oynamış olanlar da üçüncüde oynayamayacaklardır.

b) Bu senenin ikinci ve üçüncü sınıf finalistleri birer sınıf terfi edeceklerdir.

c) İlk defa şampiyonaya dahil olan takımlar istedikleri sınıfta yer alacaklar fakat müsabakalar başladıktan sonra kabul etmiş oldukları kategoriye değiştiremeyeceklerdir.

d) Müsabakalar başladıktan sonra isimleri verilmiş olan oyuncular da klüb ve kategorilerinde hiç bir değişiklik yapamayacaklardır.

e) İhtiyat oyuncuların isimleri ve fotoğrafları takımla birlikte kayıtlı kaptanlardan verilir.

4 — Kayıtlı ücretli klüpler için takım başına üç, mektepler için takım başına iki liradır. Birden fazla takımla iştirak eden klübler takım başına iki, mektepler ise takım başına bir buçuk lira vereceklerdir. Yazılma müddeti bitince parayı vermemiş takımlar şampiyonaya dahil olamayacaklardır.

5 — Şampiyonaya girecek her takım oyuncusunun ikişer tane resim getirmesi şarttır. Her oyuncu için tanzim edilecek resimli lisans maçtan evvel sahada hakemler ve takım kaptanları tarafından kontrol edilecek, lisanssız oyuncu oynatılmasına müsaade edilmeyecektir. Sahaya lisanssız oyuncu çıkartan takım derhal hükmün mağlûp addedilecektir.

6 — Müsabaka hakemleri Evimiz Spor komitesi tarafından tesbit edilecektir.

7 — Her sınıfta birinci çıkacak takıma

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, ıktıbas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 242

Bir sakal kesmeğe mukabil mabeyincilik

Mabeyin müşiri ile mabeyincilerin çadırlarının tepelerinde hilâl vardı; içleri dokuma ipeklerle döşeli idi. Saray erkânına aid otuz mükellef çadırdan ötede maiyeti hümayun için iki yüz kadar çadır rekzedilmişti.

Matbahı âmireden gönderilmiş yemekler bu mayıs akşamında pek lâtif bir manzaranın verdiği haz içinde yenildi; kahveler içildi. Beyler, ağalar keyifleri tam olmak için çubuklara sarıldılar.

Zatı şahanenin çadırından musiki sesleri duyuluyordu.

Bu zevk ve âhengi yalnız orada, burada atılan havaî fişeklerin patlayışları, vızıldayışları ihlâl ediyordu. (1)

Eller niçin semaya kalkar? Yüzler niçin yere sürülür?

Abdülmedid selâmlığa çıkacağı bir cuma günü sol bacağının mafsasında şiddetli ağrıları hissettiği için çarçabuk tedavi edilmesini doktor Spitzerden istedi. Doktor da bir merhem yapıp sürdü. O gün Sultan Mecid doktora İngiliz şimendiferlerine dair bir resmi göstererek, memleketinde de böyle eserler görmek arzusunu izhar etti; fakat bu gibi büyük işler için devlet hazinesinden para vermek müşkül olacağını, Avrupada olduğu gibi, burada da hususi şirketler teşekkülünü temenni eylediğini ilâve etti.

Doktor — Bunun için hükûmete emniyet beslenilmek şarttır. Emvalin masuniyeti hakkında neşir buyurulan iradeler ve fermanlar üzerine bunun da husule gelmesi memuldür.

Sultan Mecid — Bu itimadın husulü için tarafımdan herşey yapılacaktır. Saltanatım esnasında kimsenin meşru emvaline tecavüz edilemez. Yalnız bizim bankerlerimizde menafii umumiyeye namına ittihad, müslümanlarda ise çalışmaya heves yoktur. Bankerlerimiz ötedenberi sermayelerini paşalarımıza faizle vermeğe alışmışlardır!

Bu esnada içeriye birkaç mabeyinci girmesile zatı şahane sözü başka mecraya çevirdi; doktora:

— Bu akşam saraya geliniz. Rappo bir oyun verecek. Kumpanyası canlı heykeller gösterecek. Bana (Bu heykellerin asılları Romadadır) dediler. Nasıl oluyor da putperest mabudları hristiyanlığın merkezinde bu derece ragbete mazhar oluyor?

Doktorun verdiği izahattan sonra söz dinlere, ibadetlere intikal etti. Abdülmedid şu mütalaaı yürüttü:

— Allah her yerde hazır, nazırdır; dünya güneş etrafında dönüyor. Bu halde yeryüzünde yaşayanlar için yukarı ile aşağı yoktur. Buna rağmen halk Allahı gene gökte arar; biz de bunu tasvip ederiz!

Bu sırada odaya sarayın mukallidlerinden Hasan efendi girmişti. Sultan Mecid sözünde devam etti:

— Hattâ Hasan efendi de gıya her istediği şeyi kendisine gökten düşecekmiş gibi dua ederken ellerini semaya kaldırıyor. Fakat geçende başına bir belâ geldi; dua ederken anı soktu. Ona cehennemin tadını tattırdı! Cenânetin gökyüzünde bulunduğuna hakkındaki itikadını bozdı!

Sonra gülerken Hasan efendiye emretti:

— Göster doktora parmağını!

Hasan efendi elini çarçabuk sakladı; suratını ekşitti.

— Arı beni günahımdan soktu. Parmagım kendiliğinden iyi olur, inşaallah!

Dedi. Abdülmedid gene ciddi bir tavır ile insanların salık oldukları dini esaslardan, bunların insanlar arasında seyr ve intişarından bahsettikten sonra şu sözleri ilâve etti:

— Biz, müslümanlar içtimai hayatımızda ve dinde tevakkuf halindeyiz.

(Etandar) oyuncularına da (Madalya) ve (Diploma) verilecektir. Bütün turnuva müddetince en yüksek sporculuk vasıflarını göstermiş olan takıma ayrıyeten bir etandar verilecektir. (Sporculuk vasfı nizamnamesi bağıdır.)

3 — Kayıtlı için Beyoğlu Halkevi Spor şubesine müracaat etmek lazımdır.

9 — Müsabakaya on beş dakika geç gelen takımlar hükmün mağlûb addedilirler. Üç oyuna gelmemiş takım turnuva hariç bırakılır.

Volter de muvahhitliğe ve bazılarının tabiriyle mülhittliğe rücu ededursun! Hristiyanlığın teslis nazariyesi ve bu nazariyenin muhtelif suretlerle tefsiri bir taraftan birçok cemaatleri hristiyan zümresine ithal ediyor; diğer taraftan Fransızlar Allahtan ve kraldan uzaklaşıyorlar... İşıdıyorum, yakın zamanlarda sosyalistlerin mühlik nazariyeleri gittikçe tevessü ediyormuş! Bana öyle geliyor ki, bir gün gelecek Avrupa pek sönük bir putperest ocağı olarak kalacak! Allah herkesi cismen ve fikren aynı evsafı yaratmamıştır. Hiç bir beşeri kanun da içtimai hayatımızın esasî şartlarından birini teşkil eden bu farkı ortadan kaldıramaz. Bu ciddi hitabeden sonra Sultan Mecid gene işi lâtifeye döktü.

— Ufak bir tecrübe yapalım.

Diyerek Hasan efendiye döndü:

— Senin arkadaşlarından fazla olarak sakalın var. Bunu ben haksız buluyorum. Huzurunda sakalını kesmeni emrediyorum!

Sakal kesmek, pek ayıp şey! Zavallı Hasan efendi padişahı bu kararından vaz geçirmek için ne mümkünse yaptı; fakat olamadı; berber çağrıldı; Hasan efendinin yüzünün bu ziyetli gülünç tavırlar arasında bıyıklarına kadar tras edildi.

Sultan Mecid doktora dönerek:

— Benim zavallı Hasan efendiciğime fena bir oyun oynadım. Şimdi onun fedakârlığı derecesinde mükâfat lazım! Bunun için kendisini mabeyinci ettim! dedi.

Hasan efendi sonu böyle tatlıya bağlanan bu şaka üzerine sevincinden ağıyarak gösterdiği ülvüvücenaptan dolayı padişahın ayaklarına kapandı.

Manyatizma

Sultan Mecid ramazan akşamı bahçede iftar edecekti. Sıhhatinden haber almak üzere saraya gelecek olan doktor Spitzerin de orada kendisine mülâki olmasını emretmişti.

Doktor geldi. Mabeyin halkından eli kişi çimende bir halka teşkil etmişlerdi. Yemekler alınıp veriliyordu. Hizmetete iştirak etmeyenler çimenler üzerine oturmuş çubuk içiyor, gülüşerek etrafa bakınıyorlardı.

Abdülmedid gayet mükellef ve mutantan bir çiçek camekânı içinde ufak bir masa önünde oturmuş, yalnız başına yemek yiyordu. Nihayet doktorun huzura girmesi iradesi çıktı.

Sultan Mecid siyah ve sırma işlemeli bir minder üzerinde oturuyordu. Et-râfi çiçek demetleriyle muhat idi. Uzak-tan doktora fransızca:

— Entrez, cher docteur, je me porte très bien!

Diye seslendikten sonra türkçe:

— İlağların çok iyi tesir etti.

Dedi. Mabeyincilerden biri padişahın nargilesini getirdi. Sultan Mecid nargileyi kendinden biraz uzakça bir köşeye koydurdu. Haz ile birkaç nefes çekti. Sonra doktorun yere oturmasını istedi; fakat beceremediğini görünce Mehmed beyi çağırdı.

Doktora bağdaş kurmak usulünü öğretmesini emretti.

Padişah Spitzere teveccüh ederek: — Manyatizma nedir, bana anlatır mısınız? Sairfilmenamlar hakkında işittiklerim doğru ise buna tam bir kanaat hasil etmeyi pek ziyade arzu ederdim.

Hükümdarlar insan kalbini anlamaya fevkalâde muhtaçtı. Kendilerine hakikati hal nadiren anlatılır. Bunun için vecd gayeti içinde en mühim kararları gayri ihtiyari olarak bildirecek bir hassaya malik olmak ne kadar faydalıdır! dedi.

Bir manyatizma ameliyatı görmek arzusunu izhar etti. Spitzer padişahı bundan vaz geçirmek istedi; olmadı; hiç bir netice olmasa bile yalnız ameliyatı görmek istediğini anlattı. Derhal endurunulardan birini çağırdı.

Enderunlulardan Arif, gözlerini öne eğmiş, kollarını kavuşturmuş, içeri girdi.

— Arif! Şuradan iki sandalye al. Doktorun karşısına otur. İstedliğini yap! Hiç korkma.

(Arkası var)

(1) Doktor Spitzerin hatıratı.

Bölgeler şampiyonluğu

Millî küme müsabakalarına iştirak eden Ankara, İstanbul ve İzmir mintakalarının haricinde kalan spor bölgeleri arasında oynanmak üzere Türk spor kurumı futbol federasyonuna tertip edilen ve adına «Bölgeler şampiyonluğu» denen futbol maçlarına önümüzdeki ay içinde başlanmasına karar verilmiştir.

Bu müsabakalar için mintaka şampiyonları evvelâ federasyonun grup merkezi olarak tesbit ettiği Adana, Kocaeli ve Samsunda toplanacaklar ve turnuva usulile birbirleriyle karşılaştacaklardır.

Tasfiye şeklinde yapılacak olan bu karşılaşmalarda finale kalan men-sup olduğu grubun şampiyonu olarak şampiyonluk maçlarının yapılacağı Ankara hareket edecektir.

Dört gurubun birincisi Ankarada toplanıldıktan sonra Bölgeler şampiyonluğu final maçları için yeniden kura çekilerek yine tasfiye usulü ile birbirleriyle karşılaştacaklardır.

Son verilen karara göre geçen senenin birinciliğini kazanmış olan Bafraspor klübü bu sene de aynı muvaffakiyeti gösterdiği takdirde otomatikman millî küme maçlarına girmeğe hak kazanmış olacaktır.

Hakemler kontrol edilecek

Son zamanlarda bazı maçların hâdiseli bir şekilde nihayetlenmesini göz önünde bulunduran spor teşkilatı maçları idare eden hakemler hakkında ciddi kararlar almağa mecbur kalmıştır.

Haber aldığımız göre yeni idarenin vazifeye başladığı tarihten itibaren üzerinde faaliyete geçilecek olan bu kararlar arasında hakemlerin kontrolü gibi çok mühim bir mesele vardır.

Bu iş hakkında faaliyete geçebilecek için evvelâ maçları idare eden hakemler hakkında bir kanaate varılmak gayesiyle memleketimizin eski ve tanınmış sporcularına birer mektupla müracaat edilecek ve seyretilenleri maçların hakemleri hakkındaki kanaatlerini bildirmeleri rica edilecektir.

Futbol tarihinin birer asları olan eski sporcular hakemler hakkındaki düşüncelerini spor teşkilatına bildirdikten sonra o hakemler hakkında esash kararlar verilecektir.

Radium'un bulunmasının kırkinci yıldönümü

Marie Curie kimdir? - Radium nasıl bulunmuştur

Bugün, modern ilmin en önemli keşiflerinden olan radiumun bulunmasının 40 ncı yıl dönümüdür. Tipta ve bütün tabiat ilminde yeni bir devir açan büyük insanların ve eserlerinin hatıra günüdür.

Marie Curie kimdir?.. — Marie Sklodowska 7 ikinciteşin 1867 de Varşovada doğmuştur. Babası bir lisede matematik ve fizik profesörü, annesi de bir kız mektebi müdürü idi. Köyde yerleşmiş bulunan ebeveyni ile, sıkı ve samimi münasebetlerini muhafaza ediyorlardı. Bu vaziyet Marie Sklodowska'ya çocukluğunda köy hayatını tanımak fırsatını vermiş ve bu sebeple köye karşı daima derin bir rabita duymuştur. O, beş kardeşin en küçüğüdür. Biraderi Sklodowska tanınmış, bir tıp doktorudur. Halâ Jesus Sklodowska çocuk hastanesi doktorudur.

Marie Sklodowska annesini kaybettiği zaman, henüz dokuz yaşında idi. Bırakmış olduğu Autobiografi de, Mme Curie bir kaç sahifeyi çocukluk hayatına hasretmiştir. Burada ebeveynini ve onlara karşı beslediği sevgiyi, annesinin vefatı ile duyduğu kederi, sonra genç kızlık devresinde kendisini ezen teessürleri, Polonya halkı üzerinde, bilhassa kültür işleri üzerinde ağır bir duyulan müstevil idarenin, sıkıcı atmosferini heyecanla ifade etmektedir.

Lise tahsilinden ve mükemmel bir éducation'dan sonra, Marie Sklodowska hayatını kazanmak zaruretiyle 17 yaşında evvelâ köyde, sonra Varşovada hususî öğretmenliği kabul etmiştir. İlk gençliğinden itibaren tabiatın tetkik ve temâşası için sayanî hayret bir zevk ve heyecan izhar etmiştir. İlmî istidadı erkenden kendini göstermiş, memleketinde küçük bir fizik ve kimya laboratoire'na sık sık ziyareti, inkişafına yardım etmiştir.

1891 senesinde yüksek ilim tahsili için icap eden parayı, uzun bir sabırla tasarruf ettikten sonra, Parise geliyor ve Sorbona kaydediliyor. Evvelâ hemşiresi ve eniştesi yanında Villette'de oturuyor. Fakat ikametgâhının uzak olması, fakültede kurs ve pratik mesaiyi takip etmesine mâni olduğundan, sonradan «Quartier des écoles» de küçük bir odada yerleşmiş ve burada 4 sene sıkı ve zahmetli bir fakir talebe hayatı geçirmiştir.

Notlarından birkaç satır: «Çatı altı odam. Kışın çok soğuk idi. Çünkü ekseriya kömürüm olmadığından, küçük soba ile kâfi derecede ısınamıyordum; bilhassa şiddetli kış gecelerinde, odadaki suların donması nadir değildi. Uyuyabilmek için elbiselerimi, yorganımın üzerine koymak mecburiyetinde idim. Aynı odada alkol lâmbası ve birkaç mutfak takımı, yemeğimi hazırlardım. Ekseriya bir bardak çikolata, yumurta veya meyva ile iktifa ediyordum. İdarem için bana hiç kimse yardım etmiyordu. Ekseriya bana lâzım olan bir parça kömürü, oturduğum 6 ncı kata kendim taşıyordum. Bir bakımdan ağır olan bu hayat, benim için kıymetli hatıralarla doludur. Bana çok kıymetli bir hürriyet ve istiklâl duygusu veriyordu.

Büyük şehirde kaybolmuştum. Yalnızlığın endişesi beni katiyen sarsmıyordu. Bazen yalnızlığın ağırlığını duyduğum zamanlarda da, düşüncelerim büyük ruhi bir satisfaction ile sakin idi. Bütün düşüncelerim, mesaim üzerinde temerküz etmişti.»

Marie Skl. 1893 de Licenciée ès Science-Physique ve 1894 de Licenciée ès Science-mathématique derecesini kazanmıştır.

Bundan sonra Lipmann laboratoire'nda fizik araştırmalarına başlamıştır.

1894 de Pierre Curie'ye tesadüf ediyor: «Vatandaşlarımdan Prof. J. Kowalski de Fribourg, çok takdir ettiği genç bir fizikçi ile beraber beni, evine davet etti. Salona girerken, balkona açılan bir pencere çerçevesi önünde, ayakta duran, açık kestane rengi saçlı, büyük parlak gözlü bir genç adam gördüm. Çehresindeki ciddi ve tatlı ifadenin farkına vardım; duru-

şundaki kayıtsızlık düşüncelerine dalmış bulunduğunu anlatıyordu. Bana sade bir samimiyet gösterdi ve çok sempatik göründü, samimi olarak anlaştık; teşriki hayat için daveti gecikmedi. Fakat birdenbire karar veremedim; memleketimi, ailemi terketmek, demek olan bir karar karşısında çok tereddüt ettim.»

Polonyada biraz kaldıktan sonra Marie Sklodowska tekrar Parise dönmüştür. ès Science Physique doktora-sı için, bir Thèse hazırlamağa başlamıştır. Bu esnada Pierre Curie'nin ısrarı üzerine 25 temmuz 1895 de evlenmişlerdir.

Pierre Curie 36 yaşında idi; bu aralık kendisine Pariste kimya ve fizik profesörlüğü tevcih edilmişti. Evlilerin pek az bir servetleri vardı. Pierre o zamana kadar ebeveyni yanında oturuyordu. Alsaslı olan babası Eugene Curie adliye tabibi idi.

Madame Curie'nin notlarından: «Yaşamak ve çalışmak için sakin bir yerden başka bir şey ihtiyacımız yoktur. 3 odalı, bahçeye nazır küçük bir apartman bulmakla mesuduz; (Rue de Glacière No. 24) ebeveynimiz tarafından bir kaç parça mobilya verilmiştir. Ailemiz efradından biri de, bir miktar para vermiştir; bununla köye gidebilmek için iki bisiklet satın aldık...»

Bu suretle Perre ve Mme. Curie bir-birleriyle, ilmî araştırmanın müşterek zevki içinde, pek güzel surette uyuşmuşlar, yeni evliler için çalışma, ve saadet devresi başlamıştır.

Marie Curie Dr. ès Science derecesini almak için thèse mevzuu olarak Henri Becquerel tarafından 1896 da keşfedilen Uran şüalarının tedkikini intihap etmiştir.

Bu andan itibaren, ilim tarihinde misli az bulunan mühim keşif silsileleri birbirini takip etmiştir. 18 temmuz 1898 de Polonium ve 26 birinci kânun 1898 de radiumu keşfetmişlerdir.

1902 de bir kaç miligram radium Klorure elde etmeğe muvaffak olmuşlardır. Bu keşfe takaddüm eden mesailer ve nasıl keşfettileri ayrı bir makalede hikâye edilecektir. Bu ilk keşiflerinin tesirleri çok büyük olmuştur.

Mesailerinin ilk senelerinde, iki âlimin, araştırmalarına devam edebilmek için misérable denilebilecek bir installation'dan başka bir vasıtaları yoktu. Pierre'in profesör bulunduğu fizik ve kimya mektebinde küçük, sıkıntılı bir laboratoire, fena âletler, personnel'siz lik parasızlık... Nisbeten büyük miktar da cisimler üzerinde kimyevi işler yapmak icap ettiğinden mektep avlusunun bir tarafındaki metruk bir hangar Pierre ve Mme. Curie'nin emirlerine verilmiştir.

Mme Curie'nin notlarından: «Buna rağmen burada hayatımızın en iyi ve en mesut senelerini yaşadık, ekseriya burada kahvaltımızı hazırlar, bazı mühim tecrübelerimize devam etmek için hangarda kalırdık. Zevklerimizden biri de atelyemizin içine girmek, her tarafta istihsalâtımızla dolu kapsül ve şişelerin, gecenin karanlığı içinde asılmış mavimtirak parlak silhouetlelerini görmektir.»

1900 senesinde Pierre, «Fakültede de sciene» da ve Mme Curie de «école Normal»de birer vazife tevcih edilmekle, genç evlilerin hayatları bir az kolaylaşıyor. 1897 de dünyaya gelen (Irène) 1904 de bir kız kardeş daha (eve) geliyor. Aileyi biraz daha zenginleştiriyor.

Madame Curie 1903 de Sorbon da «doktora ès science» Thèse'ini «Radio-aktiv unsurlar» üzerinde taktim etmiştir. Aynı senede Pierre ve Mme Curie, Londra'da Radium üzerine bir konferans vermişlerdir; kısa zaman sonra «Dawy de la Royal Society» madalyesini almışlardır.

Gene aynı senede fizik-Noble mükâfatını almışlardır. Zafer genç evlilere teveccüh etmiştir. Pierre Curie'ye Legion d'honneur nişanı da tevcih edilmiş ise de, Pierre bu Decaration'u red-

Millî heyecandan doğan millî kuvvet

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Yolumuz daha çok uzundur. Arkamızda, aştığımız sarp geçitler, önümüzde gelişmesi lâzım gelen dik engellerden daha zor değildi.

Bize bırakılan mukaddes emaneti, lâıyk olduğu yere ulaştırarak gücü kendimizde behemehal bulmamız şarttır. Bunu da ancak, fazilete değer vererek, feragate en büyük yeri ayırarak, ilme, bilgiye dayanarak bulabiliriz. Önümüze geçen Rehber bu yüksek insanlık vasıflarının tam temsilidir.

Necmeddin Sadak

Ecnebî heyetler ve askerî kıtalar memleketlerine döndüler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bulgar kıtası dün 12,30 da Taksim âbidesi önüne giderek resmî tazimde bulunmuş ve heyet tarafından âbideye bir çelenk koymuşlardır.

Reisicümhur tarafından kabul edilen heyet reisleri

Ankara 24 — Reisicümhur İsmet İnönü dün saat on ikide Fransız heyeti reisi, sabık Başvekil ve Dahiliye nazırı B. Sarraut'yu Sovyet heyeti reisi Hariciye komiser muavini B. Potemkin ile Sovyet büyük elçisi B. Terentiev, Afgan heyeti reisi Altes Şah Veli Han ile Afgan büyük elçisi Sultan Ahmed hanı ayrı ayrı kabul etmişlerdir. Üç heyet reisinin kabulünde de Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu hazır bulunmuştur.

Ankara 24 — Fransız heyeti reisi Sarraut Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlunu ziyaret etmiştir.

Sovyet heyet reisi de Hariciye Vekilini ziyaret etmiştir. Sovyet heyeti reisi, Meclis reisi B. Abdülhalik Renda'yı da ziyaret etmiş, Meclis reisi bu ziyareti iade eylemiştir.

detmiş, daha iyi bir laboratoire talep etmiştir. Laboratoire organisationu tecil edildi. Fakat Sorbon'da yeni magistral bir kürsü ihdas edilerek, Curieye verilmiştir. Bunun ismi: «Fizik général ve radio-activité»dir. Mme. Curie de buraya «chef de travail» tayin edilmiştir.

Bu aralık radiumun ehemmiyetini takdir eden firmalar, ilk radium fabrikasını kurmuşlardır. Mme. Curie ve zevci kendilerine hiç bir menfaat hissesi saklamadan, bütün fabrikasyon sırlarını söylemişlerdir.

1905 nihayetinde Laboratoire'ları «Faculté de Science»a bağlı Paris fizik ve kimya mektebine tahvil edilmiştir. Mme. Curie 1916 ye kadar burada çalışmıştır. 16 nisan 1906 da Pierre Curie, bir kaç ay evvel aza seçilmiş olduğu «Akademi des Sciences»ın bir içtima-na giderken, Rue Dauphine'de ayağı kayıyor, ve bir araba altında kalarak eziliyor.

Harikulâde keşfin, halk arasında intişarından kısa bir zaman sonra vukubulan bu tragik ölüm, millî bir matem tesiri uyandırmıştır. Bundan sonra «Fakülte des Sciences»da Mme. Curie'ye kocasının yalnız 1,5 sene işgal edebildiği kürsü tevcih edilmiştir. Evvelâ profesör Adjoint iki sene sonra Prof. Titulaire ünvanı verilmiştir. Açış dersi günü, davetlilerle dolu salonda oturacak yer kalmıyor, vakit yaklaştığı halde henüz gelmediğinden endişe edilerek evinde aranan Mme. Curie, kocasının mezarı başında bulunuyor. Siyah matem elbiselerle salona girdiğinde, alkışlayanlara gayet sakin karşılıyor, ve açılış nutkunu merakla bekleyenler, Pierre'in bir ders evvel bıraktığı yerden, derse başladığını görmekle, hem takdir hem de teessür içinde ağlamağa başlıyorlar. Mme. Curie ölüncüye kadar bu kürsüde, kocasının yerini doldurmuştur.

Dr. A. Tefik Berkman

İngiltere ile Fransa arasında başlayan konuşmalar bitti

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

İngiliz Başvekil siyah bir elbise giymişti. Kolunda her zamanki gibi şemsiyesi vardı. Başvekil mikrofön önünde birkaç cümle söyledikten sonra istasyondan çıkmış ve İngiltere sefaretine gitmiştir. Yolda halk kendisini şiddetle alkışlamış: «Yaşasın Çambörleyn, yaşasın İngiltere» diye bağırılmıştır. İngiliz heyeti sefarethaneye inmiştir.

İngiliz ve Fransız Nazırları arasında ilk görüşme dün sefarethanede yapılmıştır. Bu sabah saat onda tekrar görüşmelere başlanmıştır.

Müzakereler saat on üçe doğru kesilmiş ve saat 15 de tekrar başlanarak 18 de nihayet bulunmuştur. Müzakerelerin esasını Fransız - Alman deklarasyonu teşkil etmiştir.

Bundan sonraki müzakereler Fransız - İngiliz askerî teşriki meseaisi üzerinde cereyan etmiştir.

İngiliz heyetine hariciye orta Avrupa dairesi şefi Strang, daha birçok yüksek memurlar refakat etmektedir.

Resmî tebliğ

Paris 24 (A.A.) — Fransız - İngiliz müzakereleri neticesinde aşağıdaki resmî tebliğ nesrolunmuştur:

İngiliz Başvekil ile İngiliz Hariciye Nazırının Parisi ziyaretleri, Fransız Nazırlarına İngiliz meslekdaşlarıyla birlikte iki memleketi alâkadar eden başlıca meseleler üzerinde noktai nazar teatisinde bulunmak fırsatını vermiştir. Millî müdafaaı alâkadar eden meselerle diplomatik hareketi icab ettiren işler de noktai nazar teatisine mevzu teşkil eden meseleler arasındadır.

Bugün yapılan müzakereler, iki memleketin sulhü muhafaza ve tartsin etmek kaygısından mülhem olan umumî siyasetlerinin veçhesi husunda tam bir noktai nazar mutabakatının mevcut olduğunu bir kere daha tebarüz ettirmiştir.

B. Çambörleyn'in beyanatı

Paris 24 (A.A.) — İngiliz Başvekil Çambörleyn gazetecilere aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Resmî tebliğe ilâve edilecek hiç bir şey yoktur. Umumî siyasetimizin ana hatları üzerinde Fransız Nazırları ile tamamilen mutabık olduğumuzu gördük. Bu siyasetimiz sulhün muhafazasını istihdaf etmektedir. Bu maksada vasıl olmak için icab eden bütün tedbirleri almaya azmetmiş bulunuyoruz. Millî müdafaa ve umumî diplomatik meselelerini münakaşa ettik. Fakat, bizim için millî müdafaa işi Avrupa sulhünü muhafaza ve tartsininde başlıca merhalelerden biridir.»

Çambörleyn Fransız - Alman deklarasyonuna telmih ederek de şunu söylemiştir:

— Bundan bilhassa memnun olduk. Çünkü, bu anlaşmanın da Münih anlaşmasını imza ederken göz önünde tutmuş olduğu aynı maksat yolunda bir merhaledir.

Öyle zannediyorum ki, her iki hükümetimiz için de kısa fasillarla te-

mas imkânlarını bulmuş olmak çok kıymetli bir hadise teşkil eder. Çünkü vaziyet mütemadiyen değişiyor. Bu gibi şahsî temaslara müşterek bir hatti hareket takib etmekte mutabık olduğumuzun tesbiti çok kıymetli bir hadisedir.»

B. Daladierin beyanatı

Paris 24 (A.A.) — Fransız Başvekil Daladier, gazetecilere aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Fransız hükümeti, Çambörleyn ve Lord Halifaksın dostane ziyaretlerini büyük bir memnuniyetle karşılamıştır.

Fransız milletî mümtaz misafirlerimize gösterdiği coşkun tezahüratla milletimizin şükranını isbat etmiştir.

Bugünkü müzakerelerimizde büyük bir açık kalblilik enternasyonal meselelerin başlıcalarını müştereken tetkik ettik. Ve bütün meseleler üzerinde tam bir anlaşmaya vardık. İki hükümetimiz, arasına hâkim olan samimi dostluk ve teşriki mesai zihniyeti bu kere yeniden ve mutlak olarak teyyid etmek fırsatını bulmuştur. Şuna kanım ki, millî müdafaa hususunda olduğu gibi büyük enternasyonal meselelerin tetkikinde de iki büyük demokrasinin teşriki meselesi sulhun nefine olarak mazide olduğu gibi istikbalde de en iyi neticeleri vermekte devam edecektir.»

Çambörleyn, Lord Halifaks bugün dönüyorlar

Paris 24 (A.A.) — Çambörleyn ve Lord Halifaks yarın sabah Londraya döneceklerdir.

Mukabil nümayiş mi?

Paris 24 — İngiliz Başvekil istasyondan çıktıktan sonra sefarethaneye giderken halk kendisini alkışladığı sırada, Magenta ile Lafayette cadelerinin birleştiği yerde bazı kimseler mukabil tezahüratta bulunmuşlardır. 28 kişi tevkif edilmiştir. Bunlar bağrımlarının İngiliz Başvekiline karşı olmadığını, kordonun arkasını tutarak trenlerini kaçırmalarına sebebiyet veren polis kuvvetini istihdaf ettiğini söylemişlerdir.

Neler görüşülecek?

Paris 24 — İngiliz ve Fransız Nazırları arasındaki görüşmede Münih mülâkatından sonraki politika vaziyeti, Akdeniz, uzak Şark, orta Avrupa iktisadî vaziyet meseleleri görüşülecektir. Akdeniz meselesinin anahtarı İspanyadır. Frankoya muhariplik hakkının verilmesi muhtemeldir. Fransız - İtalyan, İngiliz - İtalyan münasebetleri de görüşülecektir. Müstemleke meselesi resmen diplomasi sahasına intikal etmediğinden bu meselenin mevzu bahis olmayacağı temin ediliyor.

Komünistlerin nümayişinin İngiltredeki akisleri

Londra 24 (A.A.) — Stefani: İngiliz Nazırları Parise geldiği zaman Fransız makamlarının komünistlerin nümayişte bulunmalarına mâni olamamaları keyfiyeti burada derin bir tesir bırakmıştır.

Manisa Halkevinin konserleri

Manisa (Akşam) — Manisa Halkevi Ar kolu, sık sık konserler vermekte ve bu konserler halkın bütün alâkasile karşılanmaktadır. Yukarıdaki resimde Halkevi Koro heyeti ve musiki sanatkarları bir arada görünüyorlar.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Hatıralar arasında

Orhan cebinden bir anahtar çıkarı. Derin bir sessizliğe gömülmüş olan büyük köşkün kapısına soktu. Kapı hazin bir gıcırta ile açıldı.

Kır saçlı adam içeriye girdi. Elektriklerin yanmadığını biliyordu. Bunun için sokaktan gelirken bir de mum almıştı. Mumu ve cebindeki kibrit kutusunu çıkardı.

Kibriti yaktı, mumu tutuşturdu. İşte taşlık... Merdivenler, hattâ kapının yanındaki portmanto bile olduğu gibi duruyor.

Bu geniş taşlıkta Feride onu kaç kere heyecan içinde, aşk içinde, sabırsızlık içinde karşılamıştı. Orhan, elinde mum merdivenleri çıktı. Büyük sofa... İki tarafta odalar. Eşya, sanki Feride birkaç gün evvel evden çıkmış gibi bir vaziyette idi. Her şey yerli yerinde...

Orhan büyük bir heyecan içinde oda kapılarının birini açtı. Feridenin yatak odası...

İçeriye girdi. Oda derin bir sessizlik içinde...

Pencerelerin perdeleri tamamiye inik... Orhan, köşedeki sandıklardan birini açtı. Buradan bir çift kırmızı topuklu, kadın terliği çıkardı. Bunları yatağın kenarına koydu. Ondan sonra dolaba açtı. Burada Feridenin ipekli pijamaları duruyordu. Pijamalardan birini, genç kadının çok sevdiği mavi pijamayı aldı. Bunu da yatağın ayak ucuna koydu.

İşte şimdi her şey tamamdı. Sanki Feride odanın kapısını açacak, içeri girecekti.

Orhan, elindeki mumu bir kenara bıraktı. Bir küçük iskemleye ilişti. Etrafını dalgın dalgın seyretmeğe başladı.

Şimdi Feridenin öldüğü günü bütün teferüatı ile hatırlıyordu.

Genç kadının ölümünü ne ânî, ne hiç ümid edilmedik bir zamanda duymuştu.

Bundan tam dört sene evvel tanışmışlardı. Gözleri birbirlerinden başka hiçbir şeyi görmeyecek derecede derin bir aşkla sevişmeğe başlamışlardı. Bütün günleri beraber geçiyordu. Şimdi Orhanın içinde bulunduğu şu köşkte ne mesud aşk günleri, ne heyecanlı aşk geceleri geçirmişlerdi. Birlikte bir de seyahat yapmışlardı.

Bir gün Orhan, Ferideye:

— Evlenelim!... deyince, genç kadın:

— Zaten ben de ne zamandanberi senin bu sözünü bekliyordum, Orhan... cevabını vermişti.

O zamandan sonra evlenmek için hazırlıklar başlamıştı. Bir gece birbirinden ayrıldılar. Orhan evine döndü. Bir saat sonra telefonu acı acı çaldı.

Heyecanlı bir ses, Orhana:

— Aman... dedi, Fedide çok hastalandı... Birdenbire bir şeyler oldu... Koşunuz...

Orhan, neye uğradığını şaşırmıştı. Hemen kalktı. Giyindi, bir otomobile atladı. Lâkin Feridenin evine geldiği zaman, genç kadının ancak ölüsile karşılaştı.

Feride, kalb durmasından ölmüştü.

Orhan, hemen Feridenin köşkünü, bütün eşyasını, içinden hiçbir şey çıkmamak şartıyla satın aldı. O sevdiği kadının hatıraları arasında yaşamaya karar vermişti. Köşkteki eşyanın hiçbirine el sürdirmemişti.

İşte şimdi artık istediği olmuştu. Köşkte her şey olduğu gibi duruyordu. Yalnız bütün bu eşya arasında bir tek şey eksikti: Feride...

Orhan, cebinden küçük bir paket çıkardı. Paketin kâğıdını açınca, içinden yavran bir şişe çıktı. Bir lâvanta çiçeği... «Gece kokusu»... Feride daima bu kokuyu kullanırdı. Orhan, Fe-

ridenin sağlığında bu köşke geldiği zaman genç kadının odadan odaya girip çıktığı zamanlarda daima havada bu kokunun dalgalandığını hissedirdi. Şimdi Feridenin eşyası arasında, Feridenin evinde, Feridenin yatak odasında bu koku duyulmuyordu. Orhan lâvanta şişesini açtı.

Etrafa Feridenin kokusundan birkaç damla serpti. Sonra ciğerlerini şişirerek bu kokuyu kana kana kokladı.

Gündüzden köşke kırmızı karanfillerle, badem şekeri alıp getirmişti. Feridenin odasında yaz günleri, hattâ çok defa kışın kırmızı bir vazo içinde, kırmızı karanfiller, masanın üzerinde de daima badem şekeri dururdu. Kırmızı karanfillerle badem şekerini Feride çok severdi.

Orhan kalktı. Feridenin kırmızı vazosunu buldu. Kırmızı karanfilleri buna yerleştirdi. Şekerliğe de badem şekerlerini boşalttı. Bunları masanın üzerine koydu.

Bundan sonra çantasını açtı. Şimdi en mühim şeye sıra gelmişti. Çanta içinden küçük bir plâk çıkardı. Feride ile Berline gittikleri zaman bir eğlence yerinde sarı saçlı bir kadın kendilerine:

— Bulunmaz bir hatıra... Sesleri plâğa alıyoruz. 1 mark bir küçük plâk... demişti.

Hakikaten bir markı veren sesini plâğa alıyordu.

Feride:

— A... Bu güzel bir hatıra... Biz de sesimizi plâğa aldirtalım... demişti.

Bundan sonra Feride sarışın kadına yaklaşmış, parayı vererek küçük bir plâk üzerine sesini zapt ettirmişti.

Ses plâğa alınacağı zaman genç kadın yanaklarını çukurlaştıran tatlı bir gülümseme ile:

— İyi... Sesimi plâğa çıkartacağım... Fakat ne söyleyeyim bilmem ki?... demişti. Sonra Feride plâğa şu cümleyi söylemişti:

— Orhan... Beni mi çağırıyorsun yavrum?...

İşte plâktaki ses bundan ibaretti. Orhan, kalktı. Küçük plâğı yerleştirdi. Gramofonu kurdu. Biraz sonra Feridenin sesi odanın içinde çınladı:

— Orhan!... Beni mi çağırıyorsun yavrum...

Artık her şey tamamdı. Feridenin evi, Feridenin yatak odası, Feridenin onu çağıran sesi, Feridenin kokusu, Feridenin kırmızı karanfilleri ve badem şekeri...

Orhanın, küçüktenberi garip bir zevki vardı. Meselâ bir yaz günü canı bir gezintiye çıkmak isterdi de parası olmazdı. O zaman Orhan bir divana uzanır, hayal kurardı. Gözleri kapalı vapurlara biner, Kavaklara uzanır, hayalinde deniz gezintileri yapardı. Şimdi de Feridenin evinde, Feridenin kokusu içinde onun sesini duyarken, bir sene evvelki mesud günleri yaşıyordu. Önündeki kapı sanki açılacak, Feride çıkıverecek gibi idi.

Günler böyle geçiyordu. Herkes Orhan için:

— Zavallı adam... Ne kadar derdli!... diyor.

Fakat Orhan, hatıralar arasında geçen hayatından memnundur. Hattâ mesud bile... *Hikmet Feridun Es*

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

Siird'in şirin
bir kazası

Garzan birçok yolların birleştiği bir merkez halini aldı

Garzan (Akşam) — Garzan, Siirde elli kilometre mesafede kayalık bir tepe eteğinde bina edilmiş küçük bir kasabadır. Nüfusu binden fazla olup kasaba üç yüz kadar evden mürekkebirdir.

Havası, suyu çok güzeldir. Beş sınıflı bir ilk mekteb binası vardır. Kaymakam için güzel bir konak inşa edilmiştir. Kaza merkezi yakında Bitlis demiryolunun geçeceği Aynıkasır denilen bir köye nakledilecektir. Halk daha ziyade ziraatle iştigal eder. Kaza köylerinde mekteb yoktur. Mekteb ihtiyacının gözüne alınarak kalabalık köylerde mektebler açılması için teşebbüsler vardır.

Garzan şarka ve cenuba dağılan yolların âdeti merkezidir. Siird, Bitlis, Van, Sasun ve Diyarbakır yolları burada birleşirler. Bu itibarla Garzan daima yolcu kalabalığı ve kamyon, otomobillerle dolup boşalır.

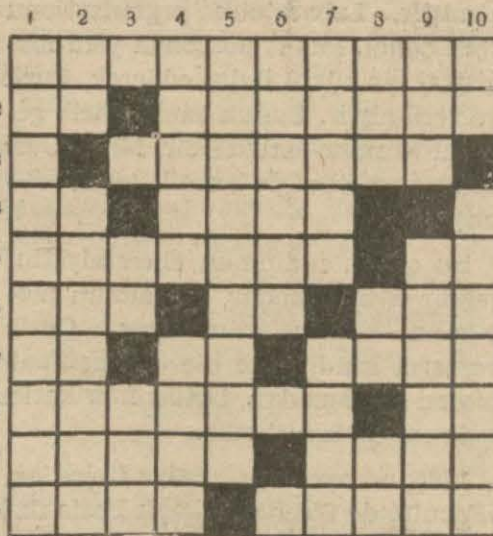
Köyün sırtını verdiği tepe âdeti tabii bir müstahkem mevkidir. Eski aşiret reislerinden ve paşalarından Fethullah adında bir derebeyi bu havalede uzun zaman hüküm sürmüş ve gelen geçen kervanlardan bağ almış, bağ vermiyenler idam edilmiş. Cümhuriyet devri derebeyliğe niha yet vermiştir.

Fethullah paşanın dağ tepesindeki evinin harabelerini gezdim. İdam mahallini gördüm tüylerim ürperdi. 70 - 80 metre irtifamdaki zirveden keskin kayalara uğurlar olsun nidasile fırlatılan zavallıların derhal parça parça olacağını düşündüm.

Garzanın otuz kilometre şarkında bir fen heyeti faaliyetle demiryolunun geçeceği güzergâhı tesbit etmekle meşguldür. Bu işin mümkün olduğu kadar çabuklukla bitirilmesine gayret edilmektedir.

Vilâyet baş mühendisi B. Rasih tarafından inşası bitirilen Hazo otomobil yolu da açılmıştır. Bu mntakada ayrıca yapılacak betonarme köprüünün inşa hazırlıkları da ikmal edilmiştir.

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

- 1 — Saçsız baş.
- 2 — Zevce - Ödünç verilen paralar.
- 3 — İpek iplik.
- 4 — Kasab satar - Geminin yolu.
- 5 — Çok ucuz satılan - Uzak nidası.
- 6 — Başına «D» konursa mecnun olur - Yavdan fırlıyan - Vücudun sızan.
- 7 — Sorgu edati - Azamızdan biri - Ceriha.
- 8 — Mahlûk - Tehassür edati.
- 9 — İstanbul civarında bir nahiye - İlçe.
- 10 — Ters sert olur - Tekid.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Çay sahilii.
- 2 — Yemek - Telef olanlar.
- 3 — Sıfat edati - Barsaklar.
- 4 — Yarım kiloya yakın bir ölçü - Bir meyva.
- 5 — Atina civarında bir mahal.
- 6 — Tenkid.
- 7 — Bir cins peynir - Dümen kolu.
- 8 — Başına «N» gelirse Alman rejimi olur - Uzak nidası - 30 gün.
- 9 — Kadın (Fransızca) - Tartı Aleti.
- 10 — Beygıt - Vuzuh.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa :

- 1 — Vurabalya, 2 — Amiral, Sam, 3 — Vasyet, Ra, 4 — Eca, Amuden, 5 — Yılan, Hun, 6 — El, Tabla, 7 — Atlet, Fall, 8 — Revani, Ka, 9 — Yar, Saja, 10 — Ak, Faler.

Yukarıdan aşağı :

- 1 — Vaveylâ, Ya, 2 — Umacı, Trak, 3 — Rısaletler, 4 — Arı, Alev, 5 — Bayan, Tasa, 6 — Alem, Nal, 7 — Tuhafiye, 8 — Is, Duba, Ar, 9 — Yarenlik, 10 — Aman, Alâka.

DİŞİ KORSAN

Tarlıhı Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli

Tefrika No. 182

Bizanslılar: "Sais, menfaatsiz iyilikler yapardı. Onun bıraktığı boşluğu kimse dolduramaz,, diyorlardı.

Mihailin oğlu:

— Bunlar yalan, uydurma şeylerdir! demişti. Halbuki, prens Andronik bu fedakarlığı yakından tanımamıştı. Eğer onu tanımış olsaydı, Tornikisin fedakarlığına o da inanacak ve aleyhinde atıp tutmıyacaktı. İşte bugün karısına malik olmak için imparator tarafından vücudü izale edilen kahraman, Kostantiniyenin anahtarını Lâtinlerin elinden alan ilk Rum zabıtidir. Bugün onun ölümü karşısında gözyaşı döküp ağlamak vazifemizken, güzel karısının saraya kaçırıldığı haberi karşısında bile müteessir olmuyor ve yerimizden kımlıdamıyoruz. Zavallı Tornikis! O, eşi bulunmaz bir askerdir.. cesurdu.. atılgandı.. ölümünden ve tehdidenden yılmaz ve düşmanla göğüs göğüse geldiği zaman, aslanlar gibi kükreyerek hasmının üzerine atılır, hiç kimseye yenilmek istemez ve yenilmezdi.

Mihailin orduları Bizansı zaptettikten sonra, Tornikisi bir gün sarayın bahçesinde Mihailin pehlivanlarıyla güreştiğini gördüm. İmparatorun, pehlivani, Tornikisten daha heybetli bir adamdı. Fakat Tornikis ona: «Kendini sakın!» diye bağırıyor ve hasmının üzerine öyle bir atılış atıldı, demir gibi sert ve sağlam bileklerini pehlivanın boynuna öyle bir doladı ki... ben uzaktan seyrediyordum... Üç dakika sürmedi; pehlivanın sırtı yere geldi. Bu döğüşü imparator meğer pencereden seyrediyormuş. Pehlivan yerdin bir et ve kemik külçesi halinde sürüklenerek kaçıp gitti. Sekizinci Mihail pence-re-den:

— Yaşa. Tornikis diye bağırırken, ben de bahçeden uzaklaşmışım.

Mavronun gözleri sulandı:

— Böyle bir adamı sekizinci Mihail öldürtmüşse, onun da eceli yaklaşıp demektir.

Bu vakayı büyük sessizlik içinde dinliyen müşteriler başlarını önlerine eğmişlerdi. Hiç kimse konuşmuyordu.

Meyhanedeki tanınmış simalardan biri daha ayağa kalktı. Burada sanki, Bizans, bir şahsiyet halinde konuşuyor gibiydi.

Ayağa kalkan adamın sol kolu omuzundan kesikti. Bir kaç hıçkıktan sonra gök gürültüsü gibi gürledi.

— Tornikis milli kahramanlarımızdan biridir. Onu herkes tanır. Fakat, ben hatib Saisin arkadaşımım. Bu azız ölünün arkasından herkesten önce söz söylemek bana düşer. Çünkü Sais beni beş kere ölümünden kurtarmıştır. Ben de onu ancak bir kere ölümünden kurtarabildim. Geçen yıl general Teofilosun askerleri başkaldırdığı zaman ben de oradaydım. Asker beni göstererek: «İşte imparatorun hafiyesil!» diye üzerime hücum ettiler. O sırada yüksek bir ses işittim: «Ne yapıyorsunuz arkadaşlar! O öldürmek istediğiniz adam büyük bir vatanseverdir. Biz onunla beraber İznikten Kostantiniyeye gizli olarak iki kere geldik. Düşmanın göbeğine kadar girdik. Ona nasıl kılıç sallayabilirsiniz ki, o sizin bir parçanızdır. Sizin kardeşinizdir!» İşte Sais beni böylece parçalanmak tehlikesinden kurtarmıştı. Nasıl oldu da bu büyük ve milli hatibimizi orada kimse himaye etmedi? Sais ölecek bir genç değildi. Bizanslılar onun arkasından yıllarca gözyaşı dökcekler... Onun yurdumuza yaptığı hizmetleri ölümünden sonra anıyacaktılar. Sais sadece kuru sözler söyleyen heyecanlı bir hatib değil, aynı zamanda çok akıllı ve çok büyük bir filozoftu. O, insanları birbirine tanıtmak, birbirine ısındırmak isteyen bir adamdı. İnsanların iyiliğine çalışan bu kadar iyi kalbli bir kahramanın - yüzlerce sene yaşasak - yeryüzünde eşine raslayamayız.

Cebinden bir kâğıd parçası çıkardı:

— Geçen gün evine gittiğim zaman, yanında iki sakallı ihtiyar gördüm... Ağzlarını ve kulaklarını açmışlar, hayret ve dikkatle Saisin sözlerini dinliyorlardı. O gün surlara birlikte gidecek ve askerle temas edeceklik. Bana:

— Biraz bekle... Şu ihtiyarlar beni imtihana çektiler, dedi. Bekledim ve konuşmalarını dinledim. İtiraf edeyim ki, o gün ilk defa olarak, kendimi Aristonun veya Sokratın karşısında sanmışım. Arkadaşım, bu ihtiyarlara neler söylemiyordun! İhtiyarlar gibi, ben de onun sözlerini yazdım.

Ve yüksek sesle okumağa başladı:

— «Her iyilik, bir menfaat mukabilinde yapılır, iddiasını isbata kalkışıyorsunuz! Hayır. Her iyilik, bir menfaat mukabilinde yapılmaz. Bunun istisnaları da vardır. Meselâ ben, geçenlerde sokakta dilenen küçük bir çocuğa bir dilim ekmeğ verdim. Sevindi. gitti. Bu küçük çocuktan ne bekliyordum? Hiç. Çünkü, O bir saraya mensub değildi. Yüksek bir memur olamazdı. Yarın yüksek bir şahsiyet olsa bile, o büyüüncüye kadar ben ihtiyarlamış, belki de ölmüş olacağım. Bu yaptığım iyilik, hiç şüphe edilemez ki, bir menfaat mukabilinde değildir. Hattâ, ilâve edeyim, o akşam iki dilim ekmeğimden başka yiyecek bir şeyim de yoktu. Dilimin birini o yoksul yavrucağı vermekle, ben de aç kalmışım.. doymamışım. Fakat ona verdiğim bir dilim ekmeğe onu açlıktan kurtardım.

Ertesi günü aynı yolun üstünde kendisine tekrar rasladığım zaman bana: (Dün akşam verdiğin bir dilim ekmeğ kursağıma girmemiş olsaydı, açlıktan ölecektim. Bütün gün hiç bir şey yememişim!) dedi. Görüyorsunuz ki, ufacak bir yardımla, bir hayat kurtarmış oldum. Ve benim gibi herkes ona günde bir dilim ekmeğ vermiş olsa, o çocuk ölümünden ve açlıktan kurtulur.

Başka bir misal mi istiyorsunuz? Anlatayım: Aryüs bir gün bana geldi; saraydaki sevgilisini göremediğinden şikâyet etti. Ona ufacak bir haber gönderebilmek için, bütün servetini ve bütün ömrünü feda edeceğini söyledi. Onun serveti Venedikte olduğu için, benim ihtiraslarımı okşayamazdı. Ömrüne gelince, hiç kimse nin hayatı, bir başkasının hayatını ne uzatır, ne de kısaltır. Bunları bilmekle beraber, ona acıdım. Kendisinden bir şey beklemiyordum. Her türlü tehlikeyi göze alarak, sevgilisine, istediği haberi götürebileceğimi vadettim. Bana bir kâğıdın üstüne şu kelimeleri yazdı: (Seni hâlâ seviyorum, prensesim! Birbirimize kavuşmamıza imkân varsa, bekliyeyim?)

Bu kâğıdı aldım, saraya gittim. Bahçıvanlardan birini elde ederek, perensesine bir demet çiçek gönderdim. Bu kısa mektubu çiçeklerin arasına sıkıştırdım.. bahçede bekledim. Prensesin yüzünü görmemiş-tim; onu şahsan da tanıımıyordum. Bir saat sonra pencerelerden birinden bahçeye eski bir deri parçası atıldı. Bahçıvana: (Bu, kimin penceresidir?) diye sordum. Bana: (Prensesin penceresidir) dedi.. kimseye sezdirmeden koştum.. yere düşen deri parçasını aldım.. üstünde bir tek kelime yazılıydı: (Bekle!) bunu alınca Aryüse koştum. Prensesin verdiği cevabı kendisine teslim ettim ve onun sevinci, benim için büyük bir teselli oldu. Yanından ayrıldım.. çoktanberi kendisini gördüğüm de yoktur. Buna benzer bir çok iyiliklerim vardır ki, bunlardan karşılık olarak hiç bir menfaat beklemedim. Eğer bütün insanlar benim gibi duy-salar, benim gibi düşünseler, fenalıkların önüne geçmek kolay olurdu. Gene iddia ediyorum ve diyorum ki, insan, ihtiraslarının esiri oldukça, hemcinsine faydalı olamaz!

(Arkası var)

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

3 ayda bir

tekrar edilen

Daimî Fotoğraf müsabakamıza iştirak ediniz!..

1939 Yılı'nın 1 inci müsabakası
1 İkinci kânun'dadır

Yalnız amatörler için yapılan fotoğraf müsabakası üç ayda bir defa tekrar edilmektedir. Yani her mevsimde bir defa olmak üzere bir senede dört müsabaka yapılıyor:

- 1 — 1 Kânunusani
- 2 — 1 Nisan
- 3 — 1 Temmuz
- 4 — 1 Teşrinievvel.

Her müsabakada:

(200) eser arasından

(50) esere

Hediye veriliyor. Verilen hediye-lerin mikdarı da şöyledir:

- 1 inci gelen eser sahibine 20 lira
- 2 nciye 10 lira
- 3 kişiye 5 er lira
- 5 kişiye 3 er lira
- 15 kişiye 2 şer liralık akşam neşriyatı kitapları
- 25 kişiye 1 er lira.

(Eğer her seçimde, aranan ev-safı haiz 200 den fazla resim toplanmış 'se fazlası ertesi müsabaka-ya iştirak hakkını muhafaza eder.)

Bu müsabaka ve hediye şekli fotoğraf meraklısı karileri-miz için iki noktadan faydalı ol-maktadır: Hem iyi eser hazırla-mak için vakit bulabilirler, hem

de eserlerinin değerine göre he-diye kazanmış olurlar.

Müsabakaya iştirak etmek için karilerimizin şu noktalara dikkat etmelerini rica ederiz:

- 1 — Gönderilecek fotoğraflar (6×9) dan küçük, (13×18) den büyük olmamalıdır.
- 2 — Fotoğraflar mutlaka siyah olarak basılmalıdır.
- 3 — Eser sahibinin isim ve ad-resi behemehal fotoğrafın arka-sına yazılmalıdır.
- 4 — Bu şartlara uygun olmi-yan eserler muvaffak dahi olsa-lar müsabakaya giremezler.
- 5 — Müsabakaya iştirak etmek isteyenler birden fazla eser gön-derebilirler.
- 6 — Evvelce müsabakaya gön-derilmiş resimler tekrar kabul edilmez.
- 7 — Müsabakaya gönderilen eserler, tekrar sahibine iade edil-mez.

Dikkat:

Müsabakaya gönderilecek resimlerin negatif film veya camlarını itina ile saklayınız. Çünkü hediye kazan-dığınız takdirde hediyeinizi alırken ka-zanan resmin sizin eseriniz olduğun-u isbat etmek için negatifini gös-termek lazımdır. Aksi takdirde hedi-ye verilmez.

Eserlerinizi her zamanki gibi gene şu adrese gönderiniz:
(Akşam gazetesi daimi fotoğraf müsabakası memurluğuna)

Taşra karilerimiz de aradaki geniş fasılalardan istifa-de ederek bu müsabakalara iştirak edebilirler.

"Akşam,, Matbaasının Hesap Defterleri

Bütün piyasa defterlerine nisbetle:

Daha sağlam

Daha güzel ve ...

Daha **UCUZ**

Yevmiye ve kasa defterleri - Defteri kebirler - muavin defterler

Kâmilten İngiliz prese kartonile cildli

Fiyetler

Birinci hamur kâadile

200 sahifeli 140 kuruş
300 » 175 »
400 » 250 »

Kalın banka kâadile

200 sahifeli 160 kuruş
300 » 200 »
400 » 275 »

Bu fırsattan hemen istifade ediniz !

ViROZA

Fennî ve sıhhi bir surette imal edilen

Bilûmum yanıklar, tıraş yaraları v. s.

TEDAVİ EDER ViROZA

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

Merkezi : ANKARA

Kambiyo işleri

ve sair

Banka muamelâtı

ŞUBELER

Ankara
Adapazarı
Bandırma
Bartın

Bolu
Bursa
Eskişehir
Gemlik

Istanbul
Izmit
Safranbolu
Tekirdağ

Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır

Telgraf adresi :

Umum Müdürlük : **TÜRK BANK** — Şubeler : **TİCARET**

Bankamızın İstanbul şubesinde tesis edilen

"GECE KASASI,,

Çok müsaide şartlarla sayın müşterilerimizin emrine amade bulundurulmaktadır. izahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevî banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	»	2.000 »
4	250	»	1.000 »
40	100	»	4.000 »
100	50	»	5.000 »
120	40	»	4.800 »
160	20	»	3.200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

AKŞAM NEŞRİYATI

AKŞAM okuyucuları bu güzel ve faydalı kitapları
YÜZDE 20 iskonto ile alabilirler

FAİK SABRİ DURAN'ın eserleri

	Kuruş		Kuruş
Nereden geliyoruz?	40	Yeryüzü Gökylüü	150
Çocuklara coğrafya kıraat- leri	50	Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Coğrafyada ilk adım	50	Cüceler ve devler memleke- tinde Gülliver'in seyahat- leri	75

En tanınmış muharrirlerin güzel romanları

	Kuruş		Kuruş
Küçük Hanlar		VA - NÜ	75
Kıvrık paşa		Sermed Muhtar	75
Deli		Selâmi İzzet	30
Yalı çapkını		Bürhan Cahid	30
Bu perdenin arkasında		Z. I	40
Düğün gecesi		Bürhan Cahid	100
Sümer Kızı		İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor		İskender Fahreddin	80
Penbe maslahlı hanım		Sermed Muhtar	70
Bir kadın geçti		Selâmi İzzet	20
Devler kaldırım		Halid Fahri	75
Aşk fırtınası		Muazzez Tahsin	50
Dipsiz kuyu		VA - NÜ	25
Penbe pırlanta		" "	25
İki cinayet gecesi		Hikmet Feridun	25
Karacaahmedin esrarı		VA - NÜ	25
Kardeş katili		" "	25

Meşhur ARSEN LÜPEN serisi

Seri tamamlanmıştır. Resimli 6 büyük cild-
Her cildin fiati: 80 kuruş

Muhtelif eserlerin listesi

	Kuruş
Edebi hatıralar	60
Fazıl Ahmed	
Sinema yıldızları	80
İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi	100
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular?	150
Kadın asker olursa	35
Tarih öğreniyorum	50
	30

% 20 iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «AKŞAM
matbaası kitap servisine» getirir
veya gönderirseniz bu listedeki
fiatler üzerinden size yüzde 20
iskonto yapılacaktır.

AKŞAM neşriyatı tevzi yerleri

«AKŞAM» matbaası - İstanbul
Muallim Ahmed Halid kitapha-
nesi - Ankara caddesi, İstanbul
Para yerine mektup içinde pos-
ta pulu kabul edilir.

ANNELEER, DİKKAT!

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf ol-
mamasından hasıl olan solucan dediğimiz barsak kurtları en muzır hayvanlardır. Bunlar; ince barsağın iç zarına
yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürürler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

Halsizlik, kansızlık, hazimsizlik, karın ağrıları, karın şişmeleri, burun, makat kaşın-
ması, ishal, oburluk, baş dönmesi, salya akması, sar'a'ya benzer sinir halleri, gece kor-
kuları, görmede, işitmede bozukluk hep bu kurtların tesiridir.

İSMET SOLUCAN PİSKUVİTİ

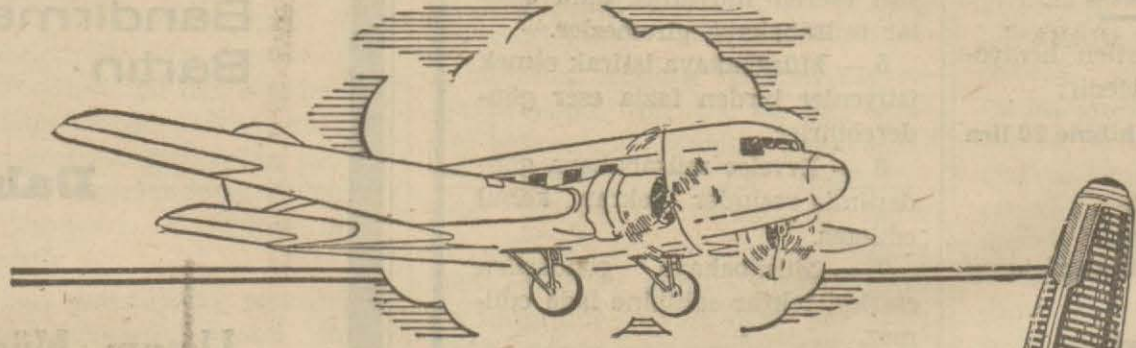
bu kurtların en birinci devasıdır. Büyük ve küçükler emniyet ve itimadla verilir. Her çocuk seve seve yer. Ço-
cuklarınıza senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Aile doktorunuza danışınız.

DİKKAT: Kullandıktan yirmi dört saat sonra solucanlar düşmezse çocuğunuzda solucan olmadığına iti-
mat ediniz.

Sihhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Kullanış tarzı: Bir bisküvit çizgi ile beş müsavi kısma ayrılmıştır. Büyükler: Gece yatarken iki kutu
bisküvit, çocuklar: 10-15 yaşına kadar bir kutu, 10 yaşından aşağı çocuklara her yaş için gece yatarken bir
çizgi bisküviti verilir.
Flatı her eczanede 20 kuruştur. (İ S M E T) ismine dikkat.

Daima en Büyük Rekor

PARKER VACUMATIC kalemeleri, yazısındaki
cazibesi, tipindeki zarafeti ve mekanizmasındaki
mükemmeliyeti sayesinde emsalı arasında her
vakit en büyük rekoru kırmıştır.

Parkerdeki birçok meziyetleri
hiçbir kalem size temin edemez.
Mekanizması en ince teferrua-
tına kadar mükemmeldir.

Siyah, yeşil, burgonî kırmızı,
kahve rengi ve gri renklerinde
sedefle mezc edilmiş kimyevi bir
terkipile kırılmaz, matlaşmaz, ha-
fif bir madde ile zarif bir şekilde
yapılmış bu kalemler, metanette
olduğu gibi şıklıkta daima en
üst mevki tutmaktadır.

14 ayar halis altından mamul,
tepesi en yüksek dereceli Osmi-
ridium ile kaplanmış aşınmaz
ucu sayesinde senelerce kulla-
nıldığı halde yazısının derece-
sinde zerre kadar bir değişiklik
görülemez.

Parkerin patenti olan doldur-
ma tertibatı sayesinde, şeffaf
mürekkep haznesi aynı büyük-
lükte lastik tüblü mürekkepli ka-
leme nazaren % 100 daha fazla
mürekkep aldığı halde kalemde
hiçbir kabalık görülmez, bilakis;
inceltilmiş şekle parmakların
arasında daha iyi durur.

Bu kadar mükemmeliyet ve
meziyetleri bir araya toplamaya
muvaffak olmuş Parker kalem-
lerine sahip olmak muhakkak ki
büyük bir zevki selime delâlet
eder. İnce bir zevk mahsulü
olan OK şeklindeki Klips ile
PARKER VACUMATIC keli-
mesine dikkat ediniz.

Dört boyda olan bu kalemler
Standard 10. - T. L.
Selender 12.50 T. L.
Major 15. - T. L.
Maxima 20. - T. L.

Umumi acente

TURK HAVA KURUMU

26 NCI TERTİP

BUYUK PIYANGOSU

İkinci keşide: 11/Birincikanun/938 dedir. Büyük
ikramiye: 45,000 liradır... Bundan başka: 15.000,
12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve
10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir biletle iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz
de piyangoonun me'sud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

AKŞAM

MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve
renkli gazete ve mecmuaları, baskı
adedi yüksek rısale, kitab ve her
nevi matbuaları en temiz şekilde
ehven şeraitle basar.

Devamlı işler için hususî şerait tesbit
edilir. Fazla tafsilât için matbaa idare-
sine müracaat. Telefon : 20497

öksürenlere KATRAN HAKKI EKREM

ASİPİN KENAN

Romatizma
ağrıları için en
iyi ilâçtır

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Serket Rado

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,"

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler,
nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu İstanbul

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — Yeni yaptırılacak çekirmeğe «tekne» ye konmak üzere satın alınaca-
ğı 8/XI/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen bir adet makına şartnamesi
değiştirildiğinden yeniden açık eksiltmeye konmuştur.

II — Montaj da dahil olduğu halde muhammen bedeli 4300 lira ve muvak-
kat teminatı 322.50 liradır.

III — Eksiltme 2/XII/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Ka-
bataşa levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Muaddel şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alı-
nabilir.

V — Makina 30 ton hamule ile tekneye 7 mil sür'at temin edecek kuvvet-
te tam dizel olmak şartile şulster, vidop, Doyç, M.W.B. Doyçe Verke Emayen,
Skandiya, Elva markalarından biri olacak veyahut aynı evsafda bulunan muh-
telif markalardan mevadî muharrike sarfiyatı en az olanı tercih edilecektir.

VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve % 7.5 güven-

İYİ BİR MİDE

İyi bir hazım, sıhhat ve neşe demektir. MİDE ve hazminiz muntazaman

MAZON
MEYVA TUZU

almakla düzeltilir. MİDE ve BARSAKLARI boşaltır. HAZIMSISLIK ve EKŞİLİĞİ giderir, vücuda ferahlık verir. Alınması gayet lâtif, tesiri tabii, kolay, zararsız ve kat'idir. MAZON isim HOROZ markasına dikkat.

Ağrıların, sızılarının en tesirli ilâcı

KESKİN KAŞELERİDİR

Bahçekapı **SALİH NECATİ**

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahrir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhagen Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir azimet
ve aydet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

Gdynia vapuru 21 T. saniye doğru.
Sydfoib vapuru 21 T. saniye doğru.
İsa vapuru 25 T. saniye doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhagen, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

İsa vapuru 26 T. Saniye doğru.
Arason vapuru 1 K. Evvele doğru.
Rio Negro vapuru 11 K. Evvele doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahrir han
3 üncü katta kâin acentahâna müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ

Hareket edecek vapurlar:

Transilvania vapuru 27 T. Sanî pazar
saat 16 da (Köstence) ye.

Romanya Seyri Sefain İdaresi: İst-
anbuldan Cuma sabahı saat 9 da
hareket etmek üzere (Köstence - İstan-
bul - Selânik - Telâviv - Hayfa -
Beyrut - Larnaka ve Kıbrıs) arasında ye-
ni bir posta işletecek ve bu postalara
Dacia ve Romanya posta vapurlarını tah-
sis edecektir.

Fazla tafsilât için Galata Yolcu Salonu
karşısında Tahrirbey hanında İstanbul
umumi acentahâna müracaat. Telefon:
49449 - 49450.

PARİS ve LONDRA'nın
En son Modellerine göre
BAYANLAR için büyük

Şapka meşheri

gayet ucuz fiatlarla
BAKER MAĞAZALARINDA
ŞAPKA dairesinde satılmaktadır.

Doktor KEMAL NURİ İMRE

Cild ve Zührevî hastalıklar
Mühassısı

Rumeli hanındaki muayenehanesini
Beyoğlu'nda Rus sefarethanesi karşı-
sında Suriye pasajında No. 8 e nak-
letmiştir. Telefon: 40153.

938/381 Kadıköy ikinci sulh hukuk hâ-
kimliğinden:

Kızıltoprak Bağdad caddesinde 127 No.
lu hanede ölen İstanbul sayısları merhum
Yusuf Akçura karısı Selmanın çocukları
Ülken ile Tuğrula tayzeleri aynı sokakta
131 No. lu köşkte oturan profesör Zühtü
İnhan refikası Fahirenin 18/11/938 tari-
hinde vasi tayin edildiği alâkadarlara
ilan olunur. M. 1860

ZAYİ

Sekiz gün evvel Sinemköy civarında pa-
ra ve hüviyet cüzdanı kaybettim. Bulan
yalnız nüfus hüviyet cüzdanımı adresime
göndermesini rica ederim.

Posta kutusu: 1495

Kiralık daire

İstanbul Belediyesi karşısında.
Ayberk Apart. 4 oda, Kalorifer,
Sıcak su ve diğer konforlar.

ZAYİ — Denizli vilâyeti nüfus memur-
luğundan aldığım nüfus tezkeremle bir-
likte askerî terhis vesikamı kaybettim.
hüküm yoktur.
Osman oğlu Cemil Beter 329 tevellüdü
Malatya

Dr. FETHİ

LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi
bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadî gal-
ta tahlilleri ve (İDRAR VASİTA-
SILA GEBELİĞİN İLK GÜNLERİN-
DE KATİ TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Takime giderken Meselik
sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Her sabah daha genç görünüyorum

PARİSTE:

Bayan Grebert diyor ki:

«Uyanır uyanmaz, hemen el
aynaya sarılıyorum ve yüzüm-
deki buruşuk-
luklarımla çiz-
gilerimin gün-
den güne kaybol-
duğunu kemali
hayretle görüyö-
rum.»

«Bir hafta zarfında mucize de-
necek bir tarzda gençleşip güzel-
leşmeme cidden şaşıttım. Bütün
arkadaşlarım buna nasıl muvaf-
fak olduğumu soruyorlar ve beni
candan tebrik ediyorlardı.»

Bu usulü tatbik etmiş olan
binlerce kadınlar, bir hafta zar-
fında birkaç yaş gençleşmiş ve bu-
ruşukluklarla çizgileri tamamen
kaybetmişlerdir. Âlimler, buru-
şukluklarımızın ancak ihtiyarla-
mağa başladığımızda meydana
çıkacağını keşfetmişlerdir. Çünkü
cild ihtiyarlayınca bazı hayati
cevherlerini kaybeder, bu cildi
besleyip kuvvetlendiririz. He-
men tazeleyip gençleşir. İşte, Vi-
yana Üniversitesi profesörlerin-
den doktor Stejskal'in sayını
hayret keşfi olan ve BIOCEL tâ-
bir edilen ve genç hayvanlardan
istihsal edilen cild hücreyeleri
hülâsası, bugün pembe rengin-
deki Tokalon kremi terkinde
mevcuttur. Her akşam yatmaz-
dan evvel tatbik ediniz. Siz uyur-
ken cildinizi besleyip gençleş-
tirir. Ve buruşuklukları giderir.
Bir hafta nihayetinde on yaş
daha gençleşmiş görüneceksiniz.
Gündüzleri de beyaz rengindeki
Tokalon kremi kullanınız. Si-
yah noktaları eritir, açık mesa-
meleri sıkılaştırır ve birkaç gün
zarfında en esmer ve sert bir
cildi beyazlatıp yumuşatacaktır.

Sultanahmet sulh hâkimliğinden:
ŞUYU'UN İZALESİ
için Cibalide Vaki

KORPI DEĞİRMENİ

ve müstemilâtı her türlü tesisatı
ile satılmaktadır. İhale tarihi
21 Kânunuevvel 938 çarşamba
günü saat 14-16. Müracaat yeri
İstanbul Divanyolunda Sultanah-
met sulh mahkemesi başkâtıplığı.

Satış ilânı: 19/11/938 tarihli
Tan ve Son Telgraf gazetelerinde
intişar etmiştir.

Kayıp araniyor

Çatalca'nın Babanakkas köyünden Ya-
kub kızı ve Sinoblu Tursun oğlu Küçük
Mehmed karısı kız kardeşim Fatmanın
12 senedenberi sağlığına dair bir haber
alamadığımdan sıhhatinin Fatih Sarıgü-
zel Aynalı çeşmede 19 numaralı hanede
kız kardeşi Emineye bildirilmesi ilan
olunur.

TÜRKİYE
İS
BANKASI

**BUGÜN EKEN
YARIN
BİÇER**

Baylar küçük bir ihmal insana bütün
bir hayatı zehir eder. Unutmayınız ki

*Dünyanın
En Sağlam ve
Sıhhi
Prezervatifleri*
dır

Teki 10, 3 lük 20, 6 lük 40
kuruştur. Her eczanede bulunur.

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden önce kolaylığı ara-
yan spor meraklıları Bayanlar, onlar
için yapılmış olan bu sentör-kü-
lotları giyerek şıklığı da temin et-
miş olurlar. Hıfızta inceltir. Vü-
cudun tenasübünü düzeltir ve en
sedid hareketlerde bile kal'iven
kaymaz.
Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.
Satış yeri yalnız: **J. Roussel**
İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya
14 Nolu telefonla iletiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenezzül.

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd kırıathanesi karşı-
sında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10.
Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★

**ARTIK BAŞIM ÇATLIYOR
NEZLEM VAR
NEVRALJİYE TUTULDUM
GRİPTEN KORKUYORUM
DİŞİM AĞRIYOR**

DEMEYİN

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

EN İYİ ÇAREDİR

KENAN

Basımevi ve Klîşe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klîşe
atölyesi - En mükemmel tabı makine-
leri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klîşe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri
bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli
baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babıâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

Tabib alınacaktır

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden:

Kırıkkale, Küçükyozgat ve Erzurumda istihdam edilmek üzere üç tabip
alınacaktır.

İstekillerin vesikalarını birer istidaya bağlayarak Umum Müdürlüğe mü-

Çocuklarınızı terakki meçhul gıdalarla midederini bozarsınız. Allahın yarattığı hububatın özlerinden yapılmış

Hasan özlü unlarla

ÇOCUKLARINIZI Büyütünüz

Vitamin
Kalori
Gıda
Kuvvet
Kudret
Sihhat
Neşe
Enerji
Zekâ

Pirinç	Özü
Yulaf	"
Mercimek	"
Buğday	"
Nışasta	"
Patates	"
Arpa	"
Türlü	"
Mısır	"
Bezelye	"
Badem	"
Fıstık	"

TELEFUNKEN

Şimdiye kadar muhtelif marka
bir çok radyo dinlediniz

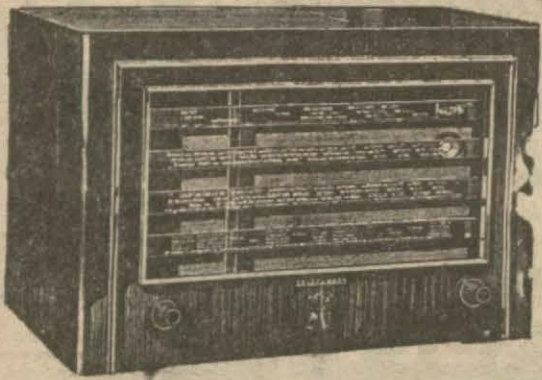

Bugün de:

TELEFUNKEN

Radyolarının

939 modellerini dinliyerek
kat'i kararınızı verebilirsiniz

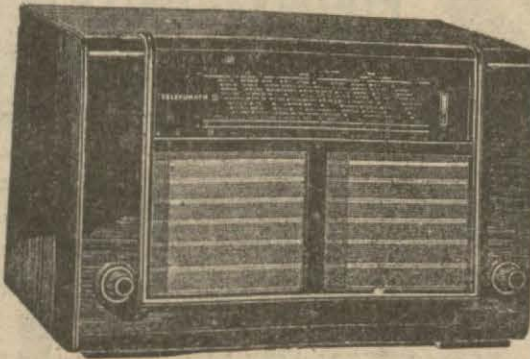

Beş kıt'ada 70 den fazla memlekette

TELEFUNKEN

Radyolarının

Büyük bir rağbet ve itimad görmesi
sizin için en kuvvetli teminatır

Türkiye vekili:

Elektron Türk Anonim Şirketi

Galata Voyvoda caddesi No. 58-62
Telgraf : Elektron - İstanbul
Telefon : 41460

Ankara satış yeri:

Elektrofen Türk Anonim şirketi

Anafartalar caddesi No. 10
Telgraf : Elektrofen - Ankara
Telefon : 1287

Anadolunun bütün mühim şehirlerinde bayilerimiz vardır

GRİPİN

Baş, diş ağrıları, nezle kurgunluk, ve üşitmekten mütevellit bütün ızdırapların başlamasıyla beraber aklınıza gelen ilk isim olmalıdır. Mideyi bozmadan, kalb ve böbreklere dokunmadan

En seri, en tesirli, en kat'i netice

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat ve Gripin yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

İstanbul telefon müdürlüğünden:

- 1 — İdare ihtiyacı için muhtelif eb'atta 29 kalem kurşunlu kara kablosu ile 2 kalem denizaltı kablosu kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Muhammen bedel (146794.20) muvakkat teminat (8590) lira olup eksiltmesi 29/11/938 salı günü saat (15) de müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekiler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile kanuni vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.
- 4 — Şartnamesi (367) kuruş mukabilinde her gün Levazım Amirliğimizden alınabilir. (7535)

Bu mevsimin KADIN MUŞAMBALARI gelecek mevsime kalmamalıdır. Bu, BAKER MAĞAZALARININ kat'i kararıdır.

Binaenaleyh stokun verdiği imkân dairesinde her yerden iyi şerait ve uyuz fiyatlarla satmağa devam edeceğiz.

Ege havzamız
senede
35.000.000 kilo incir
85.000.000 kilo üzüm
5.000.000 litre şarap

İstihsal eder. Bunun büyük bir kısmı

TARİŞ MARKASI İLE SATILIR

Bütün dünyada en büyük marka olan TARİŞ mamulâtını Beyoğlu İstiklâl caddesinde (PARMAK KAPI) No. 64 de bulabilirsiniz.